

Inteligencje wielorake
na zajęciach języka francuskiego,
czyli jak skutecznie i ciekawie uczyć
dzieci w młodszym wieku szkolnym

Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli

00-478 Warszawa, Al. Ujazdowskie 28

e-mail: codn@codn.edu.pl

Internet: www.codn.edu.pl

Książka wydana w ramach projektu COFRAN

Konsultacje: prof. dr hab. Teresa Siek-Piskozub

Redaktor prowadzący: Marek Zając

Projekt okładki, ilustracje, koncepcja graficzna: Agnieszka Czyżowska-Nyka

Redakcja polonistyczna: Jolanta Kowalska

Redakcja i korekta: Anna Gawlikowska

Wydanie I

© Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, Warszawa 2009

ISBN 978-83-60814-51-2

Spis treści

Wstęp	4
1. Edukacja językowa	7
Zabawy językiem	10
Jak działa język?	15
Kreatywne użycie języka obcego	21
2. Edukacja matematyczna	27
Liczby naturalne i ich zapis. Działania matematyczne	30
Matematyzowanie konkretnych sytuacji	41
Stosunki przestrzenne relacje czasowe i figury geometryczne	50
3. Edukacja przyrodnicza i społeczna	61
Relacje społeczne	64
Zawód: obserwator	70
Nasze eksperymenty	79
4. Edukacja muzyczna	91
W świecie dźwięków	94
Ćwiczenia rytmiczne	104
Śpiewamy, gramy i komponujemy	113
5. Edukacja plastyczna	121
W świecie kolorów	124
Twórczość plastyczna i rzemiosło	129
Odbiór dzieł sztuki	135
6. Edukacja prozdrowotna	143
Ja i moje ciało	146
Zdrowie i rozwój	154
Zabawy i gry ruchowe	163
Bibliografia	169

Wstęp

Od lat 80. Teoria Inteligencji Wielorakich Gardnera wzbudza wiele pozytywnych emocji wśród nauczycieli. Wspierająca indywidualne podejście do ucznia stała się punktem odniesienia dla wielu propozycji metodycznych na rynku edukacyjnym. My także, chcąc wyjść naprzeciw tym aktualnym tendencjom, proponujemy zbiór różnorodnych zadań i materiałów do nauki języka francuskiego dla dzieci w młodszym wieku szkolnym¹.

Nauczanie języków obcych w kontekście zintegrowanej wczesnoszkolnej edukacji pozostaje w zgodzie z holistycznymi zasadami postrzegania świata jako całości. Celem takiego nauczania jest wyposażenie uczniów w narzędzia pozwalające rozwiązywać zadania nie tylko akademickie, ale i życiowe. Ważna jest więc nie tylko wiedza, ale także rozwój osobowościowy. Takie ujęcie celów edukacyjnych pozostaje w zgodzie z zasadami nauczania zintegrowanego oraz z zasadami wczesnoszkolnego nauczania języków obcych.

Opracowaliśmy dla uczniów takie propozycje, które stymulowałyby ich harmonijny rozwój i pozwoliłyby nauczycielowi na prowadzenie twórczych i ciekawych zajęć. Nauczanie języka obcego powinno pomóc uczniom utrwalić wiedzę i potwierdzić umiejętności nabyte podczas innych zajęć. Wiadomości z dziedziny matematyki, geografii, historii czy języka polskiego mogą zostać powtórzone na lekcji języka obcego. Z kolei język obcy ma szansę pojawić się w kontekstach znanych już uczniom z zajęć zintegrowanych. Daje to gwarancję na uczenie się wieloma kanałami, wykorzystując różne bodźce i zapewniając uczniom o różnych typach inteligencji możliwość nauki w sposób przez siebie preferowany.

Aby dobrze wykorzystać możliwości, jakie niesie ze sobą korelacja zajęć językowych i nauczania zintegrowanego należałoby stworzyć sytuacje, w których możliwe jest nauczanie języka „w poprzek” edukacji wczesnoszkolnej (*thèmes transversaux*). Nauczanie języków obcych w pierwszym etapie edukacyjnym posiada wiele obszarów, w obrębie których stwarzają się możliwości integracji:

- z edukacją polonistyczną - rozwijanie umiejętności związanych z rozumieniem i mówieniem, poszerzanie wiedzy dotyczącej struktur gramatycznych i syntaktycznych (liczba pojedyncza i mnoga, zdania oznajmujące, pytania i przeczenia, miejsce przymiotników w zdaniu, tryb rozkazujący); możliwości porównania języka ojczystego z obcym poprzez naukę alfabetu, poznawanie obcych fonemów, intonacji, dialogów oraz rymów i wierszy; umiejętność pracy ze słownikiem;
- z edukacją matematyczną - liczenie, porównywanie przedmiotów, stosunki przestrzenne, godziny i daty, posługiwanie się i liczenie pieniędzy;
- z edukacją przyrodniczą, środowiskową - części ciała, zwierzęta i ich środowisko życia;
- z obszarem wychowania muzycznego - rytm, rym, ćwiczenia wokalne, przykłady muzyki różnych krajów i kontynentów;
- z wychowaniem fizycznym - wszelkie zajęcia ruchowe przeprowadzane w języku obcym;
- z edukacją techniczno-plastyczną - prace plastyczne, zapoznanie uczniów ze sztuką innych krajów;
- z problematyką interkulturową - informacje dotyczące tradycji świątecznych w innych krajach, opowieści w języku obcym;
- z informatyką - e-mailowa korespondencja ze szkołami za granicą, wykorzystanie edukacyjnych materiałów z Internetu.

Największe możliwości ma tutaj nauczyciel nauczania zintegrowanego, posiadający jednocześnie kompetencje do wczesnoszkolnego nauczania języków obcych. Nie tylko może on zintegrować treści nauczania, poprowadzić wiele ścieżek łączących zajęcia językowe i zintegrowane, ale nawet i modyfikować według potrzeb plan zajęć, wykorzystując wszelkie okazje do łączenia treści z obu dziedzin. Jednakże przygotowaliśmy nasze materiały z myślą o wszystkich nauczycielach uczących języka francuskiego w klasach I–III, na pewno nauczyciele filolodzy również znajdą tu wiele ciekawych propozycji.

¹ Dostępne są także materiały do nauki języka angielskiego: Pamuła M., Sikora-Banasik D., (2008). *Inteligencje wielorakie na zajęciach języka angielskiego, czyli jak skutecznie i ciekawie uczyć dzieci w młodszym wieku szkolnym*. Warszawa: CODN.

Ważne jest, żeby zajęcia łączące treści językowe z treściami nauczania zintegrowanego były starannie zaplanowane i przemyślane. Uczniowie pracują nad rozwijaniem wszystkich umiejętności językowych (słuchanie, mówienie, czytanie i pisanie), oraz nad poszerzaniem wiedzy i umiejętności we wszystkich obszarach edukacyjnych, ale nie w równych proporcjach. Cele działań dydaktycznych muszą więc być jasne i realistyczne, a nauczyciel powinien zadać sobie wiele pytań dotyczących programu, podręczników, metod i technik pracy oraz wypracować pewien schemat działań. Powinien również korzystać z gotowych rozwiązań, do których należy nasza propozycja.

Książka zbudowana jest z sześciu rozdziałów. Każdy z nich odpowiada jednemu obszarowi edukacji: językowej, matematycznej, przyrodniczej, muzycznej, plastycznej i prozdrowotnej. W każdym nauczyciel znajdzie zarówno opisy konkretnych ćwiczeń dla ucznia, jak i opracowane karty pracy. Dodatkowo ćwiczenia oznaczyliśmy tak, aby można było łatwo zorientować się, jakie inteligencje mogą być rozwijane.

Nauczyciel może korzystać z ćwiczeń w dowolnej kolejności. Opisane cele oraz zakres materiału ułatwią dobranie zadań do indywidualnych potrzeb i możliwości językowych młodszych uczniów.

Wybrana przez nas koncepcja to model eklektyczny, ponieważ ilu jest uczniów, tyle jest możliwych rozwiązań pedagogicznych i *a priori* trudno zdecydować, które rozwiązania będą dla niego dobre i skuteczne. Ta koncepcja wpisuje się w rozwiązania edukacyjne promujące indywidualizację oraz motywowanie uczniów, bo jak trafnie zauważa Meirieu (1992:41), *uczenie się to jedna historia, która ma wiele wątków*.

W pedagogice i dyskusjach dotyczących edukacji coraz częściej pojawia się temat indywidualizacji nauczania, chociaż koncepcja ta nie jest zupełnie nowa. W tym kierunku rozwijały się propozycje edukacyjne C. Freineta, R. Steinera czy M. Montessori i to właśnie oni są prekursorami tego nurtu. Dzisiaj wracają ich koncepcje, bo odkąd edukacja stała się powszechna, problem porażki szkolnej oraz nierówności pojawiających się w szkole jest coraz bardziej widoczny. Tak więc konieczność zastosowania większej indywidualizacji nauczania wydaje się naturalna i oczywista, gdyż nasi uczniowie różnią się od siebie. Nie mają tych samych możliwości i potrzeb, inny jest ich tok myślenia oraz szybkość zapamiętywania i rozumienie informacji, nie wszystkie dzieci stawiają sobie te same cele, nie wszystkich motywuje do nauki środowisko, inne są ich doświadczenia kulturowe.

Nauczanie języków obcych także stało się powszechne. Obserwujemy też, że nie zawsze uczenie się języka obcego w szkole jest efektywne. Wiele jest przyczyn tego zjawiska: zbyt liczne klasy, niska motywacja, ale także niekiedy sposoby nauczania i proponowane uczniom treści. C. Snow (2005: 485) twierdzi, że patrząc z *perspektywy ucznia, lekcje języka obcego są często nudne (ćwiczenia, listy słówek do zapamiętania) albo wzbudzające lęk (w trakcie konwersacji, prowadzenia dialogów)*. Nauczyciele nie ustają więc w poszukiwaniu bardziej atrakcyjnych i skuteczniejszych sposobów nauczania i nasza książka wychodzi im naprzeciw.

Wielu pedagogów zadaje sobie pytanie czy indywidualizacja nauczania jest możliwa do zrealizowania i czy tak naprawdę jest dobrym rozwiązaniem? Czy nie wpłynie negatywnie na proces uczenia się u poszczególnych uczniów? Czy zamiast poprawić wyniki nauczania pogorszy je i uczeń nie będzie się rozwijał – tak jak zakłada koncepcja – harmonijnie, lecz będzie kształcił tylko wybrane umiejętności? Czy proces nauczania nie będzie zatem zbyt jednostronny? Na te wszystkie wątpliwości jest tylko jedna odpowiedź: różnorodność profili ucznia to nie tylko, jak słusznie zauważa Vecchi (2000), różnorodność „braków”, ale przede wszystkim różnorodność „talentów”, to wzbogacanie procesu nauczania a nie zubożenie go.

Wprowadzenie modelu nauczania zróżnicowanego może wpłynąć pozytywnie na osiągnięcia szkolne uczniów. Wdrożenie go wymaga jednak reorganizacji procesu nauczania, zamiany nauczania frontального, które nadal dominuje w szkole, na tok bardziej zindywidualizowany, pracę w grupach oraz pracę projektową. Nie jest to jednak proste, bo jak kiedyś powiedział cytowany przez Janowskiego N. Bennett *łatwiej jest wysłać człowieka na księżyc, niż zmienić coś w praktyce szkolnej* (Janowski, 1995). Pedagogika różnic indywidualnych napotyka na wielkie przeszkody w tradycyjnym systemie szkolnym, w którym dzieci uczą się w grupach dobranych pod względem jednego parametru – wieku i w tym samym czasie powinny opanować wyznaczone przez program treści.

Zmiany w systemach, oprócz zmian rewolucyjnych, nie zachodzą z dnia na dzień, lecz są długotrwałym procesem. Warto spróbować zastosować choćby elementy tych nowatorskich koncepcji, bo dzięki nim w szkole otwierają się nowe perspektywy. Te nowe rozwiązania dają możliwość większej optymalizacji procesu uczenia się, gdyż *społeczna interakcja dynamiczna i bogata wpływa pozytywnie na rozwój procesów poznawczych oraz wzmacnia zainteresowanie wykonaniem zadania* (Przesmycki, 1991). Warto spróbować, bo szkoła ma nie tylko przekazywać określone porcje wiadomości, lecz jak to określono w podstawie programowej dla I etapu edukacji, ma także *wspomagać wszechstronny i harmonijny rozwój ucznia oraz stwarzać mu optymalne warunki do zdobywania wiedzy*.

Teoria Inteligencji Wielorakich H. Gardnera nie wskazuje sposobu nauczania. Jest raczej modelem poznawczym, w którym znaczenie mają różnorodne formy myślenia, a co za tym idzie, różne inteligencje. Inteligencje obrazujące różne kompetencje jednostki rozwijają się niezależnie od siebie, stymulowane przez środowisko. Model Gardnera wskazuje, że każda osoba dysponuje wszystkimi inteligencjami w różnych kombinacjach i od środowiska zależy, w jakim zakresie są one rozwijane. Gardner (2001:157–158) scharakteryzował osiem z nich:

Inteligencja językowa – to inteligencja związana z przetwarzaniem informacji językowych w zakresie: fonologii, gramatyki, semantyki oraz pragmatyki danego języka. Uczniowie posiadający dobrze rozwiniętą inteligencję językową mają łatwość wypowiedzi, bogate słownictwo, sprawnie posługują się językiem i są wrażliwi na język.

Inteligencja muzyczna – pozwala na rozumienie oraz tworzenie przekazu muzycznego, wpływa na poziom wrażliwości jednostki na dźwięk. Dzieci dysponujące tą inteligencją są wrażliwe na struktury rytmiczne i dźwiękowe muzyki, ale także np. języka.

Inteligencja matematyczno-logiczna – to inteligencja związana z umiejętnościami rozumienia i wykorzystywania abstrakcyjnych relacji. Osoby, u których szczególnie się ona rozwinęła, mają łatwość w wykonywaniu zadań abstrakcyjnych oraz potrafią sprawnie klasyfikować przedmioty i informacje.

Inteligencja przestrzenna – umożliwia dobre postrzeganie wzrokowe oraz transformowanie informacji, które docierają do nas poprzez ten zmysł. Uczniowie preferujący tę inteligencję mają zdolność tworzenia mentalnych obrazów trójwymiarowych oraz manipulowania nimi.

Inteligencja kinestetyczna – pozwala na sprawne wykorzystanie swojego ciała do wyrażenia emocji, do rozwiązania wybranych problemów. Dzieci sprawnie posługujące się tą inteligencją z łatwością i precyzją wykonują prace manualne oraz z łatwością kontrolują motorykę swojego ciała.

Inteligencja intrapersonalna – jest związana z samoświadomością. Pozwala na refleksję nad własnym zachowaniem, możliwościami, uczeniem się, motywacją oraz emocjami. Uczniowie, którzy mają ją dobrze rozwiniętą, skuteczniej używają strategii uczenia się.

Inteligencja interpersonalna – to inteligencja związana z umiejętnościami komunikowania się z innymi. Dzieci sprawnie posługujące się tą inteligencją łatwo wchodzą w interakcje z innymi oraz posiadają umiejętności pracy w zespole.

Inteligencja przyrodnicza – określa się nią osoby szczególnie wrażliwe na otaczające środowisko. Uczniowie, którzy mają dobrze rozwiniętą tę inteligencję, interesują się przyrodą i lubią zwierzęta.

Model Gardnera wskazuje, że każda osoba dysponuje wszystkimi inteligencjami w różnych kombinacjach i od środowiska zależy, w jakim zakresie są one rozwijane. Koncepcja ta, promująca indywidualne podejście do ucznia, znalazła zastosowanie w praktyce szkolnej i jest testowana w wielu amerykańskich i europejskich szkołach (Gardner i in., 2001). Na rynku pojawia się również coraz więcej podręczników proponujących różnorodne ćwiczenia, które wspierają rozwój inteligencji wielorakich. Mamy nadzieję, że nasza propozycja poszerzy tę ofertę i wpłynie na zwiększenie zainteresowania tą koncepcją.

Edukacja językowa

Papillon • Papier • Pantalon

Spis treści

Edukacja językowa – wprowadzenie	9
Zabawy językiem	10
- Klasowy słownik obrazkowy	10
- Bank słówek francuskich	11
- Czytam i rysuję	12
- Sieć słów	13
- Koncentracja	14
Jak działa język?	15
- Językowe klocki	15
- Łączymy słowa	16
- Obrazkowe rymowanki	18
- Bardzo długie zdanie	19
- Chcę cię zapytać	20
Kreatywne użycie języka	21
- Jestem poetą	21
- Trawiaste włosy	22
- Kapsuła czasu	23
- Rozmowa przez telefon	24
- Książeczka o skarpetce	25
Literatura	26

Edukacja językowa

Celem edukacji językowej jest rozbudzenie zainteresowań językowych oraz rozwijanie umiejętności komunikacyjnych dzieci. Te cele mogą być realizowane nie tylko w zakresie edukacji polonistycznej, ale także w trakcie zajęć językowych.

Zaproponowane w tej części książki zadania mają na celu rozwijanie inteligencji językowej dziecka, czyli inteligencji związanej z przetwarzaniem informacji językowych w zakresie: fonologii, gramatyki, semantyki oraz pragmatyki danego języka. Uczniowie posiadający dobrze rozwiniętą inteligencję językową mają łatwość wypowiedzi, bogate słownictwo, sprawnie posługują się językiem i są wrażliwi na język.

W części *Zabawy słowem* znajdziesz propozycje, jak wzbogacić słownictwo dzieci. Dowiesz się, jak zbudować z uczniami wasz własny słownik, jak stworzyć bank nowych słów, jak tworzyć z dziećmi rodziny słów.

W drugiej części, zatytułowanej *Jak działa język*, znajdziesz takie zadania, które ułatwią dzieciom poznanie struktury języka francuskiego (*Językowe klocki*, *Bardzo długie zdanie*) i takie, które dotyczą rozwijania świadomości fonologicznej dzieci (*Obrazkowe rymowanki*).

Trzecia część to ćwiczenia twórcze, dotyczą one „kreatywnego użycia języka”. Dzięki przedstawionym tutaj zadaniom dzieci powinny nabyć umiejętności nie tylko imitowania, ale także twórczego podejścia do języka. Takie ćwiczenia jak *Jestem poetą* czy *Książeczka o skarpetce* mają sprawić uczniom przyjemność w posługiwaniu się nowym językiem.

Mamy nadzieję, że o atrakcyjności zaprezentowanych tutaj ćwiczeń zadecyduje nie tylko ich przyjazna forma, ale także materiał językowy. Został on przez nas tak dobrany, aby był dostosowany zarówno do zainteresowań dzieci w młodszym wieku szkolnym, a także spójny z treściami kształcenia proponowanymi w pierwszym etapie edukacyjnym.

Jeśli chcesz, aby Twoi uczniowie znajdowali przyjemność w komunikowaniu się w języku francuskim, czytali książki po francusku, zachęcaj ich do bogacenia słownictwa, do twórczego używania języka, do zabaw językowych.

Zabawy językiem

Klasowy słownik obrazkowy

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- współtworzyć klasowy słownik obrazkowy,
- pracować w parach, grupach oraz z całą klasą.

Uczeń zna rolę słownika w nauce języka.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Utrwalanie zasobu słownictwa uczniów.

Wzmocnienie motywacji uczniów do nauki języka francuskiego.

Wyrobienie umiejętności korzystania ze słownika obrazkowego.

Materiały potrzebne nauczycielowi:

segregator, zapas koszulek do segregatora, „przekładki” do segregatora, różnego rodzaju słowniki oraz słowniki obrazkowe dla dzieci

Przygotowanie:

1. Wyjaśnij uczniom znaczenie pojęcia *słownik* oraz zastosowanie różnego rodzaju słowników.
2. Przedyskutuj z uczniami, jaką rolę w nauce języków odgrywa praca ze słownikiem, pokaż uczniom słowniki obrazkowe, tworzone z myślą o dzieciach.

Przebieg ćwiczenia:

1. Wyjaśnij uczniom, że wspólnie zaczynacie budować klasowy słownik obrazkowy do języka francuskiego.
2. Uczniowie po poznaniu słownictwa z określonego działu (np. *Mes jouets*) będą tworzyć karty obrazkowe, które będziecie wpinać do segregatora. Przedyskutuj i ustal z uczniami zasady, według których będziecie pracować (na lekcji, jako praca domowa, parami, kolejnymi grupami, indywidualnie). Wyjaśnij, że rysunki/ilustracje w słowniku muszą być duże (na całą kartkę), wyraźne i estetyczne. Zdecydujcie, czy będziecie słowa podpisywać oraz w jaki sposób będzie następowała weryfikacja (ewentualnie selekcja) wykonanych ilustracji i napisanych wyrazów.
3. Konsekwentnie wzbogacajcie klasowy słownik kolejnymi kartami z ilustracjami słówek. Po jakimś czasie uczniowie sami będą uwrażliwieni na poznawane słownictwo i będą np. przynosili ilustracje z gazet i magazynów (folderów reklamowych itp., przedstawiające znajome słówka).
4. Pracuj z uczniami nad klasyfikowaniem słówek w działy tematyczne (*Les Jouets, Les Animaux, Le Sport* itd.). Oddzielajcie poszczególne działy specjalnymi przekładkami.
5. Wyeksponujcie słownik w klasie tak, aby był zawsze dostępny dla wszystkich uczniów.

Uwagi:

Ten wspólny projekt klasowy może być kontynuowany przez kilka lat – nawet przez cały etap nauczania wczesnoszkolnego (od I do III klasy).

Możliwa integracja:

Podpisywanie zilustrowanych słów w języku polskim oraz francuskim.
Uwzględnienie podpisów pod rysunkami w innych językach, jeżeli w klasie są uczniowie, którzy je znają.

Bank słówek francuskich

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- znaleźć, zgromadzić występujące w jego otoczeniu słowa w języku francuskim.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Poszerzenie słownictwa.

Uwrażliwienie na język francuski.

Materiały potrzebne nauczycielowi:

duże pudełko ze szczeliną w przykrywce (jak skarbonka)
na pudełku napisy: *La Banque des mots*

Przebieg ćwiczenia:

1. Wyjaśnij uczniom, że ze słowami w języku francuskim spotykają się na co dzień. Podaj przykłady typu: abażur, garaż, reportaż. Pokaż również kilka opakowań (produktów żywnościowych i drogerijnych), na których widnieją napisy w języku francuskim.
2. Podaj zasady gromadzenia słów w banku: Uczniowie sami ilustrują słowa, które według nich pochodzą z języka francuskiego (na tablicy, aby im ułatwić zadanie, napisz listę słów a wśród nich te, które są pochodzenia francuskiego, pomóż uczniom wybrać właściwe słowa) i rysunki z podpisami wrzucają do pudełka. Ich zadaniem także jest wycinać z opakowań (lub przepisywać, przerysowywać) te słowa, które są napisami w języku francuskim, a uczeń potrafi się domyślić, co oznaczają (np. *la dentifrice*). Każdy rysunek lub wycinek powinien być podpisany przez autora tak, aby wiadomo było, którzy uczniowie są najlepszymi „kolekcjonerami słów” w klasie.
3. Co jakiś czas przeglądaj z uczniami bank słów, dyskutujcie o słowach, jakie się tam znalazły. Wykorzystujcie znajomość słów z banku podczas lekcji języka francuskiego.
4. Pod koniec roku szkolnego wyeksponuj z uczniami prace z banku słów, nagradzając najgorliwszych kolekcjonerów słownictwa.
5. Porozmawiaj z uczniami, w jaki sposób uczą się języka francuskiego w życiu codziennym lub utrwalają zdobytą na lekcjach wiedzę podczas codziennych doświadczeń.

Czytam i rysuję

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- wykonać ilustrację tego, o czym przeczytał w zdaniu,
- czytać w języku francuskim poznane zdania,
- przepisywać krótkie zdania w języku francuskim.

Uczeń ćwiczy odręczne pisanie.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Utrwalenie poznanego słownictwa oraz prostych struktur gramatycznych.

Materiały potrzebne nauczycielowi:

do losowania przez uczniów: paski papieru z napisanym na każdym z nich (komputerowo) jednym prostym zdaniem w języku francuskim (np. *J'ai un chat. Je sais chanter.* itp.). Na każdym pasku powinno być napisane inne zdanie.

Przygotowanie:

Wyjaśnij uczniom, w jaki sposób powinni ilustrować wylosowane zdania. Jeżeli np. zdanie brzmi: *J'ai un chat*, ilustracja nie powinna przedstawiać tylko kotka, ale i jego właściciela – autora rysunku. Wytłumacz im również, że zdania nie zawierają twierdzeń prawdziwych – nie liczy się ich zgodność ze stanem faktycznym.

Przebieg ćwiczenia:

1. Uczniowie losują zdania.
2. Ich zadaniem jest teraz przepisanie zdania na osobnej kartce papieru (lub w zeszytach).
3. Sprawdź prawidłowe odczytanie zdań, pochwal wykonane rysunki oraz oceń staranność i poprawność przepisania zdania.

Uwagi:

Zadanie to może być zmodyfikowane i utrudnione dla bardziej zaawansowanych uczniów: zamiast zdań, uczniowie losują rozsypankę wyrazową w kopercie. Z rozsypanki muszą ułożyć zdanie, które następnie przepisują i ilustrują. Ćwiczenie to może być zadaniem dodatkowym, dla szybciej pracujących uczniów lub jednym z zadań dowolnych w „kąciku języka francuskiego”.

Sieć słów

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- układać poznane słownictwo w języku francuskim w grupy tematyczne,
- prawidłowo wymawiać poznane słowa,
- dostrzec postępy, jakich dokonał w przyswajaniu słownictwa.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Powtórzenie poznanego słownictwa.

Materiały potrzebne nauczycielowi:

kłębek wełny

Przebieg ćwiczenia:

1. Poproś uczniów, aby usiedli w kole.
2. Podaj temat, który będzie materiałem do budowania sieci, np. *La nourriture (les couleurs, à l'école, en ville itp.)*. Temat można uczniom zasugerować także poprzez pokazanie odpowiedniego plakatu, ilustracji czy zestawu kart słownikowych.
3. Pierwszy uczeń mówi słówko związane z tematem, trzyma początek włóczki i podaje kłębek innej osobie.
4. Osoba, która otrzymała kłębek, przypomina sobie następne słowo i je wymawia, podając kłębek dalej. Włóczka w rękach dzieci tworzy sieć, tym gęstsza, im więcej słów i wyrażeń grupa zna i potrafi wymienić.

Uwagi:

Ćwiczenie można modyfikować, dzieląc liczną klasę na dwie (lub więcej) drużyny, z których każda ma za zadanie zgromadzić słownictwo z tej samej grupy leksykalnej (która sieć gęstsza) lub różnych grup (jakich słówek umiemy więcej).

Ćwiczenie można też powtarzać w miarę osiągnięcia progresji językowej, aby uczniowie uświadomili sobie swoje postępy w bogaceniu słownictwa.

Koncentracja

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- skoncentrować się,
- w szybkim tempie kojarzyć i przywoływać poznane słowa w języku francuskim,
- gromadzić słownictwo w grupy tematyczne,
- prawidłowo wymawiać poznane słowa.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Powtórzenie poznanego słownictwa.
Grupowanie słownictwa w grupy tematyczne.

Przebieg ćwiczenia:

1. Uczniowie dobierają się w pary. Każda para wykonuje „wyklaskiwanke”: uderzenie dłońmi w kolana, klaśnięcie w powietrzu, klaśnięcie w dłonie partnera, kontynuując ją rytmicznie.
2. W trakcie klaskania uczniowie zaczynają recytować:
Attention, attention.
Un, deux, trois
Le nouveau sujet est là
Jedna osoba (lub nauczyciel) wybiera temat, mówiąc np. ... *la nourriture, le sport*
3. Uczniowie po kolei, cały czas utrzymując rytm klaskania, podają słówka związane z tym tematem.
Grę dobrze jest przećwiczyć na łatwym temacie (np. kolory, liczebniki), tak aby uczniowie doszli do wprawy w stosowaniu się do jej zasad.

Jak działa język?

Językowe klocki

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- zbudować przy pomocy klocków Cuisenaire'a schemat prostego zdania w języku francuskim.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Uwidocznienie roli, jaką odgrywa szyk zdania w języku francuskim.

Samodzielna analiza zdania w języku francuskim.

Dostarczenie uczniom materiału, na bazie którego mogą wysuwać własne hipotezy językowe.

Powtórka wybranego słownictwa lub struktury gramatycznej.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

zestaw klocków Cuisenaire'a

potrzebne nauczycielowi:

kolorowa kreda

Przygotowanie:

Opracuj schemat budowy zdania, w którym wyznaczysz kolory (są to jednocześnie kolory klocków) jego elementów, np. podmiot – czerwony, orzeczenie – jasnozielony, dopełnienie – niebieski. Możesz również przydzielić kolory wybranym (poznawanym przez uczniów) okolicznikom, np. okolicznikowi miejsca, czasu itd.

Przebieg ćwiczenia:

1. Zapisz proste zdanie w języku francuskim na tablicy, np. *Paul chante (une chanson)*. Wyjaśnij uczniom, że na początku zdania w języku francuskim zawsze jest „osoba” lub rzecz. Unikaj terminologii gramatycznej (rzeczownik w roli podmiotu). Podkreśl (lub weź w prostokątną ramkę) właściwym kolorem ten wyraz w zdaniu.
2. W ten sam sposób, opisowo, dając przykłady (oraz unikając terminologii fachowej), wyjaśnij miejsce poszczególnych elementów w zdaniu (np. *zaraz za osobą musi być napisane/powiedziane, co ta osoba robi*, itd.). Podkreślaj je właściwymi kolorami.
3. Napisz inne proste zdania o takiej samej budowie. Poproś uczniów, aby zidentyfikowali poszczególne części zdania i podkreślili je właściwymi kolorami. Wyćwicz tę umiejętność.
4. Pod napisanym zdaniem wyrysuj pusty, kolorowy schemat zdania francuskiego. Być może uczniom uda się go wypełnić odpowiednimi elementami.
5. Poproś uczniów o wysypanie klocków Cuisenaire'a z woreczka, w którym są przechowywane. Uczniowie mają za zadanie odnaleźć klocki odpowiadające podanym częściom zdania (*proszę znaleźć klocek, który w naszym zdaniu jest osobą*). Następnie uczniowie układają z klocków schemat zdania, które wraz z kodem kolorów jest na tablicy.
6. Podaj uczniom inne zdania (tego samego typu). Poproś ich o wykonanie z klocków schematów tych zdań. Zapiszcie je kolorami na tablicy i porównujcie wyniki pracy uczniów. Zwróć uwagę na to, że podawane przez ciebie zdania o różnej treści, będą miały tę samą budowę (uczniowie mają schematy zdań z klocków przed sobą na własnych stolikach). Pozwól uczniom na budowanie własnych hipotez dotyczących sposobu funkcjonowania języka francuskiego.
7. Przeprowadź te ćwiczenia wielokrotnie, wzbogacając podawane schematy o inne elementy (np. okoliczniki czy czasowniki złożone w orzeczeniu). Zawsze posługuj się tym samym kodem kolorów i pozwalaj uczniom na samodzielną analizę sposobu funkcjonowania języka.

Uwagi:

Przeprowadzając ćwiczenie cyklicznie (wielokrotnie), należy zawsze konsekwentnie trzymać się ustalonego schematu kolorów.

Możliwa integracja:

Porównanie budowy prostych zdań w języku polskim i francuskim. Użycie klocków Cuisenaire'a podczas zapoznawania uczniów z podstawową terminologią gramatyczną i pojęciami z zakresu gramatyki języka polskiego.

Łączymy słowa

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- wykonać pomoc dydaktyczną – rolkę zdaniową.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Uwidocznienie roli, jaką odgrywa szyk zdania w języku francuskim.

Dostarczenie uczniom materiału, na bazie którego mogą wysuwać własne hipotezy językowe.

Powtórka wybranego słownictwa lub struktury gramatycznej.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

rolka po kuchennych ręcznikach papierowych
kartki papieru

potrzebne nauczycielowi:

rolka z przykładowymi wypowiedziami/zdaniami

Przygotowanie:

Przemyśl, jaki materiał językowy można wykorzystać do przeprowadzenia ćwiczenia. Przygotuj swoją rolkę z przykładowymi wypowiedziami/zdaniami.

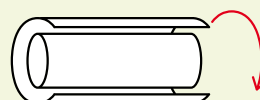
Przebieg ćwiczenia:

1. Powtórz materiał językowy, jaki planujesz wykorzystać w tym ćwiczeniu. Możesz jednak użyć każdej konstrukcji, która wydaje ci się odpowiednia, przy czym najprostszą jest kombinacja rzeczownika i czasownika lub rzeczownika i przymiotnika (z tym, że wtedy trzeba zwrócić uwagę na ich rodzaj) np. *LE CHIEN/ABOIE*, *LE SOLEIL/BRILLE* lub *UNE/UN VIEUX/VIELLE BATEAU/MAISON* itp.

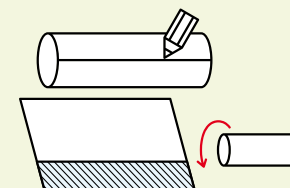
2. Zaprezentuj uczniom wykonaną przez siebie rolkę i pokaż, ile kombinacji mogą uzyskać wymieniając kolejne elementy wypowiedzi, przy zachowaniu odpowiedniego szyku.

3. Poproś uczniów o odmierzenie kartki papieru odpowiedniej długości i szerokości. (Długość rolki papierowej, którą wykorzystają w ćwiczeniu, szerokość – taka, aby owinąć rolkę i skleić brzegi.)

4. Uczniowie owijają rolkę papierem (niezbyt ciasno), i rysują na kartce linię poziomą, wyznaczoną brzegiem kartki z jednej strony. Fragment kartki poza linią będzie potem posmarowany klejem i sklei razem oba brzegi kartki tak, aby powstała płaszczyzna kartki owijająca całą rolkę.

5. Napisz na tablicy przykładową wypowiedź, którą bierzecie pod uwagę. Możesz użyć rysunków zamiast niektórych jej elementów.

UN GRAND CHIEN

Policzcie z uczniami elementy wypowiedzi. Rozdziel je na tablicy pionowymi kreskami:

UN | GRAND | CHIEN

6. Zastanówcie się, jakie inne słowa mogą znajdować się w każdym z „przedziałów”: *GRAND* : *petit, mignon, beau* itd. | *CHIEN* : różne inne rzeczowniki z dowolnego zbioru (zwierzęta, przybory szkolne itp.). Zbudujcie bank takich słów.

7. Uczniowie mają za zadanie przeciąć w poprzek kartkę na tyle części, ile elementów znajduje się w budowanej przez nich wypowiedzi.
8. Na każdej z części, jedno pod drugim piszą lub rysują słowa, które znajdują się w tym „przedziale”. Każde ze słów umieszczają w pionowej kolumnie, zachowując niewielkie odstępy.
9. Każdy z „przedziałów” musi być sklejony – za wyrysowaną linią i nałożony na rolkę po ręcznikach kuchennych. Każdy „przedział” musi okręcać się swobodnie po rolce, eksponując wypisane lub wyrysowane odpowiednie słowa.
10. Sprawdź, czy uczniowie umieścili kolejne elementy wypowiedzi na rolce w odpowiedniej kolejności.
11. Zaprezentujcie kolejno różne warianty wypowiedzi – odczytując głośno umieszczone na rolkach zdania i zmieniając (poprzez kręcenie) ich poszczególne elementy.

Obrazkowe rymowanki

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- łączyć przedstawiony na rysunku czy fotografii przedmiot z jego słownym odpowiednikiem w języku francuskim,
- zrozumieć ideę rymowania się słów,
- dokonać porównań między językiem ojczystym i obcym (w warstwie brzmieniowej i znaczeniowej).

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Utrwalenie dowolnego zasobu słownictwa (rzeczowniki pospolite, konkretne).

Materiały potrzebne nauczycielowi:

pudełko z kartami obrazkowymi przedstawiającymi baze, znane uczniom rzeczowniki w języku francuskim. Na odwrocie każdej karty można umieścić właściwy wyraz w języku francuskim.

Przygotowanie:

Przygotuj pudełko (może być pudełko od butów, udekorowane przez uczniów/nauczyciela) z kartami, na których naklejone będą obrazki lub będą przedstawione rysunkiem znane uczniom słówka w języku francuskim. Rzeczowniki, które będą zilustrowane na kartach, powinny być związane z otaczającym uczniów światem – krótkie, jedno-, dwusylabowe słowa, proste do zapamiętania (*chien, chat, maison* itp.) Każdy z obrazków musi mieć parę w postaci innego obrazka, z którym stworzą razem parę rymujących się słów (*lunettes – chaussettes, bonbon – mouton* itp.)

Przebieg ćwiczenia:

1. Zaprezentuj uczniom przykładową parę rymujących się słów, wypowiadając je wyraźnie, a następnie prezentując właściwe karty słownikowe. Powtórz słowa kilkakrotnie, prezentując rysunki je przedstawiające. Połóż karty obok siebie, prezentując tym samym, że stanowią one „komplet”.
2. Poproś uczniów o kontynuację ćwiczenia: uczniowie wybierają z pudełka karty, układając je w rymujące się pary.
3. Podczas wybierania z pudełka odpowiednich kart uczniowie powinni wypowiadać odpowiednie słowa półgłosem, co może ułatwić znalezienie pary.
4. Jeżeli zaistnieje taka potrzeba, uczniowie mogą zaglądać na rewers obrazka czy fotografii, gdzie znajdują się zapisane wyrazy.
5. Uczniowie mogą sami uzupełniać pudełko ilustracjami przedstawiającymi „odkryte” przez nich samych pary słów.

Uwagi:

Pudełko z rymującymi się słówkami może stanowić stały element wyposażenia klasy lub być wykorzystywany np. jako jedno z zadań w lekcji realizowanej metodą stacji. Można też pracę z pudełkiem proponować uczniom, którzy np. szybciej skończyli bieżącą pracę na lekcji. Karty gromadzić można przez dłuższy okres czasu, wspólnie z uczniami.

Możliwa integracja:

Ciekawe byłoby zgromadzenie dwóch pudełek: jedno z rymującymi się słowami w języku francuskim, drugie: przedstawiające inne pary słów rymujących się w języku polskim. Należy uczniów zachęcać do pracy zarówno z jednym i drugim pudełkiem, co będzie bodźcem do czynienia porównań i zestawień.

Bardzo długie zdanie

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- ułożyć długie zdanie w języku francuskim przy wykorzystaniu rysunków i ilustracji,
- wypowiedzieć całe długie zdanie,
- kreatywnie konstruować wypowiedzi,
- współpracować w grupie.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Powtórzenie słownictwa związanego z kolorami.

Powtórzenie poznanych nazw zwierząt.

Powtórzenie liczebników.

Wybrany czasownik nazywający ruch (np. *voler, aller, sauter* w trzeciej osobie liczby pojedynczej i mnogiej itd.).

Powtórzenie nazw różnych miejsc (*à l'école, en ville, au supermarché* itd.).

Materiały potrzebne nauczycielowi:

ilustracje wycięte z czasopism, gazet itp. przedstawiające różne zwierzęta, kawałki papieru kolorowego w różnych kolorach, wybrane liczebniki zapisane na osobnych karteczkach, zapisane na osobnych kartkach (lub zilustrowane) czasowniki w trzeciej osobie liczby pojedynczej i mnogiej itp. oraz ilustracje, na których pokazano „różne miejsca”: szkołę, sklep itd. Wszystkich ilustracji musi być bardzo dużo, przedstawione na nich kolory, zwierzęta, miejsca mogą się powtarzać.

Przygotowanie:

Możesz zachęcić uczniów do przyniesienia z domu gazet i czasopism, z których na lekcji wytniecie odpowiednie ilustracje (lub będziecie je gromadzić przez dłuższy czas – do wykorzystania na tych właśnie zajęciach).

Przebieg ćwiczenia:

1. Podaj proste przykładowe zdanie i zapisz je na tablicy: np. *La grenouille saute.*
2. Wybierz odpowiednie ilustracje i umieść je na tablicy nad odpowiednimi elementami zdania: karteczka z ilustracją przedstawiającą żabę/kartka z wypisanym czasownikiem SAUTER/ilustracja przedstawiająca staw.
3. Zmaż zdanie napisane na tablicy i wraz z uczniami „przeczytajcie” zdanie przedstawione obrazkami.
4. „Przedłuż” zdanie dokładając w odpowiednim miejscu karteczkę z kolorem i obrazkiem stawu: *La grenouille verte saute dans l'eau.*
5. Wraz z uczniami „rozwińcie” zdanie, wprowadzając jako podmiot inne zwierzęta: (*La grenouille verte et le chien blanc sautent dans l'eau.*)
6. Podaj uczniom zasady pracy w grupach i wyjaśnij, na czym polega stojące przed nimi zadanie: mają zbudować jak najdłuższe zdanie, układając jego poszczególne elementy linearnie za pomocą zgromadzonych ilustracji. Każdy uczeń (w grupie) powinien umieć „odczytać” to zdanie i je płynnie wypowiedzieć.
7. Naklejcie powstałe zdania na długie paski papieru i wyeksponujcie w klasie.

Uwagi:

„Długie zdanie” może być wypełnione inną treścią i zawierać inny materiał leksykalny (*Maude aime les tomates, les carottes et les betteraves et itd.*)

Pomocni w budowaniu zdań mogą być pomysły na etykiety do loteryjki obrazkowej zamieszczone w książce M.-L. Wininger, (2001). *Wprowadzenie do nauki czytania – litery i dźwięki*. Warszawa: Wyd. Cyklady.

Chcę cię zapytać

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- ułożyć mini dialogi z podanych elementów (pytanie/odpowiedź).

Uczeń **dostrzega** komunikacyjną rolę języka.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Powtórzenie prostych pytań oraz odpowiedzi na nie.

Materiały potrzebne nauczycielowi:

rozcięte na pół karteczki z różnymi mini dialogami (*Comment tu t'appelles ? Je m'appelle Ania. / Quel âge as-tu ? / J'ai 9 ans. / Est-ce que tu as un chat ? / Oui. Il s'appelle Guzik.* itp.) Na jednej połówce będzie pytanie, na drugiej odpowiedź. Zestawów powinno być tyle, żeby każdy uczeń otrzymał jedną połówkę dialogu.

Przebieg ćwiczenia:

1. Wyjaśnij uczniom zasady ćwiczenia: uczniowie losują karteczki z pytaniami i odpowiedziami. Kto ma na swojej karteczce odpowiedź, siada na podłodze w różnych miejscach klasy.
2. Ci uczniowie, którzy wylosowali pytanie, chodzą po klasie – od osoby do osoby, zadając jej pytanie. Osoba siedząca odpowiada na pytanie zdaniem ze swojej karteczki.
3. Pytający uczniowie muszą odnaleźć „swoją” odpowiedź i stanąć przy uczniu, który jej udzielił.
4. Jeżeli uczniowie mają wątpliwości i np. przy jednej odpowiedzi stoi kilku pytających – należy wspólnie z resztą grupy zanalizować zagadnienie i wybrać właściwą opcję.

Uwagi:

Ćwiczenie to należy przeprowadzać wielokrotnie, dodając nowo poznane dialogi do tych, które uczniowie już znają.

Możliwa integracja:

W ćwiczeniu można zastosować opcję pytania w jednym a odpowiedzi w innym języku (polski-francuski/francuski-angielski itp.)

Kreatywne użycie języka

Jestem poetą

Cele ćwiczenia:

- motywacja uczniów do czytania tekstów w języku francuskim

Uczeń potrafi:

- przeczytać ze zrozumieniem prostą historyjkę dla dzieci, pod warunkiem że jest ona ilustrowana i może stamtąd domyślić się także sensu czytanego tekstu,
- charakteryzować wybrane postacie literackie.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Kreatywne użycie dowolnych elementów słownictwa oraz konstrukcji gramatycznych.
Imiona postaci z literatury francuskojęzycznej dla dzieci.

Przygotowanie:

Możesz przeczytać uczniom fragment książki w języku francuskim lub nawiązać do znanych im postaci, np. z lektur szkolnych.

Przebieg ćwiczenia:

1. Wyjaśnij uczniom, że będą pisać wiersz o bohaterze z książki/lektury – postaci wybranej wspólnie lub indywidualnie.
2. Przeczytaj wiersz zamieszczony poniżej oraz zaprezentuj jego budowę.
3. Wspólnie, według wzorca, napiszcie wiersz klasowy.
4. Każdy z uczniów pisze własny wiersz.
5. Wszystkie wiersze są zaprezentowane klasie

Tytuł: imię postaci, o której piszemy wiersz
[*le nom du personnage*]

Pierwsza linijka [*première ligne*]: jedno słowo określające, kim jest opisywana postać
[*un mot : Qui est-ce ?*]

Druga linijka [*2ème ligne*]: dwa słowa (przymiotniki) opisujące swoją postać [*deux mot : Comment il/elle est ?*]

Trzecia linijka [*3ème ligne*]: trzy słowa opisujące czynności postaci [*trois mots qui disent ce qu'il/elle fait*]

Czwarta linijka [*4ème ligne*]: cztery słowa mówiące o innych postaciach z książki [*quatre mots sur d'autres personnages de l'histoire*]

Piąta linijka [*5ème ligne*]: jedno słowo, imię postaci, o której mówi wiersz [*un mot : Le nom de ton personnage*]

Groucho

Le chaton

Heureux, curieux

Il sort, il saute, il rencontre

Kitty et le rat d'égout

Groucho

(na podstawie książki: Pommaux Y. 1993.
Une nuit un chat... Paris: LEcole des Loisirs)

Uwagi:

Każdemu z wierszy może towarzyszyć ilustracja.
Prezentacja na forum klasy może polegać na głośnym czytaniu wierszy lub wyeksponowaniu ich w inny sposób, np. na gazetce ściennej lub „wydaniu” w postaci broszurki, tak żeby każdy mógł je przeczytać.

Możliwa integracja:

Wiersze mogą prezentować postacie z przeczytanych klasie (na zajęciach z edukacji polonistycznej) lektur. Nie należy zmieniać wtedy imion bohaterów, np. Karolcia, Plastuś itp.

Trawiaste włosy

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- nazywać elementy twarzy,
- opisywać czyjś wygląd.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

1. Słownictwo nazywające różne elementy twarzy (*les yeux, le nez, les oreilles* itp.).
2. Przymiotniki (*grand, petit, long, court* itp.), kolory.
3. Wyrażenie *Il/Elle a ...*.
4. Budowanie dłuższych wypowiedzi opisujących czyjś wygląd.

Materiały potrzebne uczniowi:

jednorazowy kubeczek (biały) oraz garstka ziemi, nasiona trawy (mogą być przygotowane przez nauczyciela i rozdzielone dla poszczególnych uczniów).

Przebieg ćwiczenia:

1. Uczniowie rysują na kubeczku elementy twarzy (*les yeux : verts/bleus, le nez : grand/petit, la bouche : grande/petite*). Można również poprosić uczniów o doklejenie uszu (*les oreilles : grandes/petites*). Po wykonaniu ćwiczenia można poprosić uczniów o przedstawienie kubeczkowej buźki (*Il/Elle a ...*). Dobrze byłoby, gdyby każdy ludzik z kubeczka otrzymał imię (*Il/Elle s'appelle ...*).
2. Po narysowaniu elementów twarzy należy wypełnić kubeczki ziemią, nasypać nasionek trawy i zasypać cienką warstwą ziemi. Delikatnie podlać.
3. Przez kilka dni codziennie uczniowie podlewają zasiane nasiona, obserwując, jak rosną „włosy” na kubeczkowej główce. Warto wtedy określać długość włosów w języku francuskim (*les cheveux très courts, plus longs qu'hier, courts, longs, très longs* itp.). Uczniowie mogą mierzyć długość włosów i zapisywać w specjalnej tabelce.
4. Rosnącą trawkę można gładzić, utrwalając przymiotniki *raides/souples*.
5. Gdy włosy już urosną – „wybieramy się do fryzjera” (*On coupe les cheveux !*). Każde z dzieci przy pomocy nożyczek kreuje u swojego ludzika taką fryzurę, jaka mu się podoba. Po wizycie u fryzjera ponownie opisujemy ludzika.
6. Na koniec należy wykonać „zdjęcie” kubeczkowej buźki z trawiastymi włosami – każdy z uczniów rysuje swojego „podopiecznego”, zaznaczając i podpisując (jeżeli potrafią już pisać, nauczyciel powinien podać wzór) elementy jego buzi.

Możliwa integracja:

Obserwacja jak rośnie roślina – od samego momentu zasiania.

Kapsuła czasu

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- podać informacje o sobie,
- wybierać i selekcjonować ważne dla niego informacje.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Wybrane przez ucznia i nauczyciela słowa, zwroty i wyrażenia służące podaniu jak największej ilości informacji o sobie samym.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

przezroczysta, sucha w środku butelka po wodzie mineralnej (bez papierowej etykiety),
marker permanentny

potrzebne nauczycielowi:

wzór zapisu informacji o sobie

Przygotowanie:

Przypomnij uczniom słownictwo i konstrukcje językowe, które będą służyć podawaniu informacji o sobie. Wykonaj kartę informacyjną o sobie, by można pokazać ją uczniom i zainspirować ich do poszukiwania własnych rozwiązań.

Przebieg ćwiczenia:

1. Wyjaśnij uczniom, co w wypadku tego ćwiczenia rozumiesz pod pojęciem „kapsuła czasu”. (Jest to zamknięty w jakimś specjalnym pojemniku – kapsule zbiór informacji, który przedstawia nas samych w danym momencie – teraz. Staramy się siebie przedstawić, opisać jak najdokładniej. Na kapsule umieszczamy swoje imię i nazwisko oraz napis: nie otwierać aż do ...*Ne pas ouvrir avant ...*, podając datę, kiedy można już kapsułę otworzyć. W naszym wypadku będzie to koniec klasy trzeciej/początek klasy czwartej, kiedy kapsułę otworzymy i zobaczymy, jacy byliśmy, co lubiliśmy, jak wyglądaliśmy, kto był naszym najlepszym przyjacielem itp., kiedy byliśmy młodszy).
2. Pokaż swoją kapsułę czasu. Możesz mieć w niej kartę, którą podasz uczniom do wypełniania lub inaczej wykonany zapis ważnych informacji o Tobie samym. Dostosuj prezentowany w klasie wzór do umiejętności, wiedzy, możliwości uczniów, z którymi pracujesz. W kapsule może także być Twój autoportret, drzewo genealogiczne Twojej rodziny czy inne informacje, które uczniowie mogą podać w języku francuskim. Pamiętaj, aby nie była to sucha notatka, ale materiał pełen rysunków i w różny sposób zorganizowanego przekazu informacji.
3. Permanentnym markerem uczniowie podpisują swoje kapsuły czasu oraz umieszczają napis z wyznaczoną datą możliwego otwarcia kapsuły.
4. Uczniowie wykonują zestaw informacji o sobie, który starannie składają i umieszczają w kapsule. Przed zamknięciem w kapsule uczniowie prezentują swoje prace – podając wybrane przez siebie informacje.
5. UWAGA: Nie zapomnijcie otworzyć kapsuł w wyznaczonym terminie i zobaczyć, jak bardzo się zmieniliście i jak wiele się nauczyliście!

Uwagi:

Kapsułę można uzupełniać, dodając kolejne informacje (np. o swojej rodzinie, o zwierzętach, jakie się ma w domu itp.).

Możliwa integracja:

Wykonanie dwóch wersji językowych kapsuły – po francusku i po polsku. Porównanie, jakie informacje jesteśmy w stanie przedstawić w języku ojczystym, a jakie w języku obcym.

Rozmowa przez telefon

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- swobodnie wypowiadać się naabrany temat w języku francuskim,

Uczeń wie jaką rolę, odgrywają we współczesnej komunikacji niektóre media, np. telefon.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Słownictwo z dowolnie wybranych grup leksykalnych oraz wybrane konstrukcje gramatyczne i funkcje komunikacyjne.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

samodzielnie wykonane telefony z pudełek lub kartonu

potrzebne nauczycielowi:

własny telefon komórkowy (wyłączony)

Przygotowanie:

Wspólne wykonanie telefonów z pudełek lub tektury (patrz ćwiczenie *Telefony* zamieszczone w propozycjach edukacji plastycznej).

Przebieg ćwiczenia:

1. Poproś uczniów, aby wykonane przez siebie telefony mieli zawsze na lekcji „w podorzędziu”. Wyucz ich, że telefony wyjmują na hasło „*On téléphone à quelqu'un*”.
2. Naucz uczniów podstawowych formułek komunikacyjnych:
 - *Salut Tomek !*
 - *Salut Kasia !*
 - *Au revoir/A plus tard/A bientôt Tomek !*
 - *Au revoir/A plus tard/A bientôt Kasia !*
3. Zaprezentuj modelową wypowiedź, używając własnego telefonu komórkowego, „dzwoniąc” do kogoś spoza klasy/szkoły.
4. W odpowiednich momentach lekcji zwracaj się do konkretnego ucznia: *Kasia, téléphone s'il te plaît à Tomek et dis lui/parle lui ...*. Zadaniem ucznia jest zadzwonić do kolegi/koleżanki i zbudować wypowiedź, dotyczącą podanego tematu.
5. Reszta klasy powinna słuchać uważnie prezentowanego dialogu.

Uwagi:

Ćwiczenie powinno być wykorzystywane wielokrotnie w toku kształcenia językowego dzieci. Należy więc wprowadzić rutynowe polecenie (*Kasia, téléphone s'il te plaît à Tomek et parle lui de tes jouets, de tes animaux, de ta famille.* itp.), na które dzieci będą reagowały we właściwy sposób. Uczniowie muszą wiedzieć, że „telefonując”, mogą swobodnie się wypowiadać w języku francuskim, bez obawy popełnienia błędu lub użycia niewłaściwych konstrukcji. Ich zadaniem jest po prostu powiedzieć jak najwięcej na dany temat.

Książeczka o skarpetce

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- napisać i zilustrować własną książeczkę w języku francuskim,
- przetworzyć usłyszane informacje.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Powtórzenie wyrażen przyimkowych typu: *dans la boîte, sous la table, sur la chaise* itd.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

mały notesik, tj. „zeszyt do słówek”

potrzebne nauczycielowi:

kolorowe skarpetki – jedna przyniesiona do klasy, druga na Twojej nodze

Przebieg ćwiczenia:

1. Wyjaśnij uczniom, że dzisiaj przeczytasz im książkę. Zapytaj, o czym, jak sądzą, będzie ta książka, wyjmując z torby/szuflady kolorową skarpetkę. Zapisz „tytuł” książki na tablicy: *OU EST MA CHAUSSETTE ?*
2. Wyjmij jakąkolwiek książkę i udawaj, że czytasz: *Où est ma chaussette ? Est-ce qu'elle est sous la table ? ... Non, est-ce qu'elle est sur la chaise ? Non...*, odgrywając małą pantomimę z przyniesioną skarpetką.
3. Aktorsko przedstaw finał „czytanej” historii: *Alors, où est-ce qu'elle est ? Ah, je l'ai trouvée ! Elle est sur ma jambe !*
4. Wyjaśnij uczniom, że sami będą pisali książkę o zaginionej skarpetce. Napiszcie w notesikach tytuł i zilustrujcie stronę tytułową. Uczniowie sami mogą zdecydować, jakiego koloru będzie skarpetka – bohaterka ich własnej książki.
5. Uczniowie sami tworzą własną książkę. Na każdej z kolejnych kart przedstawiają jakieś miejsce, gdzie szuka się skarpetki (ale jej tam nie ma), aby wreszcie w finale znaleźć ją – na swojej nodze. Uczniowie mogą sami pisać zdania i je ilustrować (zwróć uwagę na prawidłowe użycie języka) lub tylko rysować rysunki oraz wypowiadać zdania, które powinny im towarzyszyć. Zależy to od poziomu rozwoju umiejętności pisania w grupie, z którą pracujesz. Podczas zajęcia monitoruj pracę uczniów i rozmawiaj z nimi indywidualnie, w języku francuskim. Zadawaj pytania dotyczące ich pracy i rysunków, które wykonują.
6. Pod koniec zajęć uczniowie prezentują swoją pracę – „czytając” rówieśnikom swoje książki – bądź w grupach, bądź na forum całej klasy.

Uwagi:

Tworzone przez uczniów książeczki w języku francuskim mogą dotyczyć różnych tematów. Warunkiem atrakcyjności ćwiczenia dla uczniów jest dowcip sytuacyjny i zabawny kontekst ćwiczenia.

Jeśli chcesz wiedzieć więcej, przeczytaj:

Bula D., Krzyżyk D., Niesporek-Szamburska B., Synowiec H., (2002). *Dziecko w świecie języka*. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls.

Bula D., Niesporek-Szamburska B., (2002). *Wpływ sytuacji motywacyjnej na efekty edukacji językowej dzieci (na przykładzie wprowadzania formy listu)*. W: Michalewska T., Kisiel M. (red.). *Problemy edukacji lingwistycznej. Teoria i praktyka edukacyjna w zmieniającej się Europie*. T. 1: *Kształcenie języka ojczystego dziecka*. Kraków.

Celliers M. et al., (2008). *Le vocabulaire à l'école primaire*. Paris : Ed. Retz.

Iwanowska A., Januszek C., Kwiatkowska-Łozińska M., (2005). *Program psychoedukacyjny dla dzieci 7–10-letnich doskonalący sprawność językową*. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls.

Jaros I., (2006). *Klocki Cuisenaire'a na lekcji języka francuskiego – propozycje ćwiczeń*. W: Poliglota. nr. 2 (4).

Labreau J. C., Quentin C., (2002). *Le lexique de ma classe*. Paris : Ed. Retz.

Maurer A. (red.), (2006). *Dźwięki mowy. Program kształtowania świadomości fonologicznej dla dzieci przedszkolnych i szkolnych*. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls.

Mnich M., (2002). *Sprawność językowa dzieci w wieku wczesnoszkolnym*. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls.

Polette L., (1979). *The Book Report Book for Primary Grades*. Book Lures, Inc.

Słodownik-Rycaj E. (1998). *Rozwijanie mowy komunikatywnej dziecka*. Kraków: Wydawnictwo Akademickie Żak.

Stasica J., (2004). *Język polski – 160 pomysłów na nauczanie zintegrowane w klasach I–III*. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls

Zarańska J., (1980). *A Clock in a Sock. Angielski dla najmłodszych*. Warszawa: Prószyński i S-ka.

Waelput M., (2005). *Aimer lire dès la maternelle*. Bruxelles : Ed. De Boeck&Larcier

Winninger M.-L., (2001). *Wprowadzenie do nauki czytania – litery i dźwięki*. Warszawa: Wyd. Cyklady.

Wright A., (2001). *Art and Crafts with Children*. Oxford University Press

Edukacja matematyczna

$$2 + 4 = 6$$

$$9 - 7 = 2$$

Spis treści

Edukacja matematyczna – wprowadzenie	29
Liczby naturalne i ich zapis. Działania matematyczne	30
- Tintin	30
- Królestwo Jokera	32
- W banku	36
- Rebusy matematyczne	37
- Walkie-talkie	40
Matematyzowanie konkretnych sytuacji	41
- Rozwiązywanie problemów	41
- Merlin	43
- Na zakupach	45
- Zaczarowana brama	47
- Rusz głową, czyli zagadki logiczne	48
Stosunki przestrzenne, relacje czasowe i figury geometryczne	50
- Młodszy czy starszy?	50
- Najdłuższy i najkrótszy	52
- Tajemnicza figura	54
- Wyspa skarbów	56
- Zgadnij o kim mówię?	58
Literatura	59

Edukacja matematyczna

W ramach edukacji matematycznej mamy kształtować pewne pojęcia, doskonalić technikę rachunkową, umiejętność rozwiązywania zadań oraz uczyć matematyzacji różnych sytuacji życiowych. Czy zadania matematyczne mogą pojawiać się na zajęciach językowych? Z całą pewnością tak, bo matematyka może być fascynująca, może stać się integralną częścią procesu uczenia się języka. Wśród naszych uczniów zapewne jest wielu, którzy mają taki profil inteligencji, w którym dominuje inteligencja logiczno-matematyczna i to przede wszystkim oni będą bardzo chętnie brali udział w zabawach matematycznych.

Inteligencja logiczno-matematyczna – to inteligencja związana z umiejętnościami rozumienia i wykorzystywania abstrakcyjnych relacji. Osoby, u których szczególnie się ona rozwinęła, mają łatwość w wykonywaniu zadań abstrakcyjnych oraz potrafią sprawnie klasyfikować przedmioty i informacje. Ale nie tylko do tych uczniów adresowane są nasze ćwiczenia matematyczno-logiczne. Są one przygotowane tak, aby też i ci, którym matematyka sprawia więcej kłopotów, mogli ćwiczyć i doskonalić niektóre sprawności.

Pierwsza grupa ćwiczeń dotyczy *Liczb naturalnych i ich zapisu* oraz *Działań matematycznych*. Dzieci będą miały możliwość doskonalenia swoich umiejętności wykonywania różnych działań matematycznych oraz liczenia w pamięci. Staraliśmy się, aby te ćwiczenia były ciekawymi zabawami pod względem poznawczym, ale także, aby łączyły działania intelektualne i ruchowe tak istotne na tym etapie nauczania.

W części *Matematyzowanie konkretnych sytuacji* znajdziesz łamigłówki matematyczno-logiczne a także gry i zabawy matematyczne mające na celu wdrożenie uczniów do rozwiązywania problemów.

Ćwiczenia trzeciej części *Stosunki przestrzenne, relacje czasowe i figury geometryczne* mają na celu utrwalenie wiadomości dzieci i zaproponowanie im wykorzystania ich wiedzy i umiejętności w nowych sytuacjach.

Należy pamiętać, że treści matematyczne na zajęciach językowych muszą być wprowadzane równoległe z treściami w edukacji matematycznej realizowanej na zajęciach kształcenia zintegrowanego, np. zaproponujmy dzieciom ćwiczenie *Tintin*, gdy uczą się mierzyć, a *Rebusy matematyczne*, gdy na zajęciach zintegrowanych uczą się dodawać czy odejmować.

Dzieci najchętniej i najlepiej uczą się poprzez zabawę i właśnie te ćwiczenia matematyczne wykonywane w trakcie zajęć z języka francuskiego mogą być tym środkiem dydaktycznym, który ułatwi dzieciom doskonalenie nabywanych umiejętności matematycznych i wpłynie na rozwijanie samodzielnego myślenia matematycznego.

Liczby naturalne i ich zapis. Działania matematyczne

Tintin

Cele ćwiczenia:

Uczeń umie:

- dodawać w zakresie 20,
- posługiwać się linijką,
- porównywać długości.

Uczeń zna postać Tintin i jego psa Milou i chociaż jeden z komiksów o nim

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

1. Części ciała: *la tête, le nez, le menton, les lèvres, les yeux, la mèche....*
2. Wyrażenia: *de la tête jusqu'au menton ça fait...., mesurer, faire les opérations...*

Materiały:

potrzebne uczniowi:

karta pracy, linijka

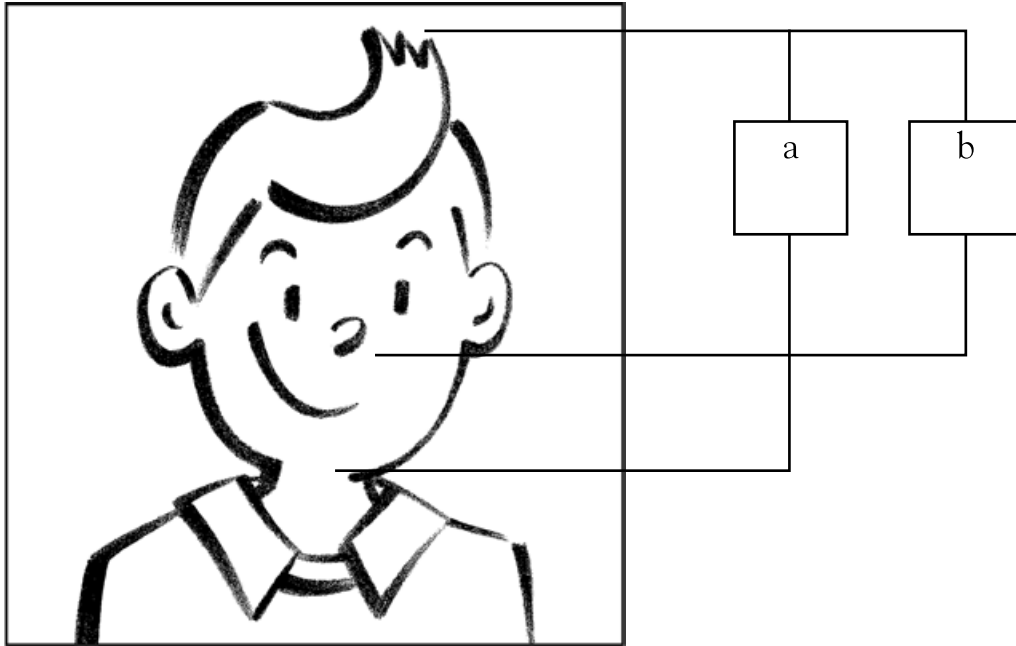
potrzebne nauczycielowi:

jeden z komiksów o Tintin (po francusku lub po polsku np. *Tintin w krainie czarnego złota, Kierunek Księżyc, Spacer po Księżycu*), duża reprodukcja jego portretu wraz z psem

Przebieg ćwiczenia:

1. Wyjaśnij uczniom, że poznają dzisiaj jedną z przygód Tintin i jego psa Milou. Pokaż im komiks i opowiedz o czym jest historia. Pokaz im duży portret Tintin.
2. Wyjaśnij uczniom, jak mają wykonać zadania z karty pracy: *Regardez le portrait. Prenez les mesures et mettez les dans le tableau.*
3. Poproś uczniów, by porównali swoje wyniki.
4. Pod koniec zajęć dzieci narysują portret Tintin i jego psa. Zorganizujcie klasową wystawę portretów.

1. Prends les mesures. Remplis la grille.

Prends les mesures:	cm
De la mèche jusqu'au menton	
De la mèche jusqu'au nez	
Du bout du nez jusqu'au sommet de la tête	
La largeur des lèvres	
La hauteur de la mèche	
Du nez jusqu'aux lèvres	
Des surcils jusqu'aux lèvres	

2. Compare les résultats avec tes camarades.

Królestwo Jokera

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- liczyć w pamięci w zakresie 20,
- porównywać wartości liczb,
- układać szeregi liczbowe,
- pisać cyfry,
- skoncentrować się na działaniu,
- pracować w grupie.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Wyrażenia:

Tu as... ? , Désolé(e), je ne peux pas te le dire.

...est plus petit que... <

...est plus grand que... >

...est égal à... =

Zapis liczb wyrazem w języku francuskim.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

karta pracy dla każdej grupy

potrzebne nauczycielowi:

samoprzylepne znaczki dla uczniów do podziału na grupy (kara, kiery, trefle, piki),
6 kopert ze znaczkami kolorów kart,
2 talie kart – karty od 2 do 10

Przygotowanie:

Ustaw w klasie stoliki tak, aby tworzyły 5 grup. Każda grupa stolików to kolejna stacja zadaniowa.

Przygotuj materiały dla uczniów.

Przebieg ćwiczenia:

1. Podziel uczniów na cztery grupy: kara, kiery, trefle, piki (każde dziecko otrzymuje samoprzylepny znaczek).
2. Na każdej stacji (stoliku) dla każdej grupy przygotowana jest oznaczona kolorem koperta z kolejnym zadaniem. Wyjaśnij dzieciom, jak będą pracować.

Zadanie 1

W kopertach są karty od 2 do 10. Każda grupa dostaje 2 koperty, a w nich 5 kart ze swojego koloru.

Zadanie: Ułóżcie karty w kolejności od najmniejszej do największej. Wyniki wpiszcie do karty pracy.

Zadanie 2

Wykonajcie działania, wpiszcie na kartach, uporządkujcie wyniki od najmniejszego do największego i odczytajcie hasło. Hasło wpiszcie do karty pracy.

Zadanie 3

Każde dziecko losuje z koperty jedną kartę (karty są od 2 do 10). Zadaniem dzieci jest odgadnięcie, jaką kartę wylosował/wylosowała kolega/koleżanka z grupy. *Tu as le sept (de cœur) ?* Jeśli wynik jest niepoprawny, dzieci odpowiadają *Désolé(e) je ne peux pas te le dire*. Jeśli dziecko zgadło, odpowiadają: *Oui, tu as deviné !* Wyniki dzieci wpisują do tabelki w karcie pracy.

Zadanie 4

Przeczytajcie cyfry napisane wspak i wpiszcie je do tabelki zgodnie ze wzorem. Między cyframi wstawcie odpowiedni znak < lub >.

Materiały dla uczniów do ćwiczenia 2.

1. ♣

$3+5=$	$8+2=$	$6+8=$	$2+14=$
Les Trèfles	aiment	les glaces	à la vanille

1. ♦

$4+6=$	$4+7=$	$8+4=$	$11+5=$
Les Carreaux	aiment	les petits	gâteaux

1. ♥

$4+5=$	$3+7=$	$7+5=$	$16+3=$
Les Cœurs	aiment	la limonade	aux fraises

1. ♠

$5+5=$	$3+8=$	$9+6=$	$13+4=$
Les Piques	aiment	le jus	d'ananas

Materiały dla uczniów do ćwiczenia 4.

2. ♣

NU	SIORT	TPES	EZIES	XID	FUEN-XID
----	-------	------	-------	-----	----------

2. ♦

ERTAUQ	TIUH	QNIC	EZNO	EZNIUQ	TGNIV
--------	------	------	------	--------	-------

2. ♥

NU	FUEN	TPES-XID	SIORT	EZUOD	TIUH-XID
----	------	----------	-------	-------	----------

2. ♠

XUED	QNIC	EZNIUQ	XIS	EZIERT	EZROTAUQ
------	------	--------	-----	--------	----------

Exercice 1.

Mets les cartes en ordre, de la carte la moins forte jusqu'à la carte la plus forte.

Exercice 2.

*Fais les opérations et range les résultats obtenus du plus petit au plus grand.
Dans la deuxième ligne du tableau écris les mots qui correspondent aux résultats.
Lis la phrase.*

Exercice 3.

Prends une carte de l'enveloppe. Ne la montre pas aux autres. Ils doivent deviner quelle carte tu as. Note les prénoms de joueurs et la carte qu'ils ont piochée.

Prénom	numéro

Exercice 4.

Lis les chiffres et mets-les dans le tableau.

Compare-les et ensuite mets le bon signe : $>$, $<$ ou $=$

un	1	$<$	3	trois

W banku

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- liczyć w pamięci w zakresie 40,
- skupić się na wykonywanym zadaniu,
- pracować w grupie.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Liczebniki (od 1 do 40).

Wyrażenia: *la banque, le banquier, Qui est le banquier ? Nous avons ...*

Pytanie: *Tu as combien d'argent ?*

Materiały potrzebne nauczycielowi:

zestaw monet dla każdej grupy (wybór sumy pieniędzy dla każdej grupy zależy od umiejętności uczniów) oraz małe woreczki (portmonetki) na pieniądze. Pieniądze wykorzystane w ćwiczeniu mogą być zestawem przygotowanym specjalnie dla potrzeb edukacyjnych. Mogą to też być autentyczne monety.

Przebieg ćwiczenia:

1. Podziel klasę na grupy (4- lub 5-osobowe). Dzieci siadają w grupach, w rzędach, jedno obok drugiego. Wyjaśnij, że znajdujecie się w banku.
2. Zapytaj: *Qui est le banquier ?* Pomóż każdej z grup wybrać swojego bankiera.
3. Bankierzy dostają od nauczyciela kilka monet i informację, ile pieniędzy dostają do banku. Podając bankierowi informację w języku francuskim na temat „stanu konta” upewnij się, że uczeń zrozumiał. Możesz także pomóc bankierom w rozumieniu przekazując im informację także przy pomocy małej notatki. Pozostałe dzieci w grupie nie wiedzą, ile pieniędzy dostał bankier. Każdy bankier dostaje taką samą liczbę monet, ale ich wartość jest różna.
4. Bankier wraca do grupy. Dzieci trzymają ręce z tyłu za plecami. Bankier posyła pierwszemu dziecku pierwszą monetę, którą każde dziecko z grupy ma rozpoznać, zapamiętać jej wartość i posłać dalej. Następnie posyła drugą – dzieci dodają do siebie wartości kolejnych monet i posyłają je dalej.
5. Gra toczy się, aż wszystkie monety dotrą do ostatniego dziecka.
6. Dzieci w swoich grupach podają bankierowi kwotę, którą obliczyły. Bankier sprawdza, ile było poprawnych odpowiedzi.
7. Bankierzy zapisują wyniki na tablicy.

Możliwa integracja:

Rozmowa na temat oszczędzania pieniędzy, monitorowania wydatków w rodzinie, zasad funkcjonowania banków.
Rozmowa na temat pieniędzy w innych krajach, idei powstania wspólnych pieniędzy europejskich – euro.
Nazwy i wygląd monet i banknotów w krajach francuskojęzycznych: euro, dolar kanadyjski.

Rebusy matematyczne

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- liczyć w pamięci w zakresie 60,
- logicznie myśleć w trakcie wykonywania zadań.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Słownictwo: *la méduse, le crab, la pieuvre.*

Wyrażenia: *La méduse vit dans la mer.*

Les dinosaures... sont fascinants !

Nazwy dinozaurów: *le ptérosaure, l'ichtyosaure, le brachiosaure.*

Materiały potrzebne uczniowi:

karta pracy z rebusami

Przygotowanie:

Przygotuj rebusy matematyczne w zależności od tematów zajęć.

Przebieg ćwiczenia:

1. Powtórz z uczniami potrzebne do rozwiązywania rebusów słownictwo.
2. Poproś uczniów o rozwiązanie rebusów. Podczas pracy monitoruj pracę uczniów – rozmawiaj z nimi w języku francuskim na temat przedstawionych w rebusach rysunków.
3. Wspólnie omówcie wyniki łamigłówek.

Uwagi:

Aby poszerzyć wiadomości uczniów o zwierzętach morskich i dinozaurach można zaglądnąć na stronę Parku-Muzeum Dinozaurów w Mèze: www.musee-parc-dinosaures.com
lub do muzeum oceanograficznego w Monaco: www.oceano.mc

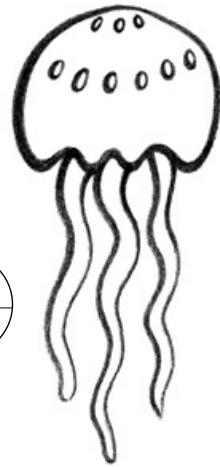
$$\frac{12+5}{C}$$

$$\frac{2+4}{E}$$

$$\frac{11+7}{B}$$

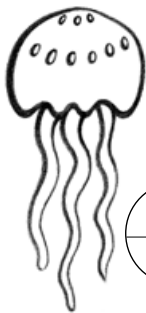
$$\frac{6+8}{M}$$

$$\frac{3+4}{P}$$

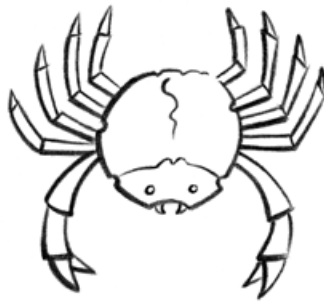

$$\frac{11+4}{V}$$

$$\frac{6+2}{R}$$

$$\frac{1+3}{I}$$

$$\frac{8+5}{U}$$

$$\frac{3+2}{É}$$

7	4	6	13	15	8	6
---	---	---	----	----	---	---

17	8	11	18
----	---	----	----

$$\frac{2+7}{D}$$

$$\frac{1+2}{S}$$

$$\frac{9+2}{A}$$

14	5	9	13	3	6
----	---	---	----	---	---

Wykonaj działania. Wynik wyszukaj w diagramie poniżej i wpisz w okienko pasującą do niego sylabę.

1	2	3	4	5	6	7	8

Wylicz i uporządkuj.

podzielne przez 3 | podzielne przez 5

$12 + 13$
hippocampe

4×5
étoile de mer

2×6
ptérosaure

$4 + 14$
ichtyosaure

9×6
brachiosaure

$4 + 6$
crevette

Walkie-talkie

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- liczyć w pamięci w zakresie 20,
- skupić się na komunikacie słownym i go zrozumieć,
- zrozumieć proste polecenia w języku francuskim.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Wyrażenia: *je suis numéro.....* + liczebniki, *J'appelle le numéro.....*

Materiały potrzebne nauczycielowi:

karty od 1 do 20 (jedna karta kolorowa dla rozpoczynającego grę), kolorowe żetony, walkie-talkie (prawdziwe lub wykonane z pudełka oklejonego papierem kolorowym)

Przebieg ćwiczenia:

Wyjaśnij uczniom, na czym będzie polegało ćwiczenie, po czym zaprezentuj je z kilkoma uczniami z grupy. Podczas demonstracji użyj najpierw walkie-talkie, które przyniosłeś, potem natomiast funkcję krótkofalówek przejmując ściśnięte ręce zaciśnięte w „piąstkę”:

1. Dzieci siedzą w kole. Każde z nich ma w widocznym miejscu (np. na sweterku) przypięty numer (od 1 do 20).
2. Dziecko mające kolorową etykietę rozpoczyna grę: *Salut, je suis numéro deux, j'appelle le numéro cinq.*
3. Wywołane dziecko odpowiada: *Salut, je suis numéro cinq, j'appelle le numéro*
4. Dziecko, które się pomyli lub nie zareaguje, dostaje kolorowy żeton – punkt karny.
5. Wygrywają te dzieci, które mają najmniej punktów karnych.

Uwagi:

Wariant 1: Wprowadź dodawanie: *Salut, je suis numéro deux, j'appelle le numéro cinq plus quatre.*

Wariant 2: Wprowadź odejmowanie: *Salut, je suis numéro deux, j'appelle le numéro cinq moins un.*

Wariant 3: Wprowadź mnożenie: *Salut, je suis numéro deux, j'appelle le numéro cinq multiplié par deux.*

Wariant 4: Wprowadzenie innych działań matematycznych.

Matematyzowanie konkretnych sytuacji

Rozwiązywanie problemów

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- rozwiązać zadania wymagające logicznego myślenia,
- dodawać w pamięci w zakresie 100,
- porównywać liczby.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Nazwy produktów spożywczych lub innych przedmiotów codziennego użytku.

Wyrażenia związane z czynnością kupowania: *Combien ça coûte ? On va payer combien ? le prix, le reçu*

Opis zwierzęcia: *Quel âge a Timéo ? Combien de rayures blanches a-t-il ? Combien de rayures noires a-t-il ?* itd.

Słownictwo związane z działaniami matematycznymi:

Les résultats des opérations Qui a ?

Mettre en ordre les chiffres de plus petites au plus grandes...

Materiały:

potrzebne uczniowi:

karty pracy z zadaniami

potrzebne nauczycielowi:

materiały dla uczniów z zadaniami do wykonania

Przygotowanie:

Powtórz z uczniami słownictwo niezbędne do wykonania ćwiczeń w obrębie realizowanych tematów.

Przebieg ćwiczenia:

Dostosuj wyjaśnienia związane z zaplanowanymi przez Ciebie działaniami matematycznymi do tematu ćwiczenia np. w ćwiczeniu 1. zaprezentuj ilustracje przedstawiające wnętrze sklepu lub przeprowadź ćwiczenie dramowe „w sklepie”. Opowiedz uczniom historyjkę związaną z każdym przeprowadzanym ćwiczeniem. Zastosuj słownictwo, które uczniowie już poznali:

Zadanie 1

Trois amis vont faire des courses : Maxim, Clémentine et Olivier. Maxim veut acheter un t-shirt, des chaussures et un pantalon. Clémentine achète aussi un t-shirt. Elle prend aussi une jupe et une jolie veste. Olivier achète un t-shirt, des basquettes et des jeans. Regarde leurs reçus et répond aux questions :

1: *Qui a dépensé le plus ?*

2: *Qui a dépensé 83 euros ?*

Le reçu de Maxim	Le reçu de Clémentine	Le reçu d'Olivier
t-shirt 12 €	t-shirt 9 €	t-shirt 7 €
chaussures 21 €	jupe 36 €	basquettes 18 €
pantalon 35 €	veste 18 €	jeans 58 €

UWAGA: kupowanie produktów spożywczych lub innych przedmiotów w zależności od tematu

Zadanie 2

C'est l'anniversaire de Nicole. Elle prépare la liste des courses. Combien va-t-elle dépenser ?

	Le prix (unitaire)	Combien ?	L'opération	Le résultat
Limnade				
Glaces				
Gâteaux				
Ballons				
Serviettes				
à payer				

Zadanie 3

Allons au Zoo. Quels animaux est-ce qu'on peut y trouver ? Oh, regarde cet animal il est blanc et noir ! Tu le connais ? Comment il s'appelle ? Lis le texte et trouve plus d'informations.

Timéo est un zèbre. Il a 5 ans. Il a 57 rayures blanches et 46 rayures noires. Est-il un zèbre blanc à rayures noires ou un zèbre noir à rayures blanches ? Il pèse 250 kilos et il mesure 1,2 mètres. Il peut courir 56 kilomètres à l'heure.

Quel âge a Timéo ?

Combien de rayures blanches as-t-il ?

Combien de rayures noires as-t-il ?

Quelle vitesse peut-il atteindre ?

Combien pèse-t-il ?

Combien mesure-t-il ?

Zadanie 4

Nous sommes au resto. Regarde ce qu'on prend :

Ms Bouton : 1 orangina + 1 baguette au jambon + 1 glace

Mme Bouton : 1 orangina + 1 baguette au fromage + 1 glace

Michel : 1 limnade + 1 baguette au fromage + 1 glace

Arielle : 1 limnade + 1 pizza + 1 baguette au fromage + 1 glace

Ils ont payé 60 euros

L'orangina est plus chère que la limnade et la baguette au jambon est moins chère que la limnade, la baguette au fromage est moins chère qu'une pizza.

Devine les prix:

	orangina	limnade	baguette au fromage	baguette au jambon	pizza	glace
€						

Réponse

L'opération: $(2 \times 3) + 6 + (3 \times 4) + (2 \times 7) + (4 \times 5) + 2 = 60$

Zadanie 5

Les résultats du concours « Champion en maths » :

	1ère activité	2ème activité	3ème activité	Total
Alex	7	12	16	
Natalie	9	18	17	
Paul	6	13	15	
Alice	5	16	18	

Qui a reçu 34 points ?

Pour quelle activité Paul a reçu 13 points ?

Range les résultats du plus bas au plus haut.

Qui a eu le meilleur résultat ?

Uwagi:

Zadania te mogą być realizowane indywidualnie lub w małych grupach

Merlin

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- liczyć w pamięci w zakresie 10,
- myśleć logicznie w trakcie wykonywania zadań,
- pracować w zespole.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Wyrażenia związane z uczestniczeniem w grze: *Va en avant/en arrière, pas assez/trop*

Materiały:

potrzebne uczniowi:

małe plansze do gry,
kartonik z Merlinem i jego
czarodziejską różdżką,
chustka na oczy

potrzebne nauczycielowi:

duża plansza, kartonik z Merlinem i kartonik z czarodziejską różdżką,
chustka na oczy
<http://www.youtube.com/watch?v=OpHYU0RYwfU&NR=1>

Przygotowanie:

Zgromadź informacje o Merlinie. Przygotuj ilustrację przedstawiającą go.

Pokaż uczniom fragment filmu Merlin l'enchanteur : Higitus Figitus

<http://www.youtube.com/watch?v=OpHYU0RYwfU&NR=1>

Merlin to postać z legendy bretońskiej, arturiańskiej. To czarodziej, który wspiera szlachetne przedsięwzięcia.

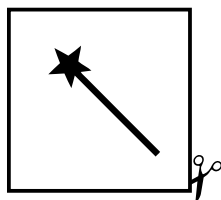
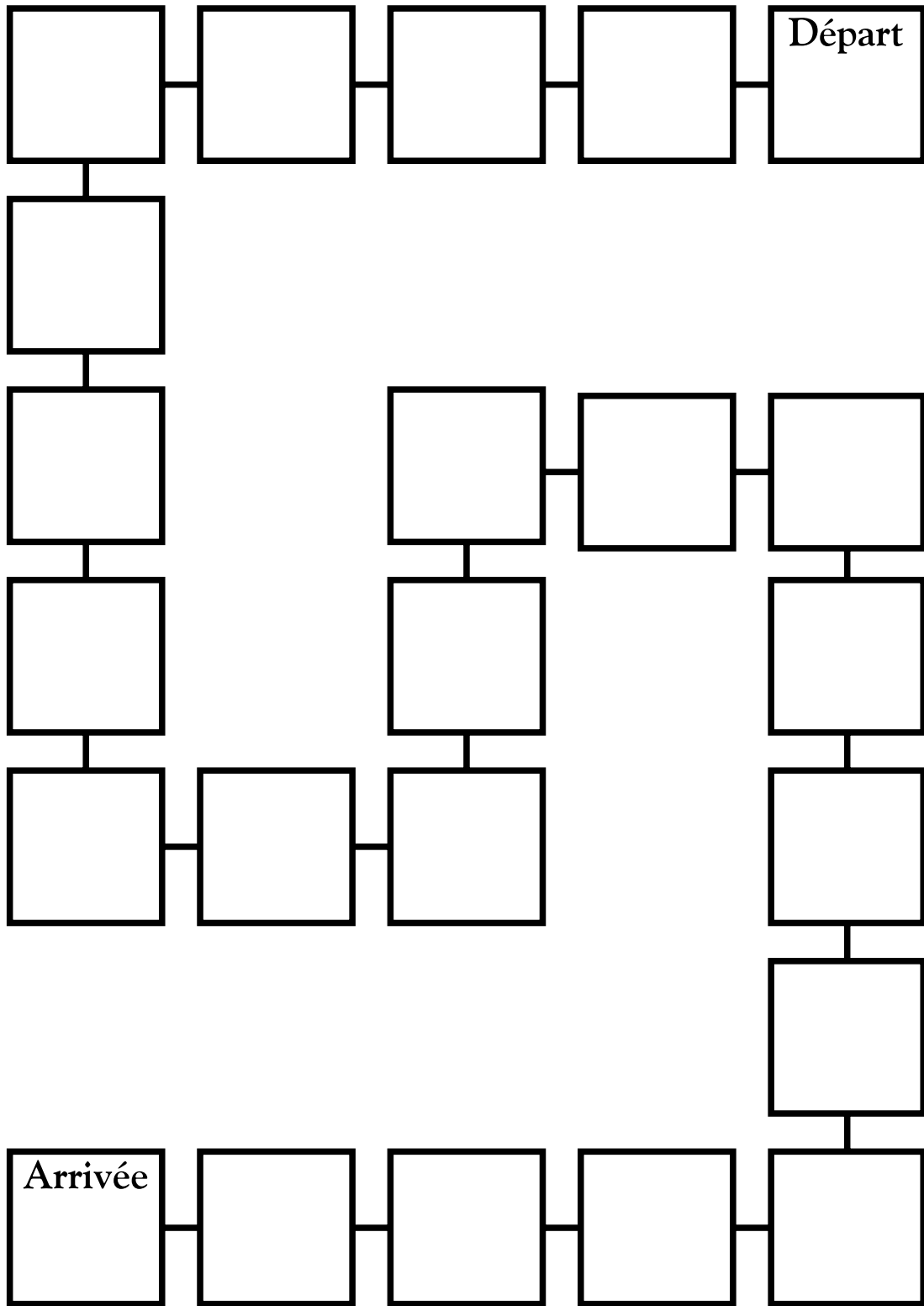
Był doradcą Uthera Pendragona, a następnie wychowawcą i doradcą króla Artura, któremu pomagał.

Zakochany we wróżce Viviane, przez którą zostaje teraz uwięziony.

Przebieg ćwiczenia:

1. Opowiedz uczniom (w języku polskim) historię Merlina. Zapytaj ich o inne znane postaci czarowników i magów z bajek i filmów.
2. Na tablicy powieś dużą planszę gry.
3. Powiedz: *Je suis Merlin, j'ai perdu ma baguette magique* (pokaż kartonik z Merlinem i przyczep go do planszy) *elle doit être quelque part ici* (przyczep kartonik z czarodziejską różdżką w innym miejscu planszy).
Je dois la trouver. Où est-elle ? Je vais 3 cases en avant, je vais 2 cases en arrière. C'est bon/pas assez/trop ?
4. Wybierz jednego ucznia, aby zademonstrować, jak będzie przebiegała gra.
5. *Je suis Merlin* (przytnij kartonik, w którymś miejscu gry). *Cache la baguette magique* (daj dziecku kartonik z różdżką). Odwróć się i nie spoglądaj na planszę. Poproś ucznia, aby przyczepił kartonik w dowolnym miejscu planszy (*Mets la baguette magique dans une case*).
6. Powtórz: *Je dois retrouver ma baguette magique*. Teraz zadysponuj ruch swoim kartonikiem (cały czas nie widząc planszy) np. *Je vais trois cases en avant*. Jeżeli nie dotarłeś do skarbu, dziecko odpowiada: *pas assez*, jeśli poszedłeś za daleko, to dziecko mówi: *trop*. Gra toczy się do momentu, gdy Poszukiwacz skarbu go odnajdzie.
7. Dzieci następnie grają w parach. Podziel klasę na 2 grupy. Jedna to *grupa Czarodziejów*, druga to *chowający różdżkę*. Przed rozpoczęciem gry sprawdź, czy dzieci wiedzą, kim są w grze: *Qui es-tu ? Merlin où tu caches la baguette magique ?*
8. Po znalezieniu różdżki dzieci zamieniają się rolami.

Uwagi: Merlin do kolorowania <http://www.fermeauxcoloriages.net/colomerlin/colomerlin6.htm>

ksero

Na zakupach

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- liczyć w pamięci w zakresie 20,
- skoncentrować się na krótkim komunikacie słownym w języku francuskim oraz zrozumieć go.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Słownictwo związane z tematem *la nourriture* (np. *du beurre, du fromage, du lait, des œufs, du thé, du café, du jambon*) oraz wyrażenia potrzebne do uczestnictwa w zabawie tematycznej: W sklepie (*Qu'est-ce que tu achètes/prends ? Je veux acheter ça coûte....*)

Materiały:

potrzebne uczniowi:

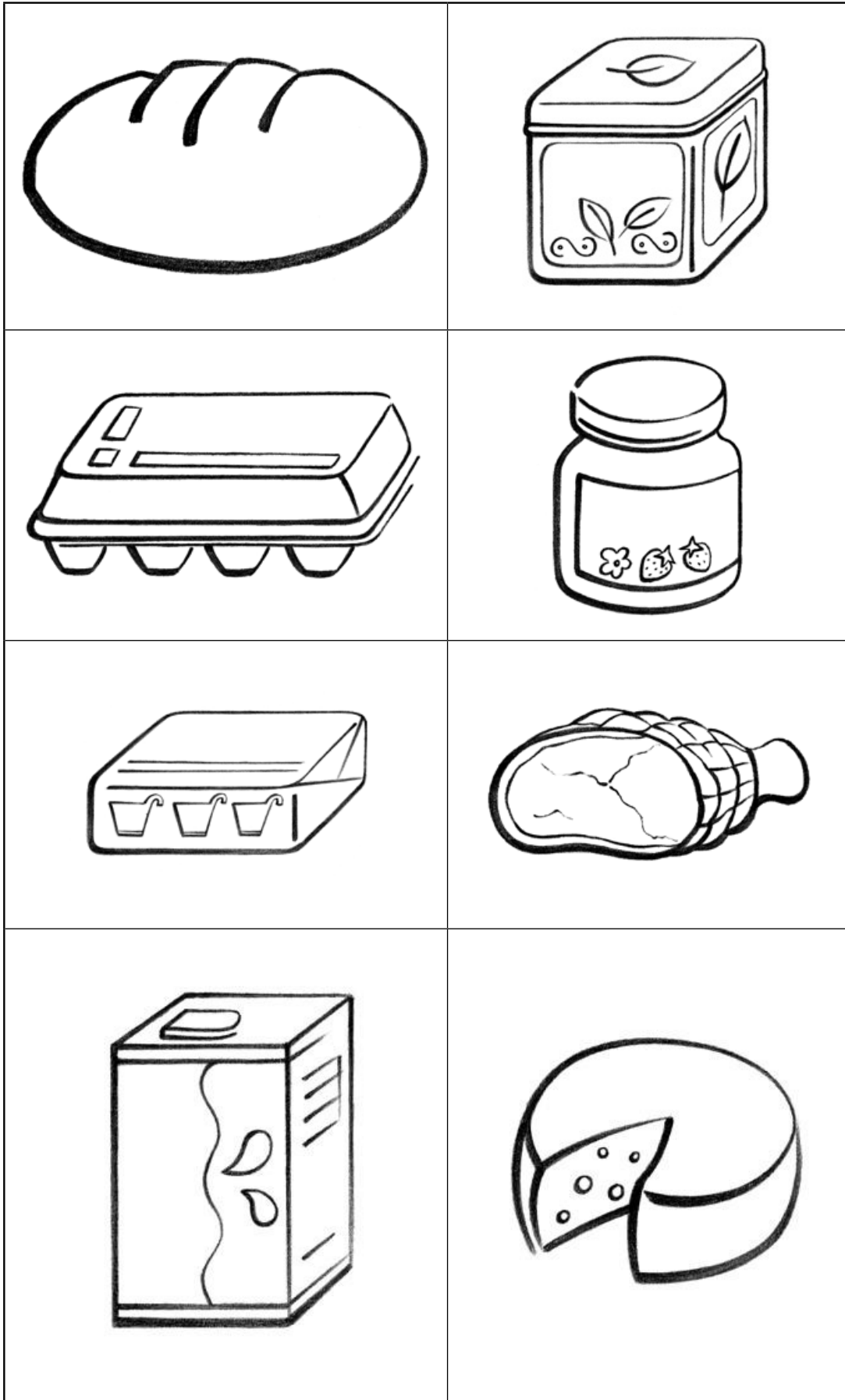
kartka, pióro i ołówek

potrzebne nauczycielowi:

karty obrazkowe przedstawiające produkty żywnościowe do kupienia (z cenami)

Przebieg ćwiczenia:

1. Przyczep na tablicy produkty do kupienia.
2. Zaproś na środek klasy ucznia, który będzie robił zakupy *Qu'est-ce que tu veux acheter ?/Qu'est-ce que tu prends ? Je prends... ça fait/ça coûte ...* Uczeń zapisuje na tablicy działanie.
3. Zaproś na środek kolejnego ucznia. Daj mu do dyspozycji 20 euro. Uczeń wybiera, co kupuje i zapisuje na tablicy działania. Jeśli wybrał za dużo, niestety nie może zakończyć zakupów.
4. Podziel klasę na grupy. Każdej grupie daj określoną sumę pieniędzy do wydania.
5. Każde dziecko w grupie wybiera, co chciałoby kupić i schematycznie rysuje produkty na swojej kartce. Pod spodem zapisuje działania matematyczne.
6. Sprawdzaj wybory dzieci: *Qu'est-ce que tu veux acheter ?/Qu'est-ce que tu prends ? /Ça coûte combien ?*
7. Karty uczniów zaprezentujcie na tablicy.

ksero

Zaczarowana brama

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- logicznie myśleć przy wykonywaniu zadań,
- obserwować uważnie i wyciągać wnioski,
- tworzyć hipotezy.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Nazwy figur geometrycznych: *le triangle, le cercle, le carré.*

Nazwy poszczególnych kolorów.

Zbudować odpowiedź na pytanie: *Qu'est-ce que c'est ?*

Pytanie: *Qui peut passer sous le Portail Magique ?*

Materiały potrzebne nauczycielowi:

kolorowe figury geometryczne z samoprzylepnego papieru (trójkąty, kwadraty, koła) w 3 kolorach (tak, aby każdy uczeń otrzymał jedną figurę), nagrania muzyki

Przebieg ćwiczenia:

1. Pokaż dzieciom figury i zapytaj: *Qu'est-ce que c'est ? C'est quelle figure géométrique ? C'est un triangle/un cercle/ un carré.* Upewnij się, że uczniowie potrafią nazwać kolory poszczególnych figur (*C'est un triangle rouge/ un carré jaune ...* itp.)
2. Rozdaj dzieciom duże, samoprzylepne figury (trójkąty, prostokąty, koła w 3 kolorach), które dzieci przykleją na sobie w widocznych miejscach.
3. Wybierz 2 uczniów, którzy będą tworzyli bramę. Będzie to Czarodziejska Brama (*Le Portail Magique*). Uczniowie ci w tajemnicy umawiają się, kogo zaczarowana brama będzie przepuszczać, np. tylko trójkąty albo tylko figury czerwone itd.
4. Przy akompaniamencie cichej muzyki dzieci kolejno przechodzą przez bramę. Uważnie obserwują, kogo brama przepuszcza a kogo nie. Tworzą hipotezy. Gdy wszystkie dzieci podjęły próbę przejścia przez bramę, zapytaj: *Réfléchissez, qui peut passer sous le Portail Magique ? Seulement les carrées, les triangles, seulement les figures rouges, jaunes...* itd.

Rusz głową, czyli zagadki logiczne

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- myśleć logicznie przy wykonywaniu zadań,
- rozwiązywać zagadki logiczne,
- zastosować wyrażenia czasowe przed/po,
- rozumieć tekst czytany w języku obcym.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Wyrażenia: *le premier, le dernier, avant/après, il vit/il ne vit pas, il a faim*

Opis zwierzątka: *le poil, les ailes, les pattes.*

Nazwy zwierząt: *la tortue, l'hippocamp, le poisson, la souris, le chat, le singe, l'araignée à 8 pattes, le scorpion, le lézard.*

Materiały potrzebne uczniowi:

karty pracy

Przebieg ćwiczenia:

Zadanie 1. Rozdaj uczniom karty pracy. Policzcie głodne kotki, zapytaj co jest w miseczkach dla nich (*du lait*). Poproś uczniów o przeczytanie tekstu i rozwiązanie zagadki.

Odpowiedź: Buddy

Zadanie 2. Rozdaj uczniom karty pracy. Nazwijcie wszystkie zwierzątka przedstawione na karcie (*C'est une tortue, un hippocamp, un poisson, une souris, un chat, un singe, une araignée à 8 pattes, un scorpion, un lézard*).

Zapytaj uczniów czy mają w domu jakieś zwierzątka (*As-tu un animal à la maison ?*), jeśli tak, zapytaj jakie.

Następnie poproś uczniów o przeczytanie tekstu i rozwiązanie zagadki.

Odpowiedź: Le lézard

1. Les chat qui ont très faim

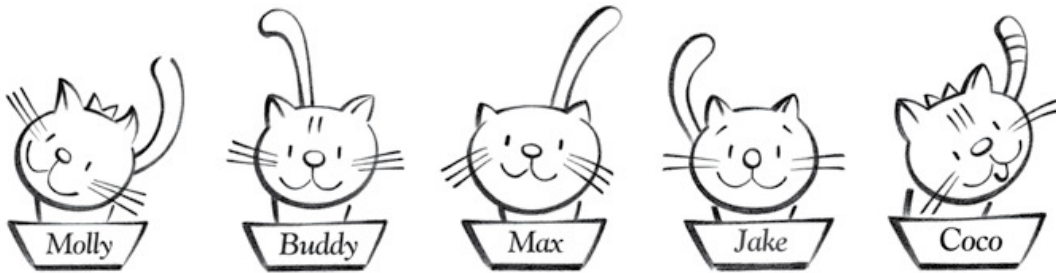
Quel chat aura son petit déjeuner le premier ?

Coco mange après Molly.

Molly mange avant Max, mais après Buddy.

Jake et Molly mangent ensemble.

Max mange le dernier.

2. Quel animal a reçu Manon ?

Manon vient d'arriver avec son nouveau animal.

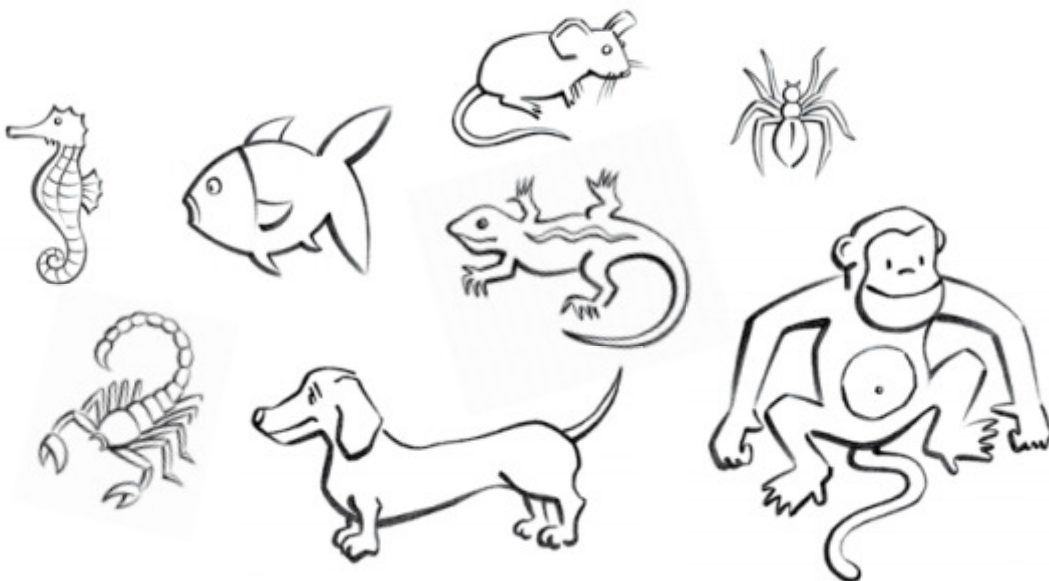
Devine quel animal a-t-elle reçu ?

Il ne vit pas dans l'eau.

Il n'a pas de poils.

Il n'a pas huit pattes.

Il n'a pas d'ailes.

Stosunki przestrzenne, relacje czasowe i figury geometryczne

Młodszy czy starszy?

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- określić stosunki czasowe między zdarzeniami (przed/po),
- powiedzieć, jaka jest data jego urodzin,
- określić według kalendarza, czy ktoś jest starszy, czy młodszy,
- zapisać dane w postaci wykresu kołowego i słupkowego.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Stopniowanie przymiotników: *Elle/il est plus âgé(e), cadet/cadette*

Stawianie pytania: *C'est quand, ton anniversaire ?*

Piosenka: *Joyeux anniversaire.*

Nazwy miesięcy, kolorów.

Liczenie powyżej 1000.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

karty pracy

potrzebne nauczycielowi:

kalendarz ze zdjęciami prezentującymi elementy krajobrazu i przyrodę charakterystyczną dla danego miesiąca (opcjonalnie) oraz naklejki z samoprzylepnego papieru kolorowego,
kółka: czerwone (styczeń), zielone (luty), niebieskie (marzec), żółte (kwiecień),
kwadraty: czerwony (maj), zielony (czerwiec), niebieski (lipiec), żółty (sierpień),
trójkąty: czerwony (wrzesień), zielony (październik), niebieski (listopad),
żółty (grudzień), kolorowa kreda.

Przebieg ćwiczenia:

1. Powtórz z uczniami nazwy miesięcy w języku francuskim. Podczas powtórki możesz posługiwać się kalendarzem prezentującym zdjęcia ilustrujące zjawiska przyrodnicze i atmosferyczne dla danego miesiąca.
2. Pokaż właściwe zdjęcie i powiedz: *Mon anniversaire est ...*. Zanuć cichutko: *Joyeux anniversaire...*
Zapytaj uczniów: *C'est quand, ton anniversaire ?* Uzyskaj kilka przykładowych odpowiedzi.
3. Rozdaj dzieciom tabelkę do wypełnienia (Zadanie 1) i wyjaśnij zadanie, które polega na zapytaniu 4 kolegów/koleżanek, kiedy się urodzili i zapisaniu danych do tabelki.
4. Następnie wykonajcie zadanie 2: uczniowie wpisują do tabelki swoją datę urodzenia, rysują swój portret, a następnie wpisują imiona dzieci, które są starsze lub młodsze.
5. Zaznacz na kalendarzu ściennym urodziny uczniów, pytając ponownie: *C'est quand, ton anniversaire ?*
6. Pytaj dzieci: *Qui a l'anniversaire en janvier ?* – dzieci stają razem w jednej grupie i przyklejają kolorowe naklejki, np. zielone kółko. Następnie pytaj o urodziny w kolejnych miesiącach.
7. Dzieci stają w grupach, trzymają się za ręce i tworzą koło. Pokaż im, jak wygląda wykres kołowy. Potem narysuj wykres na tablicy.
8. Dzieci stają w grupach na jednej linii, jedno za drugim. Odliczają w grupie, ile ich jest.
9. Narysuj na tablicy wykres słupkowy i kołowy

1. C'est quand, ton anniversaire ? Demande à tes collègues.

prénom	jour	mois	année

2. Qui est plus jeune que toi ? Qui est plus âgé ?

Plus jeune	C'est moi.	Plus âgé(e)
	Mon anniversaire est le	
	

Najdłuższy i najkrótszy

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- zmierzyć przedmiot przy pomocy linijki i taśmy mierniczej,
- porównać długość przedmiotów,
- pracować w grupie.

Uczeń wie, na czym polega znormalizowana miara.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Nazwy przedmiotów w klasie oraz przyborów szkolnych.

Pytanie: *Quelle en est la longueur ? Quelle est la longueur de ?*

Określanie długości oraz stopniowanie przymiotników *long/court*, *Quel objet dans la classe est le plus long, le plus court ? est le plus long (la plus longue)/le plus court (la plus courte)*

Materiały potrzebne uczniowi:

linijka, taśma miernicza

Przygotowanie:

Przygotuj dla każdej grupy tabelę w formacie A3.

Przebieg ćwiczenia:

1. Podziel klasę na grupy 4- lub 5-osobowe. Każda grupa ma do dyspozycji linijkę, taśmę mierniczą oraz tabelę do wypełnienia (format A3).
2. Zabawa *Je devine qu'il/elle a cm*. Dzieci wybierają w klasie 10 przedmiotów, które będą przedmiotem ich badań. W grupie zastanawiają się, jaką długość mogą mieć wybrane przedmioty. Swoje przypuszczenia zapisują w tabeli. Zastanawiają się, który przedmiot jest najdłuższy, a który najkrótszy. Przedmiot najdłuższy zaznaczają kolorem zielonym, a najkrótszy czerwonym. Wyniki przedstawiają na forum klasy.
3. Dzieci mają za zadanie zmierzyć 10 przedmiotów, które są w klasie np. stoły, plecaki, gąbka, tablica itp. Mierzą je przy pomocy linijki lub taśmy mierniczej, ale mają też za zadanie wymyślić 3 inne jednostki miary, np. długość stopy, kredka, piórnik, bilet i inne. Wyniki zapisują w tabeli. Ustalają, który przedmiot jest najdłuższy a który najkrótszy. Zaznaczają je kolorami: najdłuższy zielonym, a najkrótszy czerwonym.
4. Dzieci porównują wyniki pierwszego zadania z drugim. Czy udało im się dobrze określić długość przedmiotów?
5. Grupy prezentują końcowe wyniki zadań *La table est la plus longue, elle mesure cm. Le stylo est le plus court. Il mesure cm*. Arkusze wywieszane są na tablicy.
6. Porozmawiaj z uczniami na temat jednostek miary znormalizowanych i nieznormalizowanych. Jaka jest między nimi różnica (dokładność pomiaru)?

Objet	Je devine sa longueur

Objet	cm

Tajemnicza figura

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- usytuować się w przestrzeni (u góry/na dole, do góry/na dół, w lewo/w prawo)
- uważnie słuchać instrukcji do zadania.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Określanie położenia względem innych przedmiotów: *à droite/à gauche, en bas/en haut*, wyrażenia: *puis, ensuite*.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

kartka w kratkę, kolorowy pisak

potrzebne nauczycielowi:

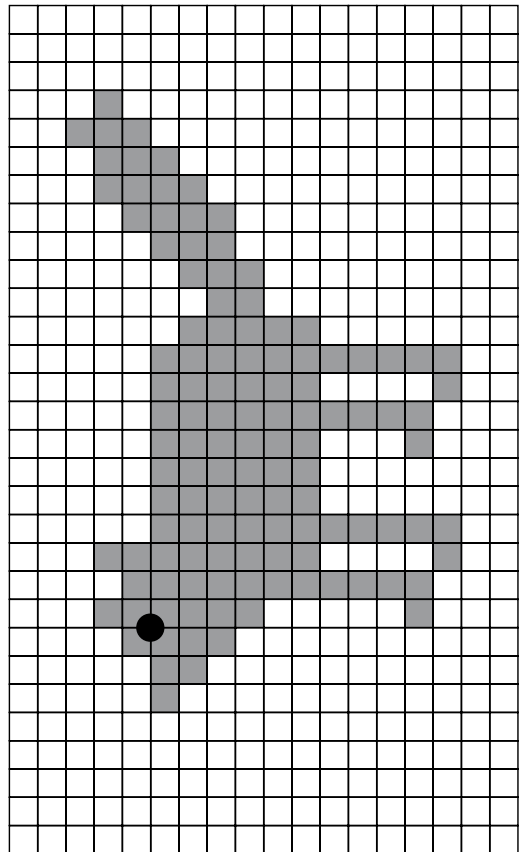
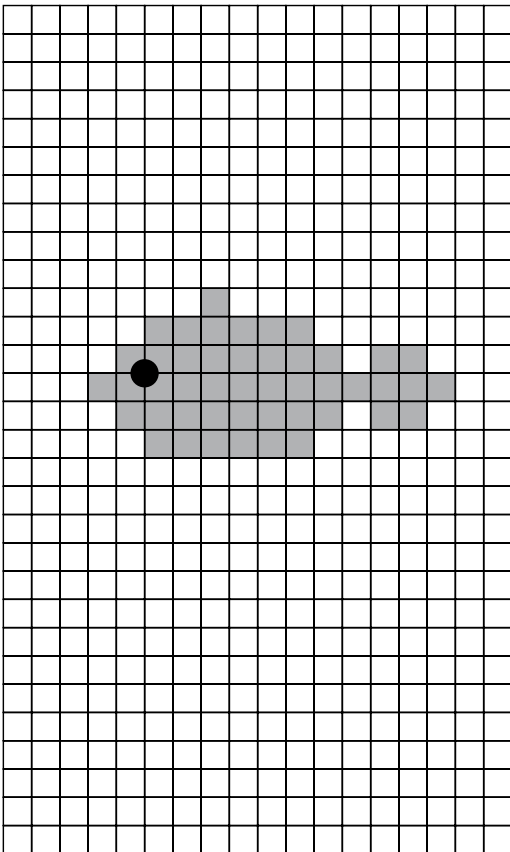
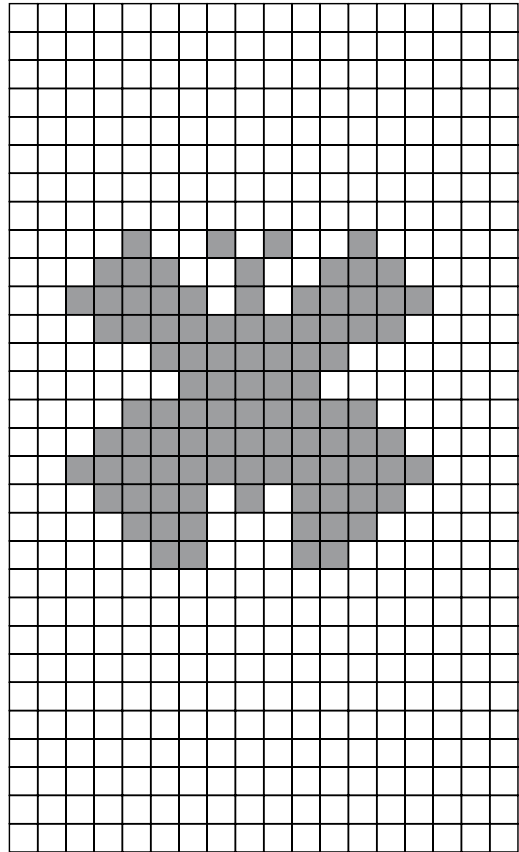
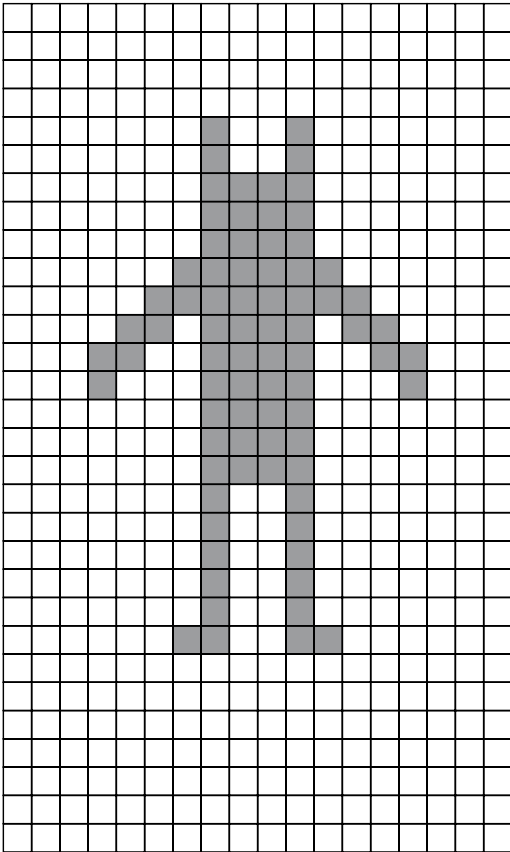
szablon postaci do narysowania

Przebieg ćwiczenia:

1. Narysuj na tablicy kilka połączonych kwadratów (kratkę). Zamaluj jeden kwadracik. Poćwicz określanie miejsca w przestrzeni kolorując kolejne kwadraty np.: *3 cases à droite, 2 cases en haut, 4 cases en bas* – tak, aby uczniowie zorientowali się na czym polega ćwiczenie.
2. Poproś uczniów o naszykowanie kartki w kratkę. Wybierzcie jedną kratkę – start, którą wszyscy zamalują na swoich kartach. Następnie podawaj dzieciom instrukcję, jak mają narysować tajemniczą figurę, np. *Colorie 1 case de départ, puis 3 cases à droite, 3 cases en haut...*
3. Dzieci sprawdzają, czy narysowane przez nie figury są identyczne z oryginałem

Uwagi:

Ćwiczenie to można również wykonywać, prosząc kolejnych uczniów o dyspozycje, jak kolorować poszczególne kratki. Uczniowie nie muszą mieć ani wzorca, ani konkretnej figury na myśli – mogą po prostu tworzyć wspólnie jakiś „wzór”.

Wyspa skarbów

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- orientować się w stosunkach przestrzennych,
- umieścić przedmioty na wykresie przy podanych współrzędnych,
- określić współrzędne w wykresie.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Pytanie: *Où est le trésor ?*

Wyrażenia potrzebne do zabawy tematycznej w poszukujących skarbów piratów: *le trésor, l'or, les pirates* itp.

Les coordonnées de

Le bateau, la rivière, le volcan, la forêt, le camp

Materiały:

potrzebne uczniowi:

kolorowe cienkopisy lub kredki, ołówek, karty pracy z mapą i zadaniami do wykonania

potrzebne nauczycielowi:

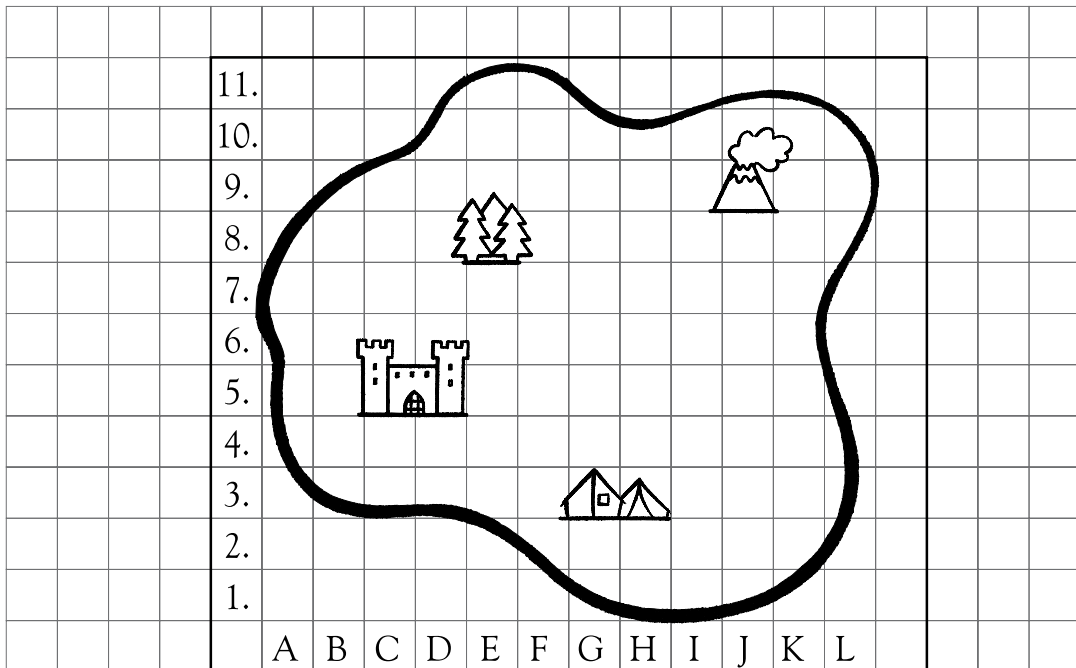
jak najwięcej „pirackich” rekwizytów: piracka chustka na głowę, luneta, kilkanaście plastikowych „złotych” monet (najlepiej w kuferku), opcjonalnie: ilustracja przedstawiająca motyw związany z tematem (np. z filmu animowanego *Peter Pan et les Pirates*), piracka piosenka:

<http://www.youtube.com/watch?v=GW5LDshqiGI&feature=related>

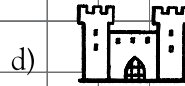
http://www.educatout.com/theme_activites/pirates.htm

Przebieg ćwiczenia:

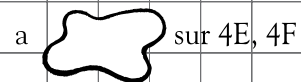
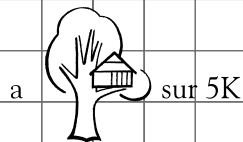
1. Wyjaśnij uczniom, że znajdują się dzisiaj na wyspie skarbów. Zawieś ilustracje przedstawiające piratów na tablicy. Jeśli można wysłuchajcie pirackiej piosenki i wnieście razem piracki okrzyk:
Oh oh oh oh ! Oh oh oh oh ! Poproś o powtarzanie fragmentu tekstu piosenki:
*Si nous sommes de sacrés pirates,
Nous ne sommes pas de ceux qui ratent
Une épave, un ressort, un mégot*
Oh oh oh oh ! Oh oh oh oh ! (Słowa: Nina Wolmark et Roger Dumas, muzyka: Vladimir Cosma)
Où est le trésor ?
Okrzyki wnieście „grubymi” głosami, jak prawdziwi piraci. Podczas udawania piratów wykorzystajcie „pirackie” akcesoria.
2. Spójrz przez lunetę w dal. Powiedz: *Je vois l'île au trésor !*
3. Podziel grupę na pary. Jedna osoba w parze to kapitan (*tu es capitaine*), druga: pirat (*toi, tu es pirate*). Rozsyp kilka monet na podłodze. Zadaniem każdego z piratów jest odnaleźć złotą monetę, stanąć przy niej i wskazując na nią wołać: *De l'or ! De l'or !* – wtedy jego kapitan może ją podnieść i włożyć do kuferka. Pirat biegnie dalej szukać następnej monety. Podczas gdy uczniowie zbierają monety dosypuj więcej na podłogę, żeby skarb był coraz obfitszy.
4. Pokaż uczniom mapę. Powiedz: *Il en a plus.... On va les chercher ailleurs !* Rozdaj uczniom mapy i poproś o wykonanie zadania, które składa się z 3 ćwiczeń:
 - I. Określ współrzędne wybranych miejsc na mapie.
 - II. Umieść na mapie określone miejsca.
 - III. Umieść na mapie rzekę.
5. Po sprawdzeniu czy zadania są dobrze wykonane wnieście piracki okrzyk: *Oh oh oh oh ! Oh oh oh oh !*

1. Ecris les coordonnées de :

2. Dessine sur la carte :

Dessine la rivière qui passe par les cases : 4F, 5F, 6G, 7H, 8H, 9H, 10H

Zgadnij, o kim mówię?

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- liczyć w pamięci w zakresie 20,
- usytuować przedmioty/osoby w przestrzeni (przed, za, pomiędzy),
- słuchać uważnie komunikatu słownego, polecenia.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Pytanie: *Quel numéro tu es ?/Quel numéro tu es ?*

Reagowanie całym ciałem na polecenia typu: *Fais un pas en avant ! Tourne toi ! Frappe dans tes mains ! Saute !*

Określanie stosunków przestrzennych np.: *entre/devant/derrière/au début/à la fin*

Określanie ilości: *plus/moins que...*

Materiały potrzebne nauczycielowi:

duże karty z numerami od 1 do 20.

Przebieg ćwiczenia:

1. Każde dziecko dostaje dużą kartę z numerem.
2. Poproś uczniów, żeby ustawili się jeden za drugim od numeru 1 do numeru 20.
Zapytaj w dowolnej kolejności: *Quel numéro es-tu ?* Dziecko odpowiada: *Je suis numérodeux, dix...* itd.
3. Wydawaj polecenia typu: *Le numéro deux : frappe dans tes mains ! Les numéros quatre et huit : tournez vous !* itp.
4. Wywołuj dzieci: *Ecoutez attentivement !*
Faites un pas en avant si vous êtes les numéros deux, neuf ou douze !
Fais un pas en avant si tu es numéro entre trois et huit !
Frappe dans tes mains si tu es numéro entre trois et dix !
Tu es derrière le numéro sept, saute !
Tu es devant numéro 2, assieds-toi !
5. Zamiast Ciebie, niech polecenia wydaje jedno z dzieci.
6. Nie zapomnij o pochwałach: *parfait ! très bien ! bravo !* za dobrze wykonane polecenia.

Uwagi:

Wariant 2. *Tu es numéro moins que dix/plus que quinze !* itp.

Wariant 3. z wykonywaniem działań: *Tu es la somme de deux et six.* itp.

Jeśli chcesz wiedzieć więcej, przeczytaj:

- Braun D., Greine R., (2002). *Zabawy rozwijające logiczne myślenie*. Kielce: Wydawnictwo Jedność.
- Cydzik Z., (1985). *Matematyka 1. Przewodnik dla nauczyciela. Zeszyt 1*. Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne.
- Cydzik Z., (1990). *Nauczanie matematyki w klasie pierwszej i drugiej szkoły podstawowej*. Warszawa: WSiP
- Filip J., Rams T., (2000). *Dziecko w świecie matematyki*. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls.
- Gruszczyk-Kolczyńska E., (1989). *Dlaczego dzieci nie potrafią uczyć się matematyki?* Warszawa: Instytut Wydawniczy Związków Zawodowych.
- Gruszczyk-Kolczyńska E., Dębosz K., Zielińska E., (1997). *Jak nauczyć dzieci sztuki konstruowania gier?* Warszawa: WSiP
- Klus-Stańska D., Kalinowska A., (2004). *Rozwijanie myślenia matematycznego młodych uczniów*. Kraków: Wydawnictwo Akademickie Żak.
- Matthews J., (1992). *Kiermasz pomysłów. Matematyka 0–3*. Warszawa: WSiP
- Semadeni Z., (red.). (1999). *Matematyka w zintegrowanym nauczaniu początkowym. Program „Przyjazna matematyka” (wraz ze ścieżkami integracyjnymi)*. Warszawa: WSiP
- Siwek H., (2004). *Kształcenie zintegrowane na etapie wczesnoszkolnym. Rola edukacji matematycznej*. Kraków: Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej.
- Stasica J., (2001). *160 pomysłów na nauczanie zintegrowane w klasach I–III. Matematyka*. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls.

Edukacja przyrodnicza i społeczna

Spis treści

Edukacja przyrodnicza i społeczna – wprowadzenie	63
Relacje społeczne	64
- Książeczka o mnie	64
- Ja i moja rodzina	65
- Nasze miasto	66
- Zawody	67
- Na latającym dywanie	69
Zawód: obserwator	70
- Barumbak – tajemnicze zwierzę	70
- Chodzi za mną cień	71
- Co jest w tej butelce?	72
- Od gąsienicy do motyla	75
- Owoce na 1000 sposobów	78
Nasze eksperymenty	79
- Eksperymenty z kolorami	79
- Jaki to sok?	81
- Zgadnij, jaki to zmysł	83
- Magnesy	87
- Segregujemy śmieci	89
Literatura	90

Edukacja przyrodnicza i społeczna

Edukacja przyrodnicza i społeczna w kształceniu zintegrowanym służy wzbogacaniu obrazu świata dziecka, jego wiedzy o najbliższym otoczeniu: rodzinie, klasie, szkole i najbliższej okolicy, a także o innych krajach. Zajęcia z języka francuskiego mogą być dobrym pretekstem do tego, aby mówić tak o sobie jak i o innych. W zaproponowanych ćwiczeniach chcielibyśmy, aby dzieci miały możliwość rozwijania inteligencji przyrodniczej, która objawia się umiejętnością wnikliwej obserwacji zjawisk przyrody, a także umiejętnością selekcjonowania, klasyfikowania i organizowania informacji. Osoby, które mają dobrze rozwiniętą właśnie tę inteligencję, mają wysoką świadomość otaczającego ich świata, interesują się przyrodą i lubią zwierzęta.

Pierwsza część proponowanych w tym rozdziale ćwiczeń dotyczy *Relacji społecznych* i ma pomóc dzieciom w odkrywaniu najbliższego otoczenia: rodziny, szkoły, okolicy, w której mieszkają.

Na tym etapie kształcenia powinniśmy również rozwijać u dziecka umiejętności obserwacji. Korzystając z ćwiczeń zawartych w części *Zawód: obserwator*, dasz dzieciom możliwość aktywnej, różnorodnej obserwacji oraz wyciągania wniosków.

Kontynuacją tych działań obserwacyjnych są *Nasze eksperymenty*, dzięki którym dzieci rozwiją swoje pierwsze umiejętności przeprowadzania mini badań naukowych. Podczas zajęć dzieci nauczą się stawiać hipotezy oraz weryfikować je w trakcie zorganizowanych zadań.

Uczniowski obraz świata powinien być wzbogacany. Ważne jest, aby proponowane dzieciom zadania dotyczyły zagadnień interesujących dla dziecka oraz mu bliskich.

Edukacja przyrodnicza stwarza także okazję oddziaływania na sferę emocjonalną dziecka i zachęcania go do różnorodnego działania. Nauczyciel, który umiejętnie pokieruje swoją klasą, może pomóc dzieciom w odkrywaniu swoich umiejętności i zainteresowań i w efekcie rozwinąć predyspozycje do takich zawodów, jak botanik, meteorolog, kartograf, leśnik i innych im podobnych.

Relacje społeczne

Książeczka o mnie

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- przedstawić się,
- opowiedzieć coś o sobie, co lubi, czego nie lubi, czym się interesuje, co sprawia mu przyjemność,
- zaprezentować swoją rodzinę.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Wyrażenia potrzebne do prezentowania siebie, swoich upodobań itp.:

Je suis né(e) à

J'aime.....

Je n'aime pas.....

Je voudrais aller à

Ma couleur préférée est Mon équipe de foot préférée est

J'ai un frère/une sœur.....

Ma sœur/mon frère s'appelle

Il/elle aime.....

J'ai un chien/chat/poisson.....

Mon chien/chat aime.....

Mon meilleur ami/Ma meilleure amie c'est ...

Quand je suis triste

Quand je suis heureuse/heureux

Materiały potrzebne uczniowi:

karta z „etykietami” do uzupełnienia, zeszyt gładki, 16-kartkowy formatu A4, nożyczki, klej

Przebieg ćwiczenia:

Uczniowie dostają kartkę, na której są przygotowane etykiety. Czytają je, wycinają i uzupełniają. Wklejają do zeszytu, który staje się „książką” i ilustrują kolejne strony. Kolejne etykiety dostają w trakcie roku szkolnego. Mogą też te strony uzupełnić zdjęciami i je ozdobić. Dzieci uzupełniają książeczkę przez cały rok.

Je suis né(e)..... à

J'aime.....

Je n'aime pas.....

Je voudrais aller à.....

Ma couleur préférée est Mon équipe de foot préférée est.....

J'ai un frère/une sœur.....

Ma sœur/mon frère s'appelle

Il/elle aime.....

J'ai un chien/chat/poisson.....

Mon chien/chat aime.....

Mon meilleur ami/Ma meilleure amie c'est ...

Quand je suis triste.....

Quand je suis heureuse/heureux.....

Ja i moja rodzina

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- przedstawić siebie i swoją rodzinę.

Uczeń **zna** stopień pokrewieństwa między członkami swojej rodziny.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Nazwy członków rodziny: *la mère (maman), le père (papa), le frère, la sœur, la fille, le fils, les enfants, le grand-père (papi), la grand-mère (mami), l'oncle, la tante, le cousin, la cousine* itp.

Funkcje językowe związane z przedstawianiem siebie i innych osób.

Je m'appelle.... Je suis père.....

Materiały:

potrzebne uczniowi:

kredki, blok, pisaki

potrzebne nauczycielowi:

ilustracje przedstawiające: rodzinę Shreka (<http://shrek-trzeci.pl>), rodzinę Muminków (<http://www.yellowfrog.pl/muminki/>), rodzinę Czerwonego Kapturka, Kaczora Donalda i jego siostrzeńców (<http://disney.go.com>), koraliki lub piłeczki

Przebieg ćwiczenia:

1. Przedstaw rodziny znane dzieciom z bajek i filmów. Wprowadź słownictwo: *la mère (maman), le père (papa), le frère, la sœur, la fille, le fils, les enfants, le grand-père (papi), la grand-mère (mami), l'oncle, la tante, le cousin, la cousine*.
2. Podziel klasę na grupy 6-osobowe – każdej grupie daj w kopertach nazwy członków rodziny (*la mère (maman), le père (papa), la fille, le fils, le grand-père (papi), la grand-mère (mami)*). Wyjaśnij uczniom zadanie: mają przydzielić sobie role oraz wybrać imiona francuskie. Następnie prezentują swoje rodziny. Każde dziecko przypina sobie etykietę z nazwą członka rodziny.
3. Wyjaśnij uczniom, że każda grupa powinna wymyślić sobie jakąś zaskakującą „cechę” i narysować portrety „dziwnych członków rodziny” (*Votre famille est étrange p.ex. vous avez la peau verte, très grandes oreilles, très longs cheveux etc. Trouvez le nom pour votre étrange famille. Dessinez-la.*
4. Każda grupa przykleja następnie portrety na dużych arkuszach papieru i podpisuje nazwy portretów.
5. Zaproponuj grę w rodziny: dzieci w grupach siedzą na jednej linii. W pewnej odległości połóż po 6 koralików, piłeczek do tenisa lub ping-pongowych. Na hasło *Les pères !* dzieci, które mają przydzielone role ojców, biegną po piłeczkę. Kto pierwszy dobiegnie z powrotem do swojej rodziny, wygrywa dla drużyny punkt. Wywołuj kolejnych członków rodziny.

Nasze miasto

Uczeń potrafi:

- budować modele przestrzenne budynków,
- zbudować makietę miasta/osiedla,
- współpracować z innymi.

Uczeń *poszerza* wiedzę o elementach architektury miejskiej.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Utrwalenie słownictwa związanego z nazwami budynków w mieście (*l'école, l'hôpital, la boulangerie, la librairie* itp.).

Określanie położenia budynków względem siebie (*Où se trouve l'école ? Entre la librairie et la boulangerie,*

Où se trouve le magasin de jouets ? Il est près de la banque.).

Opisywanie wykonanych przez siebie budynków z użyciem przymiotników (*petit(e)/grand(e), haut(e)/bas(se)* itd.).

Dla bardziej zaawansowanych: pytanie o drogę i dawanie wskazówek (*Vas tout droit ! Passe à côté de l'hôpital et tourne à gauche.*).

Materiały potrzebne uczniowi:

pudełka różnej wielkości, kolorowy papier, ilustracje wycięte z gazety (np. zdjęcia zabawek do naklejenia na „fasadę” sklepu z zabawkami), tekturka, jednorazowe kubeczki, talerzyki, rolki po papierze toaletowym itp.

Przebieg ćwiczenia:

1. Zgromadź z uczniami tyle potrzebnych nazw budynków w języku francuskim, ilu uczniów będzie pracowało nad makietą miasta.
2. Napisz słowa na tablicy. W najlepszy dla grupy sposób (swobodny wybór, losowanie) zdecydujcie, kto jaki budynek będzie wykonywał. Wpisz imiona dzieci przy nazwach budynków. Uczniowie: architekci i budowniczowie są odpowiedzialni za wykonanie jednego budynku w mieście.
3. Podczas gdy uczniowie pracują nad swoim zadaniem, monitoruj ich postępy, inspiruj, zachęcaj do kreatywności. Możesz nawiązywać z uczniami rozmowę w języku francuskim (*Il est beau ton hôpital ! Il est grand et blanc. Peut-être il a besoin de plus de fenêtres ? Fais encore deux, trois...*).
4. Po wykonaniu pracy wspólnie ustawcie makietę miasta. Można w tym celu wytyczyć najpierw ulice. Uczniowie, dokładając kolejne budynki, mogą ćwiczyć użycie okoliczników miejsca (N: *Où est l'hôpital ?* Uczeń, który wykonał budynek szpitala, ustawia go na makiecie, określając przy tym wybrane przez siebie miejsce ustawienia: *L'hôpital est en face de la boulangerie.*).
5. Jeśli to możliwe pozostawcie makietę w klasie na dłuższy czas. Zachęcaj uczniów do wzbogacania jej o nowe elementy (figurki ludzi, samochodziki, nowe budynki) oraz do zabawy „w mieście” według ich własnej inwencji. Wykorzystaj makietę wielokrotnie do wprowadzania i utrwalania różnych elementów językowych (środki transportu, zawody itp.).

Uwagi:

Zajęcia będą trwały kilka godzin lekcyjnych. Można wykonać je jako projekt klasowy, którego efektem będzie makietka miasta.

Możliwa integracja:

Zajęcia można połączyć z wycieczką po okolicy, wyprawą do centrum miasta, oglądaniem zdjęć i pocztówek, np. ze stolicy, oglądaniem planów miast, zdjęć z lotu ptaka itp.

Makietę można wykorzystać np. do zajęć dotyczących bezpiecznego poruszania się na ulicy (np. wzbogacić ją o wykonane przez uczniów z papieru, wykałaczkami i plasteliny znaki drogowe).

Zawody

Uczeń potrafi:

- wykonać figurki z papieru,
- rozpoznać wykonywany przez osobę zawód na podstawie charakterystycznych atrybutów,
- rozpoznać i nazwać podobieństwa i różnice,
- współpracować z innymi.

Uczeń wie na czym polega praca w wybranych zawodach.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Nazwy zawodów (*le mécanicien, le médecin, le chef de cuisine, l'acteur* itp.).

Określanie, gdzie kto pracuje (*Le médecin travaille à l'hôpital.*).

Dla bardziej zaawansowanych: opisywanie specyfiki zawodów (*Il est mécanicien. Il répare les voitures. Il porte un uniforme./Elle est médecin. Elle soigne les gens.* itp.).

Materiały:

potrzebne uczniowi:

sylwetka ludzika

potrzebne nauczycielowi:

makieta miasta wykonana przez uczniów (patrz ćwiczenie *Nasze miasto*)

Przygotowanie:

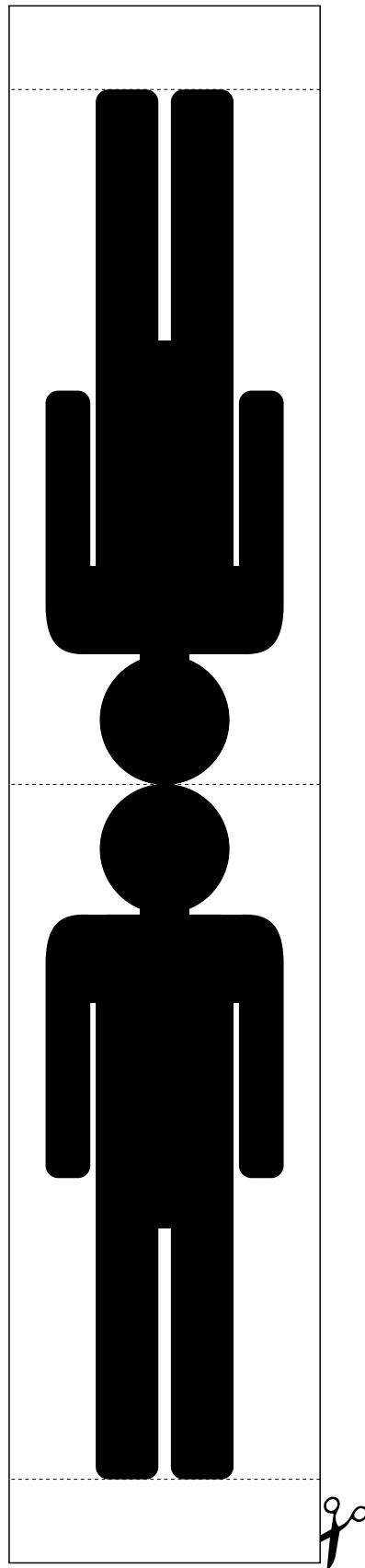
Wykonaj wiele kopii sylwetki ludzika. Więcej niż jedną dla każdego ucznia, być może dzieci będą chciały wykonać więcej niż jednego mieszkańca miasta.

Przebieg ćwiczenia:

1. Zdecydujcie wspólnie, jakie zawody będą wykonywać figurki wykonywane przez dzieci.
2. Omów z uczniami charakterystyczne elementy stroju lub atrybuty osób wykonujących dany zawód. Można w tym celu wprowadzić nowe słownictwo lub wykorzystać słowa i konstrukcje, które uczniowie już znają (*La secrétaire a un grand sac. Le vétérinaire porte les vêtements blancs.*)
3. Poproś uczniów, aby wykorzystując posiadane sylwetki, narysowali i pokolorowali je (dodając nowe elementy) tak, aby powstały figurki ludzików. Podczas pracy monitoruj jej przebieg, komentując pomysły uczniów (*Il est enseignant ? Il porte une chemise bleue. Qu'est ce qu'il a dans sa main ? Un stylo ?*)
4. Pokieruj pracą uczniów tak, aby wycięli figurki z papieru, zaginając pasek w podstawie tak, aby figurki mogły stać na podstawie
5. Ustawcie figurki wszystkie razem. Zachęcaj uczniów do nazywania po francusku wszystkich postaci. Możecie przećwiczyć mini dialogi typu:
 - *Qui est-ce ?*
 - *C'est un gendarme.*Można również zabawić się w zgaduj zgadulę. Nauczyciel opisuje wybraną figurkę (*Je pense à quelqu'un. Il porte un uniforme vert. Il a les cheveux blonds. Il a les yeux bleus. Il est heureux.*), a uczniowie mają za zadanie odgadnąć, o kim jest mowa.

Uwagi:

Figurki ludzików mogą załudnić wykonaną wcześniej makietę miasta. Zachęć uczniów do swobodnej zabawy według ich własnego pomysłu.

ksero

Na latającym dywanie

Uczeń potrafi:

- grupować poznane wyrazy w tematyczne grupy leksykalne,
- wypowiadać się na zadany temat.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Nauka wierszyka „*Le tapis volant*”.

Powtarzanie słów z różnych grup leksykalnych (*les animaux, la ville, les couleurs* itp.).

Przebieg ćwiczenia:

1. Zaprosz uczniów do zabawy. Uczniowie siadają na dywanie w klasie (jeżeli nie ma odpowiedniego miejsca, zostają przy stolikach) rozkładają szeroko ręce, naśladując gesty związane z utrzymywaniem równowagi na latającym dywanie. Zaczyna się „lot”.
2. Powtarzajcie słowa wierszyka:
Le tapis volant, le tapis volant,
Un, deux, trois,
Le tapis volant, le tapis volant,
Emmène moi avec toi.
Le tapis volant, le tapis volant,
Un, deux, trois,
Le tapis volant, le tapis volant,
Qu'est-ce que tu vois ?
3. Na pytanie *Qu'est-ce que tu vois ?* odpowiada wskazany uczeń, podając pierwsze słówko. Kolejni uczniowie muszą podawać inne słowa z tej samej grupy leksykalnej (*je vois ... un éléphant ... un tigre ... un kangourou* itd.) Ważne jest, żeby konsekwentnie podawać rzeczowniki pasujące do siebie.
4. Wprowadzając ćwiczenie możesz posłużyć się pomocami wykonanymi przez uczniów (zob. ćwiczenie *Nasze miasto*). Możesz również rozłożyć wokół „latającego dywanu” karty obrazkowe i wskazując na nie, pomagać uczniom przywołać właściwe słowa.

Zawód: obserwator

Barumbak – tajemnicze zwierzę

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- klasyfikować zwierzęta według wybranej cechy,
- powiedzieć, w jakim środowisku żyje dane zwierzę,
- opisać w prosty sposób zwierzę.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Wyrażenia potrzebne do wypowiedzi dotyczącej przedstawianych zwierząt (np. *le poil, la fourrure, les ailes, les écailles, les pattes, les carnivores, les herbivores*) oraz środowiska, w jakim ono żyje (np. *les animaux aquatiques, domestiques, qui vivent dans l'eau, dans le désert, qui volent* itp.)

Materiały:

potrzebne uczniowi:

kolorowe kredki, papier formatu A4,
arkusz szarego papieru

potrzebne nauczycielowi:

szary papier, gruby pisak, prezentacja multimedialna ze
zwierzakami lub obrazki zwierzaków w formacie A4 (www.bestioles.ca).

Przebieg ćwiczenia:

1. Pokaż dzieciom różne zwierzęta: tygrysa, wronę, żabę.
2. Razem powtórzcie słownictwo potrzebne do opisu zwierząt: *Il a 2 pattes, 2 oreilles, 2 ailes* itd.
3. Zapytaj dzieci, czy znają takie zwierzę, które nazywa się *Barumbak*. Zadaniem dzieci jest narysowanie tego zwierzątka – jak je sobie wyobrażają.
4. Podziel klasę na zespoły ośmiuosobowe. Dzieci przyglądają się swoim rysunkom i starają się pogrupować zwierzęta wg własnego pomysłu. Następnie przyklejają zwierzęta na szary papier i podpisują grupy. W trakcie podpisywania pomagaj im, np. *les animaux avec les ailes, les animaux qui volent, qui nagent, qui vivent dans l'eau, qui ont 4 pattes* itd.).
5. Każda grupa wiesza swoją propozycję na ścianie. Dzieci przyglądają się proponowanym grupom, rozmawiajcie o proponowanym podziale. Staraj się pokazać, jaki system podziału można byłoby zastosować, aby klasyfikacja była wg np. jakiejś jednej cechy.
6. Poszukajcie innych podziałów według cechy, np. w jakim środowisku żyją zwierzęta, ile mają nóg, co jedzą itd.
7. Dzieci przynoszą zdjęcia różnych zwierząt, w grupach dzielą je wg jednego z kryteriów.

Chodzi za mną cień

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- zaobserwować dane zjawisko,
- postawić hipotezy dotyczące relacji między zjawiskami, np. zależność długości cienia od źródła światła,
- pracować w parach.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Przymiotniki oraz ich stopniowanie (*plus long, le plus long, plus court, le plus court, itp.*).

Słówka: *le bonhomme, l'ombre, l'ombre du bonhomme, la lampe de poche.*

Rozwijanie umiejętności rozumienia ze słuchu i wykonywania poleceń (reagowania całym ciałem).

Materialy:

potrzebne uczniowi:

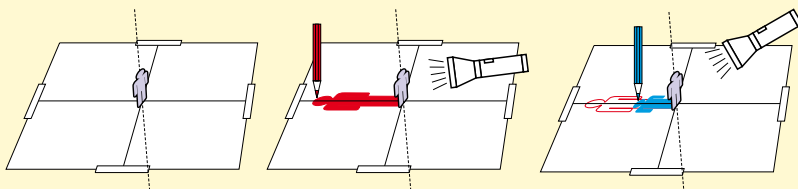
latarka, 5 przedmiotów szkolnych, pisaki

potrzebne nauczycielowi:

mocna, duża latarka lub projektor/rzutnik, duży arkusz białego papieru, wycięte cienie przedmiotów, prześcieradło, kartonowe figury, film przedstawiający różne cienie:
<http://www.youtube.com/watch?v=JCb7R3v5nYg>

Ćwiczenia:

1. Dzieci na podwórku szkolnym obserwują swoje cienie. Zabawa: bieganie tylko po cieniach.
2. W klasie pokaż uczniom, jak powstają cienie, korzystając z latarki lub projektora/rzutnika. Pokaż cienie przedmiotów szkolnych: *Qu'est-ce que c'est ? Devine !*
3. Podziel klasę na pary. Demonstrowaj, jak ma być wykonane ćwiczenie. Każda para ma zestaw potrzebny do wykonania zadania: 5 kartek papieru, 3 kolorowe pisaki, latarkę, 5 różnych przedmiotów szkolnych.

Dzieci badają, jaki cień powstaje, gdy latarka jest w różnym położeniu.

Pytaj: *Quand l'ombre est-elle plus courte/plus longue ?*

4. Dzieci w parach wymyślają różne cienie, np. cień głowy sarenki, zająca i inne. Rysują je, a potem pokazują innym dzieciom, nazywając swoje cienie.
5. Obejrzyjcie krótki film pokazujący różne cienie. Niech dzieci nazywają pokazywane zwierzęta.
6. Teatr cieni: opowiedz historyjkę i odegraj ją w teatrze cieni. Następnie poproś dzieci, aby „pomagały” Ci w trakcie opowiadania, naśladując onomatopetje lub głosy postaci.
7. Dzieci przygotowują swoje przedstawienie.
8. Dzieci obrysowują na dużym arkuszu papieru cień kolegi/koleżanki. Ozdabiają postać wg własnego uznania tak, aby praca dobrze ilustrowała charakter osoby. Dzieci wywieszają swoje prace. Autor pracy charakteryzuje właściciela cienia – dzieci zgadują, kto to jest.
9. Dzieci robią zdjęcia cieni. Wystawa cieni dzieci z klasy – odgadywanie, kto jest właścicielem cienia. Tak może powstać album cieni klasy.

Uwagi:

Temat „cienie” może zostać wykorzystany do stworzenia pracy plastycznej: na obrysowany cień drzewa, dzieci przyklejają jesienne liście.

Co jest w tej butelce?

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi

- obserwować uważnie zjawiska,
- tworzyć hipotezy i weryfikować je w trakcie realizowanych doświadczeń,
- potrafi nazwać różne płyny,
- potrafi odróżnić płyny, używając różnych zmysłów,
- nazwać 5 zmysłów.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Nazwy różnych płynów (np.: *le jus de pommes, le coca-cola, le café, le vinaigre, l'eau avec du miel, l'eau salée, la sauce de soja.*

Pytania: *Qu'est-ce que c'est ? Devine !*

Rozumienia poleceń typu: *Goûte-le/la ! Observe-le/la ! Sens-le/la !*

Materiały:

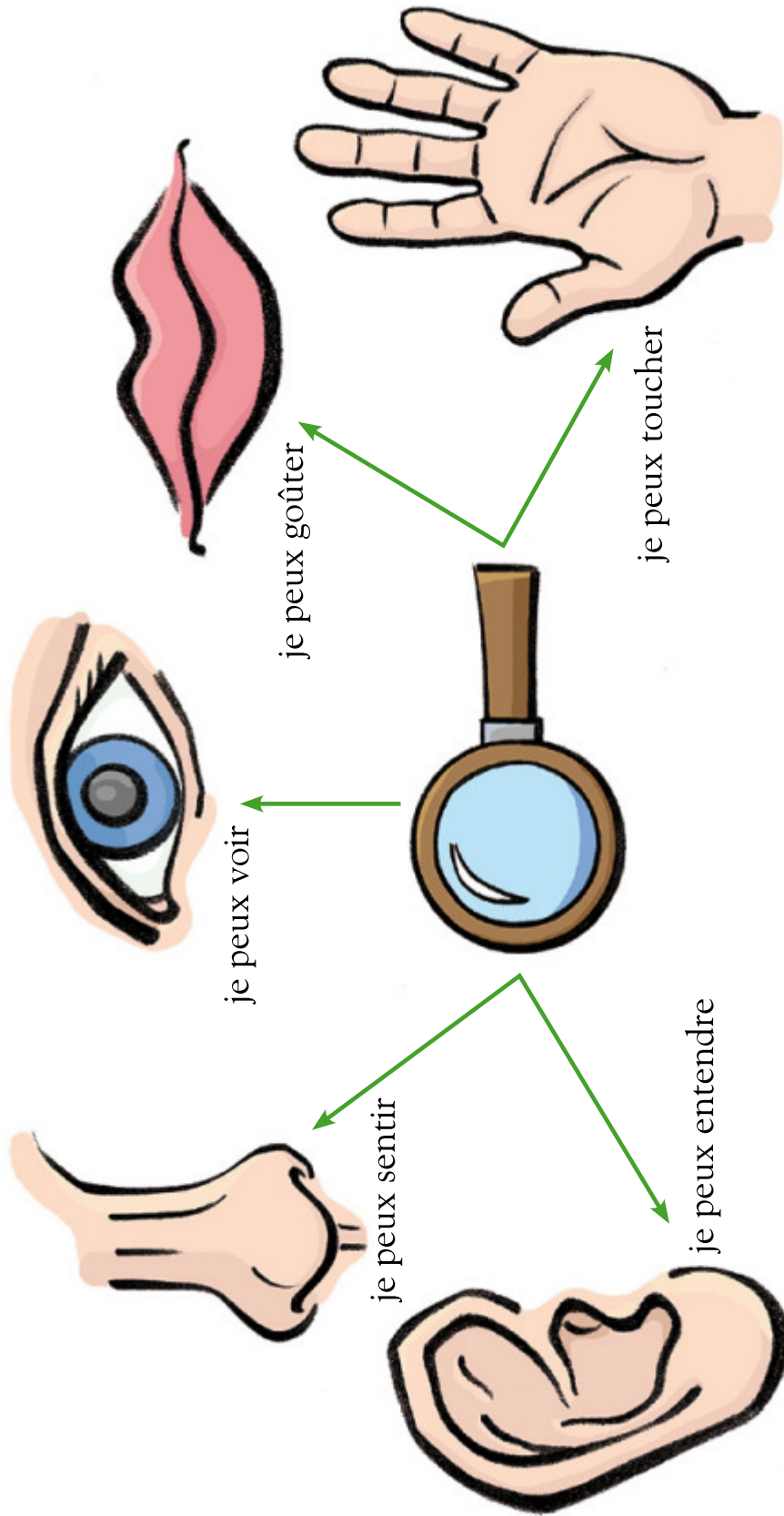
potrzebne uczniowi:
karty pracy

potrzebne nauczycielowi:
butelki przezroczyste lub szklanki, a w nich:
ocet, woda, woda z solą, sok jabłkowy, ocet winny jabłkowy,
woda z miodem, coca-cola, sos sojowy z wodą, słaba kawa

Przebieg ćwiczenia

1. Zapytaj uczniów, jak można rozpoznać, co jest w danej butelce (pokaż butelkę z wodą mineralną).
Dzieci mówią, jak rozpoznają, co jest w butelce. Notuj ich propozycje na tablicy.
2. Pokaż dzieciom pojemniki. Spytaj: *Qu'est-ce que c'est ? Devine !*
Krok 1: Dzieci obserwują i wpisują na kartach swoje propozycje. Zapisz propozycje na tablicy.
Krok 2: *Qu'est-ce que c'est ? Devine ! Sens-le !*
Dzieci wachają butelki, wpisują na kartach swoje propozycje i głośno je przedstawiają.
Krok 3: *Qu'est-ce que c'est ? Devine ! Goûte-le !*
Dzieci próbują płynów, wpisują na kartach swoje propozycje, głośno je przedstawiają.
3. Dzieci rysują i podpisują swoje obserwacje.

UWAGA: podobne ćwiczenie opisane w Project Spectrum: Early Learning Activities (s. 60)

Je vois :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Je goûte :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Je sens :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Od gąsienicy do motyla

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- zaobserwować i narysować gąsienicę,
- ułożyć w kolejności fazy rozwoju motyla,
- narysować i nazwać fazy rozwoju motyla,
- zrozumieć prostą historyjkę o bardzo głodnej gąsienicy,
- zilustrować książeczkę,

Uczeń zna fazy rozwoju motyla.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Wyrażenia potrzebne do określania właściwego stadium życia gąsienicy/motyla (*l'œuf, la chenille de papillon, la chrysalide, le papillon, le cycle de vie de papillon*).

Stosowanie czasownika *savoir* dla określenia umiejętności (*Le papillon sait voler*).

Powtórzenie słów będących nazwami rzeczy do jedzenia.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

kartki A4,
kolorowe kredki,
do wydzieranki: blok,
stare kolorowe gazety,
klej, pisak

potrzebne nauczycielowi:

4 gąsienice – dla każdej grupy

film o narodzinach motyla:

<http://www.infovisual.info/02/video/youtube%20fr-Butterfly%20life%20cycle.html>

strona wielojęzyczna o życiu motyla:

<http://www.kidsbutterfly.org/life-cycle/french>

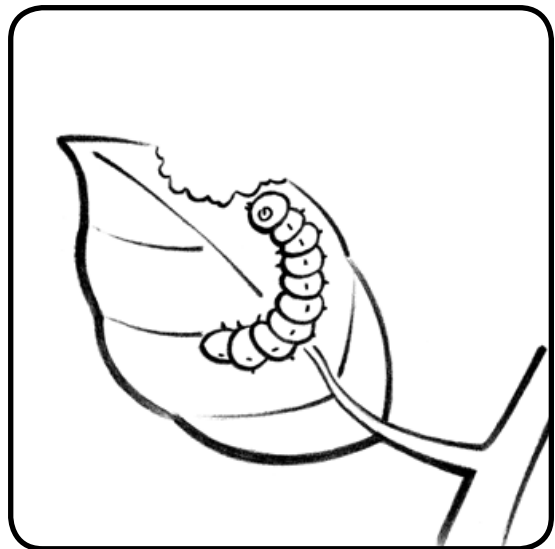
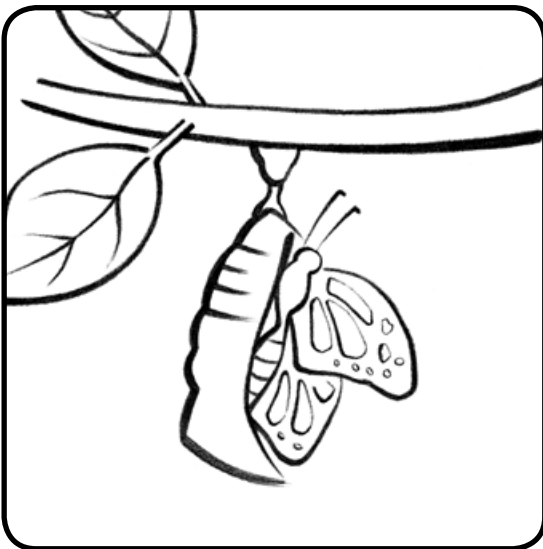
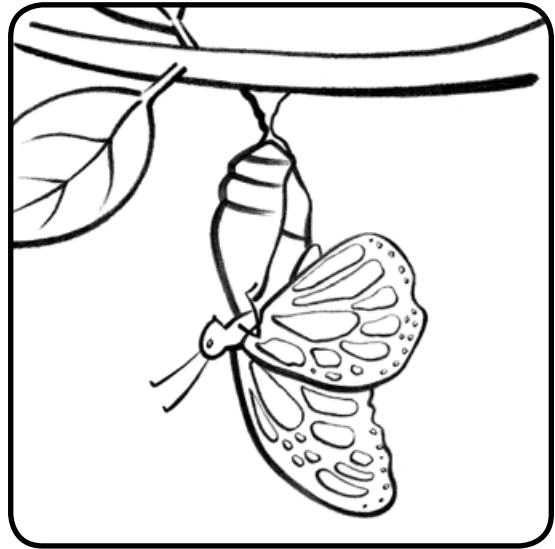
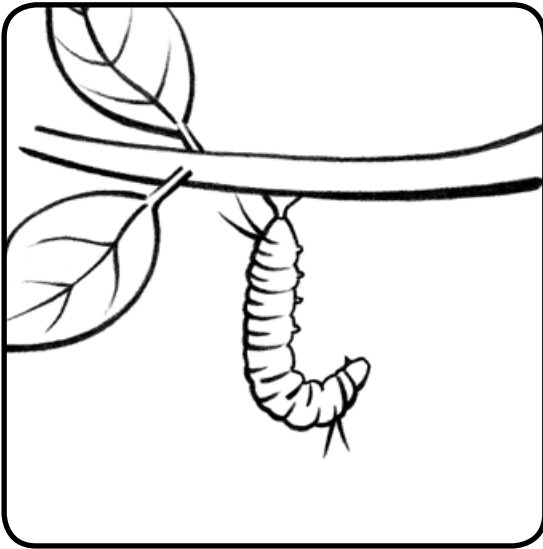
<http://expopapillon.free.fr>

4 liście z papieru (tyle ile jest grup),

książka: Erica Carle „La chenille qui faisait des trous”

Przygotowanie:

1. Rozdaj dzieciom gąsienice w pudełku. Poleć: *Observe la chenille. Quelle est sa longueur ? Dessine la chenille et écris le mot : la chenille.*
2. Dzieci oglądają film o tym, jak gąsienica zmienia się w motyla.
3. Podziel klasę na 4 grupy, rozdaj karty ze stadiami rozwoju motyla i poleć, aby uczniowie ułożyli je we właściwej kolejności.
4. Każda grupa rysuje na dużym formacie kartki stadia rozwoju motyla.
5. Pokaż na tablicy cykl rozwoju motyla – skomentuj je i nazwij po francusku. Każdy termin przyrodniczy, który podajesz, zapisz na tablicy. Dzieci podpisują kolejne fazy rozwoju motyla.
6. Wyścigi gąsienic: Każda grupa dzieci buduje na starcie gąsienicę – dzieci siadają za sobą jedno za drugim i trzymają się mocno w pasie. Na Twoje hasło dzieci w grupie poruszają się w stronę mety, na której jest liść (przesuwają się siedząc, pomagając sobie nogami). Ta gąsienica, która pierwsza dotrze do liścia, wygrywa.
7. Przeczytaj dzieciom książeczkę „La chenille qui faisait des trous” Erica Carle.
8. Dzieci robią ilustracje do książeczki techniką wydzieranki.

la chenille

l'œuf

la chrysalide

le papillon adulte

Owoce na 1000 sposobów

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- klasyfikować owoce według wybranej cechy,
- uporządkować owoce według wielkości,
- nazwać wybrane owoce,
- narysować owoc i opisać go.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Nazwy owoców: *la pomme, le kiwi, la banane, l'orange, la fraise, la pêche, la poire, la framboise, la myrtille*.
Przymiotniki potrzebne do opisu owoców: *la couleur (jaune, rouge, vert.)*, *la grandeur (grand/petit)*, *dur(e)*, *mou (molle)*, *mûr(e)*, *juteux (juteuse)*.
Stopniowanie przymiotników.
Czasowniki: *partager, couper en deux, en tranches*.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

3 różne owoce,
połowa dużego arkusza papieru (papier przecięty
wzdłuż długości arkusza)

potrzebne nauczycielowi:

zestaw owoców: jabłko, gruszka, śliwka, malina, jeżyna,
pomarańcza, cytryna, kiwi, ananas, winogrona,
etykiety z rysunkami owoców

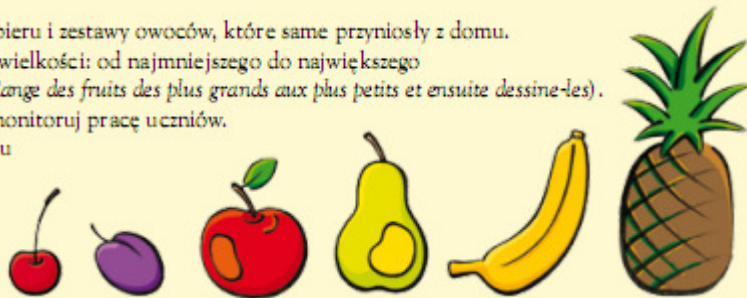
Przebieg ćwiczeń:

1. Nazwijcie przygotowane owoce.
2. Podzielcie owoce na grupy – niech dzieci proponują zasady podziału, np. wg koloru, kształtu, kraju pochodzenia i inne: *on peut classer les fruits par couleur, par taille.....*
3. Podziel klasę na trzysobowe grupy. Wy tłumacz, jakie zadania grupy mają wykonać:

Zadanie 1

Rozdaj uczniom długie arkusze papieru i zestawy owoców, które same przyniosły z domu.
Poproś, aby ułożyły owoce według wielkości: od najmniejszego do największego
i je narysowały na pasie papieru (*Range des fruits des plus grands aux plus petits et ensuite dessine-les*).
W trakcie wykonywania zadania monitoruj pracę uczniów.

Zadawaj pytania dotyczące rozmiaru
poszczególnych owoców
(*Il est grand/petit ?*)
oraz porównuj owoce
(*Quel fruit est le plus petit ?*).

Zadanie 2

Poproś uczniów o wybranie jednego owocu. Uczniowie powinni podać jego cechy (kolor, wielkość itp.).
Poproś, aby narysowali owoc. Następnie powinni go przeciąć na pół (uwaga: zwróć uwagę na bezpieczeństwo uczniów i pomóż im w czasie posługiwania się ostrym nożem) i narysować jego przekrój. Jakie cechy owoców uda im się podać w języku francuskim? (*Choisis un fruit. Dessine-le. Coupe-le en deux. Observe comment il est à l'intérieur et dessine-le. Dans votre groupe rangez les fruits en ordre alphabétique*).

Zadanie 3

Sałatka owocowa – gra.

Każde dziecko dostaje etykietę z nazwą owocu. Dzieci siadają w klasie na krzesłach. Krzesel jest o jedno mniej niż dzieci. Na hasło np. *les pommes* – zmieniają swoje miejsce dzieci mające etykietę jabłka. Na hasło „*salade des fruits*” wszystkie dzieci zmieniają miejsce.

Nasze eksperymenty

Eksperymenty z kolorami

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- rozpoznać i nazwać kolory podstawowe,
- zrealizować w grupie eksperyment według wskazówek nauczyciela,
- stawiać hipotezy i wyciągać wnioski.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Powtórzenie nazw kolorów.

Rozwijanie umiejętności rozumienia ze słuchu i wykonywania poleceń (reagowania całym ciałem).

Materiały:

potrzebne uczniowi:

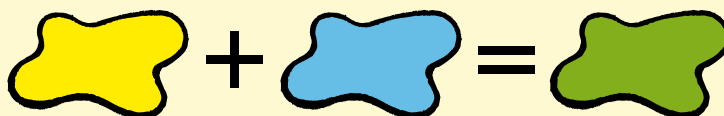
filtry do kawy, farby w podstawowych kolorach,
plastikowe pojemniki po jogurcie lub plastikowe
kubeczki (3), woda

potrzebne nauczycielowi:

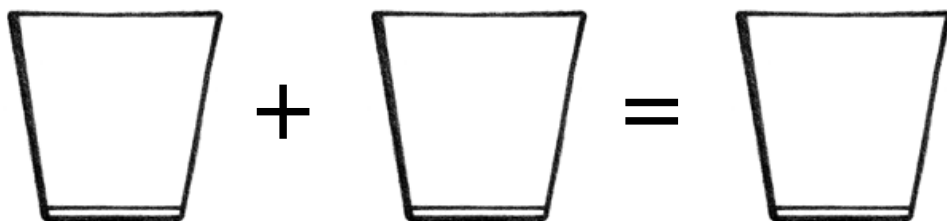
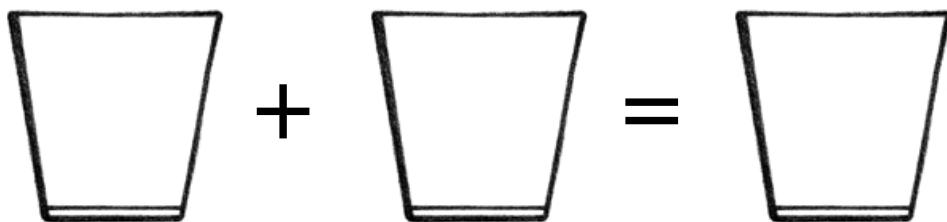
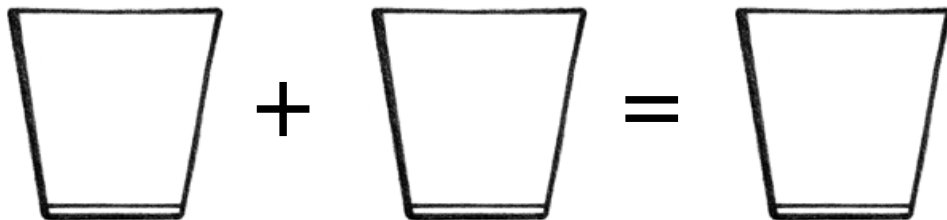
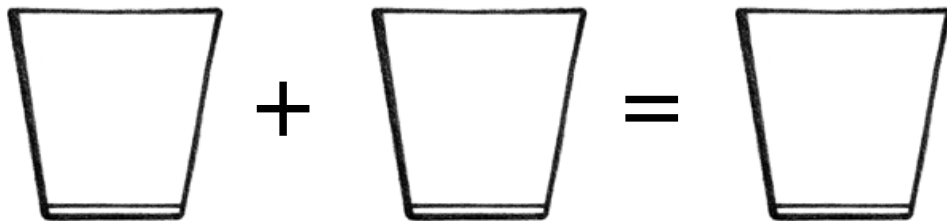
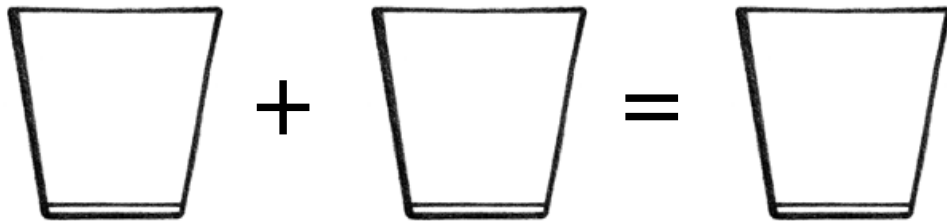
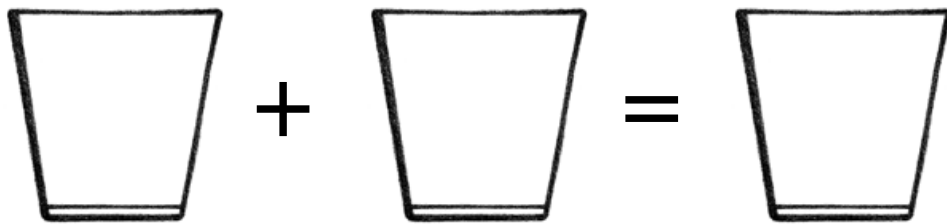
folia w 3 kolorach, książeczka Leo Lionni
„Petit Bleu petit Jaune”.

Przebieg ćwiczenia:

1. Przeczytaj dzieciom książkę Leo Lionni „Petit Bleu petit Jaune”.
2. Porozmawiajcie o tym, jak powstają różne kolory.
Zapytaj dzieci: *Quelles couleurs tu connais ?* Dzieci wyliczają kolory.
3. Sprawdź, czy dzieci wiedzą, które z nich to kolory podstawowe? Przyklej na tablicy kolorowe plamy i podpisz kolory: *jaune + bleu = vert*.

4. Postaw pytanie problemowe: Jak powstają inne kolory? (*Comment on peut mélanger les couleurs ?*)
Dzieci podają propozycje – notuj je na tablicy, np. *rouge + jaune = orange*
Zapytaj dzieci o inne możliwości, np. co się stanie, gdy pomieszamy czerwony z niebieskim? – notuj propozycje dzieci. Poproś, aby sprawdziły teraz same, co się stanie!
5. Poproś uczniów, aby w parach wykonały „kolorowe eksperymenty”:
Każda para potrzebuje: filtry do kawy, farby w podstawowych kolorach, po trzy plastikowe pojemniki po jogurcie lub plastikowe kubeczki oraz wodę:
 - Dzieci napełniają wodą pojemniki. Do każdego dodają trochę farby i dobrze mieszają roztwór.
 - Filtry do kawy zanurzają w jednym roztworze, a potem w drugim – notują na kartach pracy swoje rezultaty eksperymentów.
6. Dzieci podają rezultaty swoich eksperymentów. Sprawdzają, czy ich hipotezy się potwierdziły, czy nie.

ksero

Jaki to sok?

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- stawiać hipotezy i je weryfikować w trakcie realizowanych doświadczeń.

Uczeń wie, jaką rolę odgrywa zmysł powonienia w rozpoznawaniu smaku produktów do jedzenia.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Nazwy soków (*le jus d'orange, le jus de pomme, le jus d'anas*), pytanie *C'est quel jus ?*

Wyrażenia potrzebne w toku lekcji np.: *On goûte ! On expérimente ! On devine ! On regarde !*

Rozwijanie umiejętności rozumienia ze słuchu i wykonywania poleceń (reagowania całym ciałem).

Materiały:

potrzebne uczniowi:

3 plastikowe rurki (dla każdego ucznia),
karta pracy

potrzebne nauczycielowi:

3 soki: jabłkowy, pomarańczowy, ananasowy oraz 5 zestawów
po 3 kubki plastikowe z pokrywką (kubki nie mogą być
przezroczyste), oznaczone numerami,
opis do każdego zestawu (w którym kubku jest jaki sok)

Przebieg ćwiczenia:

1. Zapytaj uczniów, czy wiedzą, jakie zmysły pomagają nam w rozpoznawaniu produktów do jedzenia?

Uczniowie odpowiedzą na pytanie, stawiając hipotezy.

Zaproponuj uczniom eksperyment (*On fait des expériences !*). Podczas prezentacji eksperymentu opowiadaj o tym, co właśnie robisz w języku francuskim.

Regarde, j'ai ici trois gobelets : un... deux... trois. Je verse dans les gobelets : du jus de pomme, du jus d'orange, du jus d'anas... Do każdego kubka wlewasz jeden sok i zamykasz kubki:

do kubka oznaczonego numerem 1 – sok jabłkowy,

do kubka oznaczonego numerem 2 – sok pomarańczowy,

do kubka oznaczonego numerem 3 – sok ananasowy.

Przygotuj jeden zestaw, a na tablicy narysuj tabelę taką, jaka jest na kartach pracy:

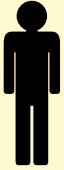
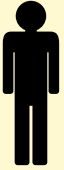
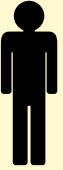
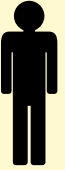
	Gobelet 1	Gobelet 2	Gobelet 3	bonnes réponses
.....				

2. Poproś do tablicy jedno dziecko, które próbuje soki z przygotowanego zestawu (*Goûte-le, s'il te plaît, c'est quel jus ?*). Zanotuj wyniki na tablicy:

	Gobelet 1	Gobelet 2	Gobelet 3	bonnes réponses
Tomek	pomme	anas	orange	1 bonne réponse

3. Podziel klasę na grupy. Każda grupa wybiera prowadzącego, który dostaje zestaw kubków z sokami oraz zaklejoną kopertę z informacją, w którym kubku jest jaki sok. Dzieci kolejno kosztują przez swoje rurki wszystkich soków, a potem każde z nich wypełnia tabelę. Na końcu zadania prowadzący otwiera kopertę i podaje prawidłowe odpowiedzi. Dzieci sprawdzają, czy dobrze odgadły, jaki sok był w kolejnych kubkach

4. Podlicz rezultaty w narysowanej na tablicy tabeli:

0 bonnes réponses	1 bonne réponse	2 bonnes réponses	3 bonnes réponses
 wpisz liczbę osób, które nie rozpoznały prawidłowo żadnego soku	 wpisz liczbę osób, które rozpoznały tylko 1 sok	 wpisz liczbę osób, które rozpoznały 2 soki	 wpisz liczbę osób, które rozpoznały 3 soki

Le jus le plus difficile à reconnaître

Le jus le plus facile à reconnaître

Tous les enfants

Serait-il plus facile avec ?

Zgadnij, jaki to zmysł

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- nazwać po francusku 5 zmysłów,
- stawiać hipotezy i weryfikować je w trakcie wykonywanych doświadczeń,
- wyciągać wnioski z wykonanych doświadczeń,

Uczeń wie, jaką rolę w odkrywaniu otaczającego nas świata odgrywają nasze zmysły.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Potrzebne do wykonania ćwiczenia pytanie: *Quels sont les cinq sens ?* oraz nazwy zmysłów:

5 sens : l'ouïe, la vue, le goût, le toucher, l'odorat i związane z nimi czasowniki: *voir/regarder, écouter, toucher, goûter, sentir.*

Nazwy wybranych produktów żywnościowych (np.: *le jus de pomme, le jus d'orange, le jus de pêches, le vinaigre, l'huile, l'eau plate, l'eau minérale/gazeuse, le lait, le sel* itp.)

Materiały:

potrzebne uczniowi:

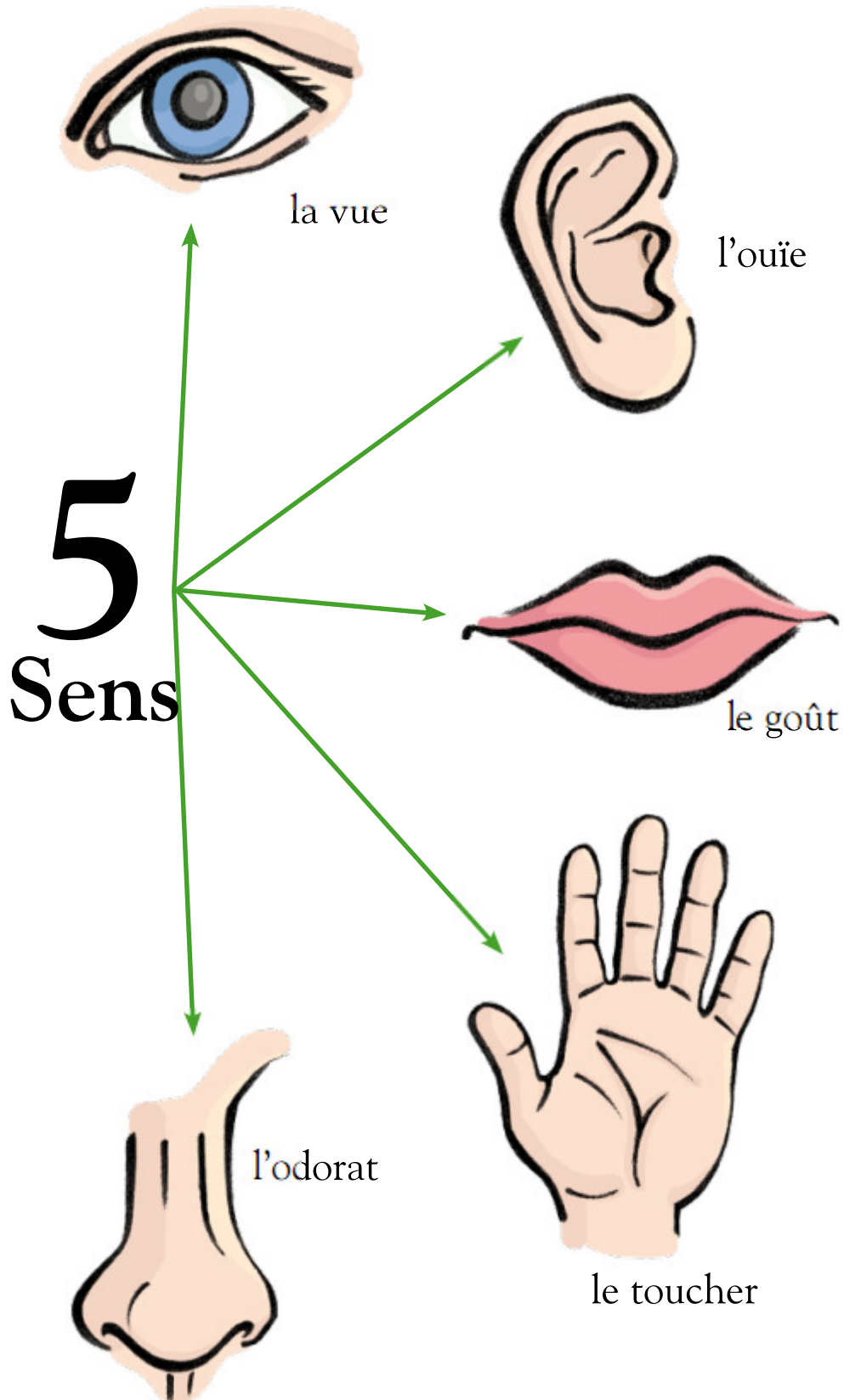
karty pracy: nr 1 (dla każdego ucznia) i nr 2 (jedna na kilkusobową grupę), słomka

potrzebne nauczycielowi:

kolorowa plansza z nazwami zmysłów w języku francuskim, płyny: sok z jabłek, pomarańczy, brzoskwiń, ocet winny, olej, napój gazowany, mleko, solona woda, woda oraz barwnik spożywczy (pomarańczowy) i 9 przezroczystych pojemników plastikowych oznaczonych numerami, lista z podaną zawartością kubeczków (co jest w jakim kubku)

Przebieg ćwiczenia:

1. Zapytaj uczniów, jakie mają zmysły. Naucz ich, jak nazywają się one po francusku. Utrwal nowe słownictwo przy pomocy kilku ćwiczeń utrwalających (np. powtarzanie słów za nauczycielem, wskazywanie odpowiedniego obrazka itp.). *Quels sont les cinq sens ?*
Zapytaj uczniów jakich zmysłów właśnie używasz (gestem i mimiką „udając”):
 - patrzeć na coś
 - wąchanie
 - słuchanie
 - dotykanie
 - smakowaniePrzy każdej dobrej chóralnej odpowiedzi uczniów komentuj ją, utrwalając słownictwo i wprowadzając nowe czasowniki (*Oui, c'est le sens du toucher, je peux toucher les choses.*)
2. Rozdaj uczniom karty pracy nr 1 i zapytaj, jakich zmysłów używają, aby rozpoznać przedstawione w tabeli rzeczy. Poproś o zaznaczenie właściwego zmysłu w każdym przypadku.
3. Przygotuj płyny w kubeczkach i zabarw wszystkie barwnikiem spożywczym. Postaw kubeczki w kolejności od 1 do 9 na trzech stolikach w klasie (1–3, 4–6, 7–9). Podziel klasę na grupy. Zadaniem każdej z grup jest podchodzić do stolików, rozpoznać płyny (niektóre z nich przecież wyglądają jednakowo) i wypełnić tabelę w karcie pracy nr. 2, w rubryce *JE DEVINE*. Następnie uczniowie powinni spróbować użyć zmysłów, aby zweryfikować swoje hipotezy i wpisać wyniki w rubryce *JE SAIS*.
4. Podaj uczniom, jaka naprawdę była zawartość kubeczków. Zapytaj ich, w jaki sposób weryfikowali swoje hipotezy. Wymagaj użycia form czasownikowych *je vois, j'entends, je touche, je sens, je goûte.*
5. Zapiszcie wspólnie wnioski na tablicy: *Pour découvrir le monde on a besoin de 5 sens.*

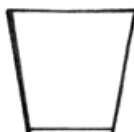
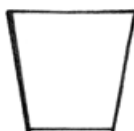

Karta pracy 1

Comment on découvre le monde ?

					
<i>La musique</i> 					
<i>Le bonbon</i> 					
<i>La Lune</i> 					
<i>Le savon</i> 					
<i>La neige</i> 					

Karta pracy 2

	<i>Je devine</i>	<i>Je sais</i>
Gobelet 1 		
Gobelet 2 		
Gobelet 3 		
Gobelet 4 		
Gobelet 5 		
Gobelet 6 		
Gobelet 7 		
Gobelet 8 		
Gobelet 9 		

ksero

Magnesy

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- stawiać hipotezy i weryfikować je w trakcie prowadzonych doświadczeń,
- zapisać w tabeli wyniki doświadczeń,
- nazwać po francusku wybrane przedmioty do doświadczeń,
- podać wynik doświadczenia po francusku (*Je devine... Je découvre...*)

Uczeń wie, które przedmioty przyciąga magnes, a których nie przyciąga.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Potrzebne do przeprowadzenia doświadczenia nazwy przedmiotów: *l'aimant, le bouton, le clou, la gomme, le trombone, le stylo, le ballon, la pièce de monnaie* oraz czasownik *attirer*.

Wyrażenie określające z jakiego materiału zrobiony jest przedmiot: *C'est fait en ...*

Materiały:

potrzebne uczniowi:

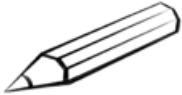

karta pracy, magnes, zestaw doświadczalny (po jednym dla każdej grupy): guzik metalowy, guzik plastikowy, ołówek, gumka, gwóźdź, spinacz, balon, papier, moneta

potrzebne nauczycielowi:

magnes, kawałek metalu oraz zestaw doświadczalny: guzik metalowy, guzik plastikowy, ołówek, gumka, gwóźdź, spinacz, balon, papier, moneta

Przebieg ćwiczenia:

1. Pokaż uczniom magnes. Zapytaj: *Qu'est-ce que c'est ?* Podaj właściwą francuską nazwę: *C'est un aimant*. Pokaż na kawałku metalu, jak magnes przyciąga rzeczy. Poruszaj magnesem, tak aby przyciągany metal „pojechał” po powierzchni (np. ławki, stołu) za magnesem. Podaj czasownik *attirer* w kontekście tego pokazu: *Regarde, l'aimant l'attire !*
Pozwól uczniom na wykonanie tego samego ćwiczenia, pod warunkiem, że wypowiedzą kilkakrotnie powyższe zdanie.
2. Zapytaj: *Qu'est-ce qu'il peut attirer encore ?*
3. Hipotezy uczniów zapisz (lub narysuj przy pomocy prostych rysunków) na tablicy: *il attire/il n'attire pas*. Wprowadź nazwy wszystkich przedmiotów z zestawu doświadczalnego, utrwal słownictwo wygodnymi w tej sytuacji technikami.
4. Podziel klasę na grupy. Każda grupa otrzymuje zestaw doświadczalny – jeden magnes dla każdego dziecka i na kartonowych talerzykach przedmioty: balony, papierowe ścinki, gwoździe (dość duże), metalowe spinacze do papieru itd. oraz kartę pracy do notowania efektów doświadczeń. Zwróć uwagę uczniów, że nazwy przedmiotów mają zapisane na karcie pracy).
5. Wyjaśnij, na czym polega zadanie grup: uczniowie powinni sprawdzić i zweryfikować zapisane na tablicy hipotezy poprzez doświadczenie i zapisać wyniki.
6. Podczas pracy monitoruj jej przebieg, rozmawiaj z poszczególnymi uczniami zadając im pytania typu: *Qu'est-ce que c'est ? (le bouton), Il est fait en quoi ? Est-ce que l'aimant l'attire ?*
7. Zadaj pytanie o wyniki doświadczenia: *Qu'est que vous avez découvert ?* Pokazuj kolejne przedmioty na tablicy i pytaj, jaka była hipoteza (*On devine ...*) oraz wynik doświadczenia (*On a découvert que ...*). Poproś poszczególnych uczniów, aby sami przedstawili wyniki.
8. Spróbujcie wspólnie zapisać wniosek z doświadczenia: *L'aimant attire des choses faites en métal*.

	<i>L'aimant attire</i>	<i>L'aimant n'attire pas</i>
<i>Le bouton en plastique</i> 		
<i>Le bouton en métal</i> 		
<i>Le stylo</i> 		
<i>La gomme</i> 		
<i>Le clou</i> 		
<i>Le trombone</i> 		
<i>Le ballon</i> 		
<i>Le papier</i> 		
<i>Les pièces de monnaie</i> 		

Segregujemy śmieci

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- powiedzieć po francusku, co wyrzucamy do śmieci,
- określać oraz porównać ilość,
- podać kilka sposobów ekologicznego rozwiązywania problemów śmieci.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Potrzebne do omówienia tematu słowa i wyrażenia: *la poubelle, les ordures, le papier, le plastic, les bouteilles en plastique, les journaux, la nourriture*.

Wyrażenia określające ilość: *beaucoup, peu, moins, plus* itp.

Czasowniki: *réduire, réutiliser, recycler, trier la poubelle*.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

karta pracy, farby plakatowe, duży arkusz szarego papieru dla grupy

potrzebne nauczycielowi:

ilustracja przedstawiająca śmieci

Przebieg ćwiczenia:

1. Przypnij do tablicy ilustrację przedstawiającą śmieci. Wprowadź słowa oznaczające śmieci w języku francuskim: *les ordures/les déchets*. Zapisz je na tablicy. Zapytaj, co wyrzucamy do śmieci: *Qu'est-ce qu'on met dans la poubelle ?* Gdy uczniowie dadzą propozycje, notuj je na tablicy (w języku francuskim) np.: *du papier, du plastic, de la nourriture, des bouteilles (en plastique), des sacs en plastique, des journaux*.
2. Poproś uczniów, aby przez dwa dni notowali (można w postaci rysunków), co w ich domach wyrzuca się do śmieci i w jakich ilościach.
3. Po przyniesieniu notatek poproś uczniów o wypełnienie karty pracy: *Qu'est-ce que tu mets dans la poubelle ? Combien de temps ta famille remplit-elle un sac-poubelle ? Est-ce que vous triez la poubelle ?*
4. Dzieci porównują swoje karty pracy. Wprowadź wyrażenia oznaczające ilość: *beaucoup de/peu de*. Poproś uczniów o budowanie zdań typu: *Nous avons beaucoup/peu de déchets*. Porównajcie wspólnie niektóre karty stosując określenia: *plus/moins : Ania a plus de déchets. Tomek a moins de déchets*. Zapisz na tablicy zdanie: *La crise écologique ?*
5. Zapytaj uczniów, co można robić ze śmieciami, żeby żyć ekologicznie i ratować ziemię. Zapisz pytanie na tablicy (*QU'EST-CE QUE NOUS POUVONS FAIRE POUR SAUVER LA PLANETE ?*). Zapisz odpowiedzi na tablicy: *REDUIRE, REUTILISER, RECYCLER, TRIER LA POUBELLE*.
6. Podziel klasę na grupy. Wytlumacz, że zadaniem każdej z grup jest narysowanie plakatu związanego z omawianą tematyką. Na plakacie uczniowie powinni wykorzystać zapisane na tablicy słowa i zdania.
7. Pod koniec zajęć uczniowie prezentują swoje prace. Zróbcie wystawę plakatów w szkole.

Możliwa integracja:

Rozmowa z uczniami na temat konieczności segregowania śmieci, wielokrotnego wykorzystywania różnych materiałów, potrzeby eliminowania artykułów jednorazowych z rynku oraz uczniowskich propozycji ekologicznych rozwiązań problemu śmieci.

Obchody Międzynarodowego Dnia Ziemi, podczas którego wiele szkół uczestniczy w akcji Sprzątanie Świata.

Jeśli chcesz wiedzieć więcej, przeczytaj:

- Chauvel D., Michel V., (1999). *Pierwsze doświadczenia naukowe przedszkolaka*. Warszawa: Wydawnictwo Cyklady.
- Dylak S., (red.), (1984). *Przyrodnicze rozumowania najmłodszych, czyli jak uczyć inaczej*. Rzeszów: Wydawnictwo Fot-Art. '90.
- Dymara B., Michałowski S., Wollman-Mazurkiewicz L., (2000). *Dziecko w świecie przyrody*. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls.
- Gopnik A., Meltzoff A. N., Kuhl P. K., (2004). *Naukowiec w kołysce. Czego o umyśle uczą się małe dzieci*. Poznań: Harbor Point Media Rodzina.
- Gutowska H., (1989). *Środowisko społeczno-przyrodnicze w klasach 1–3*. Warszawa: WSiP
- Kielar-Turska M., (1992). *Jak pomagać dziecku w poznawaniu świata*. Warszawa: WSiP
- Korbel J., (red.), (1991). *Edukacja ekologiczna*. Bielsko-Biała: Wydawnictwo PNRWI.
- Kujawiński J., (1990). *Rozwijanie aktywności twórczej uczniów klas początkowych*. Warszawa: WSiP
- Morsztyn D., (1995). *Edukacja ekologiczna w szkole*. Suwałki: Zakład Usług Ekologicznych Zielone Płuca Polski.
- Stasica J., (2004). *Przyroda – 160 pomysłów na nauczanie zintegrowane w klasach. I–III*. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls.
- Wall W. D., (1986). *Twórcze wychowanie w okresie dzieciństwa*. Warszawa: PWN.

Edukacja muzyczna

Spis treści

Edukacja muzyczna – wprowadzenie	93
W świecie dźwięków	94
- Rozpoznaj, jaki to dźwięk	94
- Piotruś i Wilk	95
- Wyostrz słuch	98
- Czy widziałeś niebieskiego zająca na rowerze?	99
- Ćwiczenia muzyczno-ruchowe	102
Ćwiczenia rytmiczne	104
- Pierwsze ćwiczenia rytmiczne	104
- Echo rytmiczne	106
- Uparciuszek, czyli ostinato rytmiczno-melodyczne	108
- Ćwiczenia muzyczne z wyliczanką	109
- Zabawy rytmiczne	111
Śpiewamy, gramy i komponujemy	113
- Śpiewamy uważnie	113
- Uczymy się piosenki	114
- Zaśpiewany gest	116
- Zwierzęca orkiestra	117
- Młody kompozytor	119
Literatura	120

Edukacja muzyczna

Na poziomie edukacji wczesnoszkolnej ma wspomagać dziecko w harmonijnym rozwoju predyspozycji w sferze poznawczej i emocjonalnej, a także fizycznej, ułatwia zdobywanie i pogłębianie wiedzy o świecie i sobie samym.

Opracowane przez nas ćwiczenia mają przede wszystkim rozwijać u dzieci ich inteligencję muzyczną, która pozwala na rozumienie oraz tworzenie przekazu muzycznego, wpływa na poziom wrażliwości jednostki na dźwięk. Dzieci dysponujące tą inteligencją są wrażliwe na struktury rytmiczne i dźwiękowe muzyki, ale także np. języka.

Zadania zawarte w części *W świecie dźwięków* ułatwią uczniom rozwinięcie wrażliwości muzycznej, *Ćwiczenia rytmiczne* pomogą zrozumieć, że porozumiewanie odbywa się nie tylko za pomocą języka, ale również za pomocą ruchu, dźwięku, gestu.

W części *Śpiewamy, gramy i komponujemy* znajdziesz piosenki i śpiewanki z tradycyjnego repertuaru. Piosenka, ze względu na swój charakter, bardziej angażuje emocjonalnie dziecko niż tradycyjnie wyrecytowany wierszyk. Dzieci szybko się jej uczą, a spontaniczne powtarzanie piosenki jest możliwe przy wielu okazjach. Ten emocjonalny charakter muzyki jest dużym sprzymierzeńcem w podnoszeniu motywacji do nauki języka obcego. Mamy nadzieję, że dzieci piosenki polubią, a dla nauczycieli nasze propozycje będą punktem wyjścia do opracowywania własnego zestawu piosenek, które lubią uczniowie.

Wiele badań wskazuje, że edukacja muzyczna zintegrowana z nauką języka obcego może przyczynić się do szybszego i lepszego jego opanowania.

W świecie dźwięków

Rozpoznaj, jaki to dźwięk

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- skoncentrować swoją uwagę na dźwięku,
- rozróżnić głosy zwierząt: delfina, orła, kota, niedźwiedzia, owcy, świni i wilka i nazwać je po francusku,
- słuchać uważnie i rozpoznać wśród znanych mu dźwięków ten, którego wcześniej nie słyszał,
- stawiać hipotezy,
- narysować zwierzę.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Nazwy zwierząt: *le dauphin, l'aigle, le chat, l'ours, le mouton, le cochon, le loup, le lion.*

Rozwijanie umiejętności rozumienia poleceń nauczyciela i wykonywanie ich (reagowanie całym ciałem).

Materiały:

potrzebne uczniowi:

karty z narysowanymi zwierzętami: delfinem, orłem, kotem, niedźwiedziem, świnią, wilkiem, lwem; kredki, blok

potrzebne nauczycielowi:

dźwięki zwierząt na stronie:

<http://www.seaworld.org/animal-info/sound-library/index.htm>

ilustracje zwierząt: *le dauphin, l'aigle, le chat, l'ours, le mouton, le cochon, le loup, le lion* oraz karty wyrazowe z nazwami zwierząt, nagranie *Kamawahu* zwierząt

C. S. Saënsa, nazwy dźwięków wydawanych przez zwierzęta:

<http://membres.lycos.fr/clo7/grammaire/cris.htm>

Przygotowanie:

Wprowadź lub powtórz słownictwo – nazwy poszczególnych zwierząt. Poproś uczniów o zgięcie kartki A4 na pół trzykrotnie i rozcięcie wzdłuż linii zgięcia (utworzy się 8 kart wielkości kart do gry). Każdą czynność demonstruj klasie. Na powstałych kartach uczniowie rysują kolejno wszystkie zwierzęta – po jednym na każdej karcie (*Dessine le dauphin, le chat* itd. *Colorie-le en gris, vert* itd.). W ten sposób powstaną karty do wykorzystania podczas dalszych ćwiczeń.

Przebieg ćwiczeń:

1. Powtórz słownictwo przy pomocy zabaw z kartami przygotowanymi wcześniej (nauczyciel wypowiada słowo, uczniowie pokazują właściwą kartę, poszczególni uczniowie wybierają karty i nazywają zwierzęta, gra memory przeprowadzana w parach itd.).
2. Zaproponuj dzieciom rozpoznanie nagranych dźwięków: delfina, orła, kota, niedźwiedzia, owcy, świni i wilka. Dzieci słuchają dźwięków i starają się je nazwać i zapamiętać (*Ecoutez les voix des animaux et devinez quel animal c'est.*).
W trakcie rozpoznawania zwierząt przypinaj do tablicy ilustracje i umieszczaj pod nimi etykiety z ich nazwami.
3. Poproś uczniów o ponowne wysłuchanie nagrania, rozpoznanie głosów zwierząt i ułożenie obrazków w kolejności (*Ecoutez les voix des animaux et mettez les images en ordre.*). Na tablicy zmień kolejność na właściwą, żeby uczniowie mogli sprawdzić, czy dobrze usłyszeli (*le dauphin, l'aigle, le chat, l'ours, le mouton, le cochon, le loup, le lion*).
4. Zapytaj, jakiego zwierzęcia nie słyszeli wcześniej. Poproś o pokazanie właściwej karty. (*Ecoute les voix des animaux. Quelle voix entends-tu pour la première fois ? Montre la carte.*)
5. Dzieci słuchają *Kamawahu* Zwierząt Camilla Saint Saënsa, fragmentu *Wstęp* i *Marsz królewski lwa*. Mają za zadanie w trakcie słuchania poruszać się w rytm muzyki i zachowywać się jak lwy.
6. Zaproponuj dzieciom zabawę w naśladowanie dźwięków zwierząt. Czy umiesz udawać dźwięki różnych zwierząt? Dyrguj, jakie zwierzęta, mają być naśladowane (np. *Répète la voix du chat, du loup, du lion*).
7. Dzieci mogą same wykonać test na rozpoznawanie dźwięków zwierząt na stronie:

<http://www.bebetes.net/cri-mammifere.php>

Piotruś i Wilk

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- rozróżnić i nazwać instrumenty muzyczne,
- rozpoznać instrument po dźwięku, jaki on wydaje,
- zilustrować gest czy zdarzenie przy pomocy dźwięku.
- powiedzieć kilka prostych zdań o filmie.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Nazwy instrumentów muzycznych: *le quatuor à cordes, la flûte, le hautbois, la clarinette, les cors, le basson, la trompette*

Nazwy zwierząt: *le chat, le canard, l'oiseau.*

Uwrażliwienie uczniów na brzmienie języka francuskiego.

Rozwijanie umiejętności rozumienia ze słuchu..

Materiały:

potrzebne uczniowi:

karty z rysunkami postaci występujących w opowieści i instrumentów

potrzebne nauczycielowi:

film animowany „Piotruś i Wilk” reż. Suzie Templeton, prod. Se-Ma-For
karty z postaciami z bajki i instrumentami muzycznymi:

- *Pierre : le quatuor à cordes* • *l'oiseau : la flûte* • *le canard : le hautbois*
- *le chat : la clarinette* • *le loup : les cors* • *le grand-père : le basson*
- *les chasseurs : bois et cuivres* • *par exemple la trompette (les coups de feu sont illustrés par des coups de timbales et de grosse caisse)*

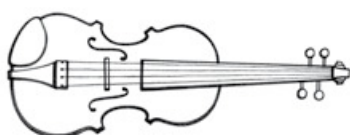
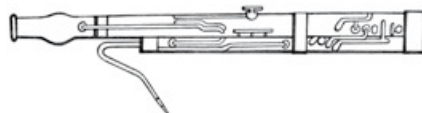

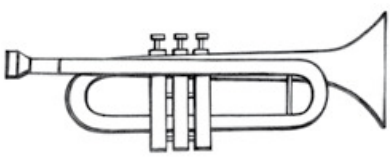
Przygotowanie:

Wprowadź nazwy instrumentów i utrwal słownictwo. Podczas multisensorycznej prezentacji nowych słów wykorzystaj zarówno karty obrazkowe, nagrania instrumentów jak i prawdziwe instrumenty.

Przebieg ćwiczenia:

1. Zapytaj uczniów, czy znają historię o Piotrusiu i Wilku. Poproś o to, aby dzieci pomyślały, o czym będzie ta historia. Dzieci opowiadają w języku polskim. Jeśli dzieci jej nie znają krótko opowiedz historię, posługując się nagraniem muzycznym (<http://library.thinkquest.org/17321/data/pandw.html>) oraz pokazując kolejne ilustracje.
2. Uprzedź uczniów, że będą słuchać nagrania. Poproś o wyjęcie kart przedstawiających postaci z historii oraz instrumenty. Uczniowie podczas słuchania opowieści powinni pokazywać właściwą postać oraz reprezentującą ją instrument. (*Devine, c'est quel instrument ?*)
3. Odtwórz nagranie. Dzieci słuchają opowieści i starają się dopasować, połączyć pasujące do siebie ilustracje.
4. Sprawdzając wyniki – korzystaj z kart, które pokazywałeś przy opowiadaniu historyjki.
5. Zadań pytanie: *Quel instrument représente Pierre ?* W ten sam sposób zapytaj o muzyczną reprezentację innych postaci z opowieści. Zaprezentuj brzmienie instrumentów, pytaj jak nazywa się dany instrument oraz kogo przedstawiają jego dźwięki. Zapytaj: *Quel instrument pourrait te représenter ?* Dzieci mogą umotywić swój wybór w języku polskim.
6. Wspólnie obejrzyjcie film „Piotruś i wilk”.
7. Podziel klasę na grupy. Zadaniem każdej z grup jest wymyślenie gestu, emocji (radość, smutek) lub małej scenki (np. przywitanie się dwóch osób), który można zobrazować przy pomocy dźwięków jednego ze zgromadzonych instrumentów. Zaprezentujcie publicznie wyniki pracy każdej z grup.

Rysunki	Tekst nauczyciela
	<i>Pierre Pierre, un jeune garçon,</i>
	<i>Le grand-père vit à la campagne avec son grand-père.</i>
	<i>L'oiseau Il a trois amis : l'oiseau,</i>
	<i>Le canard le canard</i>
	<i>Le chat et le chat.</i>
	<i>Le loup Ils ont beaucoup d'aventures parce que le loup veut les tuer.</i>

Rysunki	Tekst nauczyciela
	<i>Dans cette histoire la musique est très importante.</i>
	<i>Chaque personnage est représenté par un instrument : un instrument à cordes</i>
	<i>le basson</i>
	<i>le hautbois</i>
	<i>la flûte</i>
	<i>la clarinette</i>
	<i>la trompette</i>

Wyostrz słuch

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- skoncentrować się na dźwięku i go rozpoznać,
- uważnie słuchać.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Rozwijanie ekspresji językowej: samodzielne próby dopasowania znanego materiału językowego do wrażeń słuchowych.

Potrzebne do wykonania ćwiczenia słownictwo nazywające prezentowane przedmioty wydające różne dźwięki: *le journal, l'eau, le stylo, la cuillère, le verre* itp.

Pytanie: *Où est ... ?*

Materiały:

potrzebne uczniowi:

szaliki lub chusty do zawiązania oczu

potrzebne nauczycielowi:

strona gazety codziennej, ołówek, szklanka i butelka z wodą, łyżeczka, pudełko ze spinaczami, pęk kluczy, dzwoneczek oraz nagrania różnych dźwięków i ilustracje: Piotruś Pan, wróżka Dzwoneczek (np. http://www.cinemovies.fr/fiche_multimedia.php?IDfilm=2114).

Przebieg ćwiczenia:

1. Zaprezentuj uczniom zbiór rekwizytów, które przyniosłeś na lekcję. Przypomnij (lub wprowadź) ich francuskie nazwy.
2. Poproś uczniów o zamknięcie oczu (*Ferme les yeux.*) Zapytaj jakie dźwięki słyszą (*Qu'est-ce que tu entends ?*). Prezentuj różne dźwięki. Jeśli dzieci nie potrafią nazwać po francusku rozpoznawanych dźwięków, podaj je i zapisuj na tablicy. Poproś uczniów o odkrycie oczu i powtórzcie słownictwo zapisane podczas ćwiczenia.
3. Dzieci zawiązują oczy. „Produkuj” różne dźwięki, poproś o ich rozpoznawanie (*Ecoute, qu'est-ce que c'est ?*) np. gniesienie gazety, lanie do szklanki wody, stukanie ołówkiem o biurko, stukanie łyżeczką o szklankę itp. Pomagaj uczniom dobrać właściwe słownictwo do określania słyszanych dźwięków.
4. Poproś uczniów o dobranie się parami. Każde z dzieci ma wyprodukować 5 dźwięków, a pracujący z nimi w parze, z zawiązanymi oczami, mają odgadnąć, co to był za dźwięk. Potem następuje zamiana ról. Podczas wykonywania ćwiczenia monitoruj pracę poszczególnych par, zwracając uwagę nie tylko na właściwe rozpoznanie dźwięków, ale także i trafny dobór słownictwa w wypowiedziach uczniów.
5. Pokaż ilustrację przedstawiającą bohaterów książki *Piotruś Pan*: Piotrusia Pana i Wróżkę Dzwoneczek (*La Clochette*). *Connais-tu Peter Pan et la Clochette ? De temps en temps elle aide Peter Pan.* Wybierz dziecko, które będzie Dzwoneczkiem: *Tu es la Clochette* i daj wybranemu dziecku dzwoneczek. *Il faut trouver la Clochette.* Dzieci stają w kole, zawiązują sobie oczy. Dzwoneczek stoi w kole. Na hasło: *Où est la Clochette ?* dzieci puszczały swoje ręce i wsłuchują się w dźwięk dzwoneczka. Kto pierwszy złapie Dzwoneczek, sam się nim staje.
6. Pokaż uczniom pęk kluczy. Potrząśnij nimi, żeby zadźwięczały. Wybierz jedno z dzieci i posadź je na krześle na środku sali. Pod krzesłem połóż pęk kluczy (*Ce sont les clés. Tu es sommelier.*) Zawiąż dziecku oczy. Pozostałe dzieci ustawiają się na narysowanej naprzeciw krzesła linii. Na hasło dzieci starają się jak najciszej podejść do Klucznika i ukraść mu klucze (*Soyez silencieux ! Allez chercher les clés !*). Kiedy Klucznik usłyszy jakieś dziecko, to jest ono eliminowane z gry. Ten, komu uda się wykraść klucze i wrócić z nimi na linię startu, zostaje Klucznikiem.

Czy widziałeś niebieskiego zająca na rowerze?

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi

- zaśpiewać poprawnie piosenkę po francusku,
- powiedzieć z ilu sylab składa się słowo,
- wyklaskać rytm piosenki, fragmentu piosenki, danego słowa,
- dobrać słowa według rytmu,
- znaleźć w słowach powtarzającą się sylabę,
- wskazać wybrane słowa.

Uczeń zna nazwy niektórych zwierząt.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Nazwy zwierząt: *un crocodile, un lapin, un éléphant, une girafe*

Zastosowanie czasownika *savoir faire qch* na określanie umiejętności oraz potrzebne do tworzenia zdań czasowniki np.: *rouler, pédaler, ramer*.

Rozwijanie umiejętności rozumienia ze słuchu i wykonywania poleceń (reagowania całym ciałem).

Uwrażliwienie uczniów na brzmienie języka francuskiego.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

zestawy kolorowych kart przedstawiających:
kota, kapelusza, niedźwiedzia, gruszkę, gęś,
łośa, kaczkę, ciężarówkę, owcę, jeepa

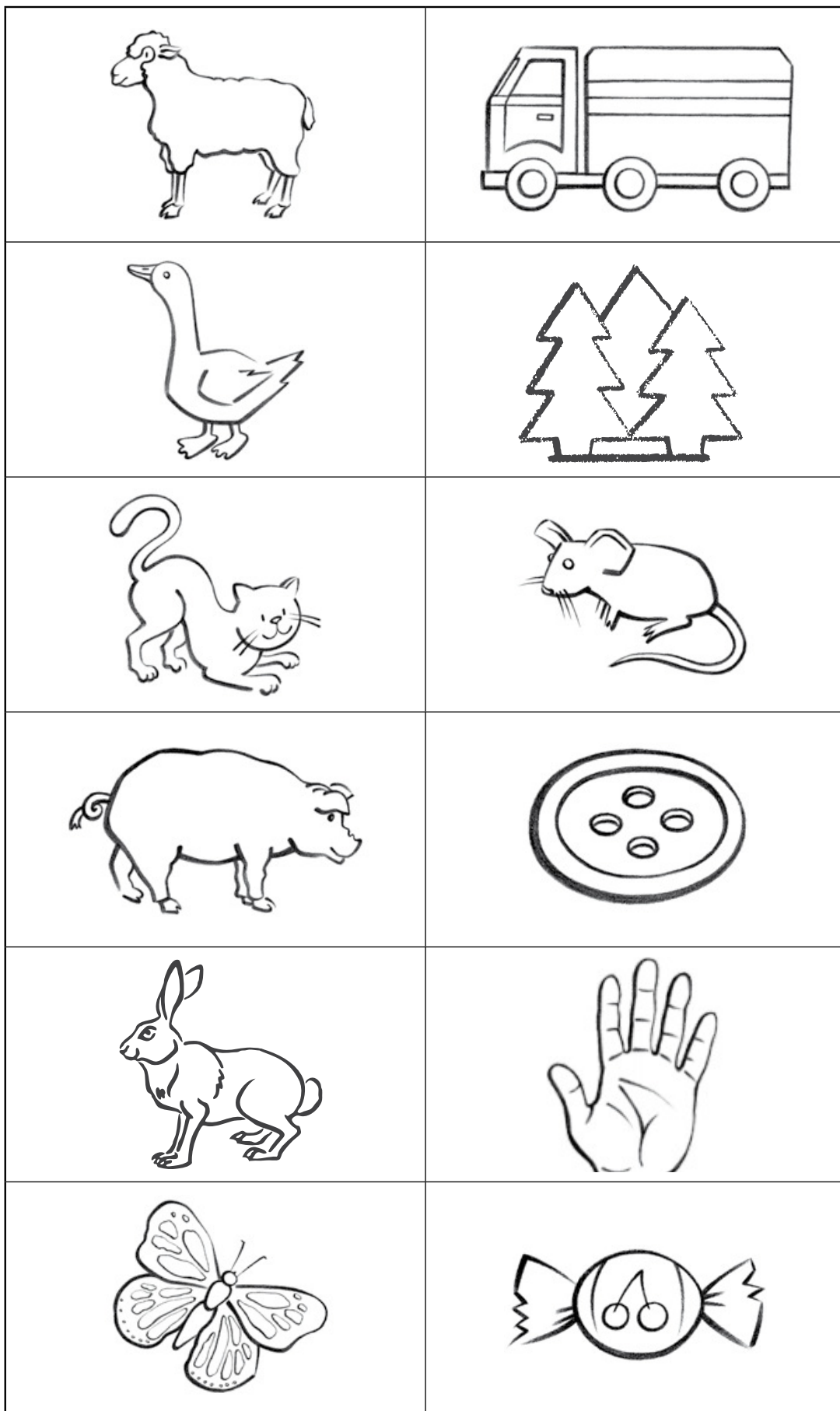
potrzebne nauczycielowi:

ilustracja przedstawiająca niebieskiego zająca oraz nagranie piosenki „*Drôle de chanson*” Marie-Claude Clerval ze strony: <http://comptine.free.fr/>

Przebieg ćwiczenia:

1. Przedstaw uczniom ilustrację przedstawiającą niebieskiego zająca na rowerze. Zapytaj: *Qu'est-ce que c'est ?* Naśladuj gestem i dźwiękami jadącego na rowerze zająca (*Le lapin, peut-il pédaler sur sa bicyclette ?*), idącego zająca (*Le lapin, est-ce qu'il sait marcher ?*), a następnie unieś rysunek nad sobą w geście latania w powietrzu (*Le lapin, est-ce qu'il sait voler ?*).
2. Zaproś dzieci do słuchania piosenki.
3. Ponownie puściwszy piosenkę poproś uczniów, aby „zamienili” się w zające (*Vous êtes lapins !*). Wymieniaj kolejno czynności, które zając może wykonać (*Marche ! Cours ! Saute ! Mange !*). Zadaniem uczniów jest wszystkie je wykonywać, ale kiedy poprosisz: *Vole !* – uczniowie powinni pokiwać głowami w geście odmownym mówiąc: *Je ne sais pas voler...* i nie wykonać polecenia. Odtwórz piosenkę kilka razy podczas zabawy.
4. Poproś uczniów, aby usiedli w kółeczku. Gestem i przykładem zachęć uczniów do wyklaskiwania rytmu piosenki. Głośno recytujcie słowa piosenki klaszcząc rytmicznie.
5. Aby uświadomić uczniom ile sylab ma słowo *lapin* klaśnij dwa razy, wymawiając je głośno. Zachęć uczniów, aby klaskali i mówili razem z Tobą. Zapytaj: *Combien de fois je tape dans les mains ? (deux)*. Zapytaj czy uczniowie znają inne nazwy zwierząt, które mają dwie sylaby: *Tu connais d'autres animaux à deux syllabes ?* (klaśnij dwa razy). Kiedy uczniowie podają nazwy zwierząt klaskaniem sprawdzajcie, czy mają rację (np.: *grenouille, girafe, dauphin, crevette, hamster*).
6. Podziel klasę na 3 grupy. Każdej daj rysunek zwierzęcia: żaby, żyrafy, chomika. Dzieci zaczynają śpiewać. Najpierw śpiewa grupa pierwsza. W tekście zamieniają słowo *lapin* na *grenouille*. Potem śpiewa druga, zmieniając *lapin* na *girafe*, potem trzecia, zamieniając *lapin* na *hamster*.
7. Dzieci śpiewają piosenkę. W trakcie śpiewania pokazuj karty ze zwierzętami, a dzieci zmieniają słowo *lapin* na inne, odpowiadające rysunkowi na karcie.

8. W grupach dzieci dostają zestawy kart (karta pracy str. 101) Ich zadaniem jest znaleźć słowo rymujące się z nazwą zwierzęcia (*mouton-camion, oie-bois, chat-rat, cochon-bouton, lapin-main, papillon-bonbon*). Prezentując wyniki ćwiczenia głośno recytujcie rymujące się słowa i klaszczcie rytmicznie.
9. Zapytaj dzieci, czy znają nazwy innych zwierząt, które mają po 1 sylabie, czyli jedno klaśnięcie? (*Quel animal a seulement une syllabe ?*) Podaj przykład: *chat*. Pozwól uczniom na własne poszukiwania w obrębie znanego im słownictwa. Skrupulatnie pomagaj im znaleźć słowa np.: *chat, chien, coq, rat*. Wyklaszczcie nazwy tych zwierząt.
10. *Combien de syllabes a le mot : éléphant ?* Dzieci wyklaskują i liczą (ti-ti-ta).
11. Dzieci siadają w kole. Jedno dziecko jest poza kołem. Spaceruje na zewnątrz i lekko dotyka ramienia każdego dziecka i mówi przy tym *lapin*. Kiedy powie nazwę innego zwierzęcia, musi uciekać po obwodzie koła, dotknięty je goni. Jeśli zdąży uciec i usiąść na wolnym miejscu, to goniący kontynuuje zabawę. Jeśli zostanie złapane, to on kontynuuje zabawę.

Ćwiczenia muzyczno-ruchowe

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- zilustrować ruchem piosenkę,
- poruszać się w rytm piosenki,
- zrozumieć polecenia wydawane przez nauczyciela.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Rozwijanie umiejętności rozumienia ze słuchu i reagowania całym ciałem na polecenia typu: *Mets ... ! Fais ... !*
Uwrażliwienie uczniów na brzmienie języka francuskiego.

Materiały potrzebne nauczycielowi:

mała piłeczka albo kasztanek, piosenka „Le Boogie Woogie” umieszczona na stronie:

<http://people.southwestern.edu/~prevots/songs/?p=25> lub <http://www.lulutin.com/Le-Boogie-Woogie.html>

Przebieg ćwiczenia:

1. Zaprosz uczniów do słuchania piosenki. Kolejne linijki piosenki wspólnie ilustrujcie ruchowo:

Le Boogie Woogie

Je mets la main en avant

Je mets la main en arrière

Je mets la main en avant

Et je secoue un petit peu

Je danse le boogie-woogie

Je fais un petit tour

Voilà, c'est ma chanson – Ouaiiiiis !

Je mets le pied en avant

Je mets le pied en arrière

Je mets le pied en avant

Et je secoue un petit peu

Je danse le boogie-woogie

Je fais un petit tour

Voilà, c'est ma chanson – Ouaiiiiis !

Je mets la tête en avant

Je mets la tête en arrière

Je mets la tête en avant

Et je secoue un petit peu

Je danse le boogie-woogie

Je fais un petit tour

Voilà, c'est ma chanson – Ouaiiiiis !

2. Dzieci słuchają muzyki i w jej rytm poruszają się po sali. Wyłącz muzykę i podaj hasło: *un, deux, trois, quatre* lub *cinq pas en arrière*. Uczniowie mają za zadanie wykonać tyle kroków w tył, ile usłyszeli.
3. Kontynuujcie zabawę (*On continue !*) – dzieci słuchają muzyki i w jej rytm poruszają się po sali. Wyłącz muzykę i wydawaj polecenia typu: *Mets la main en avant ! Mets le pied en arrière ! Fais un petit tour !*, które uczniowie powinni prawidłowo wykonać.

4. Dzieci robią koło i śpiewają piosenkę, koło porusza się w prawo. Na hasło: *un, deux, trois, quatre* dobierają się w grupy i małe kółka poruszają się w prawo. Gdy powiesz: *Retournez à vos places !* – uczniowie wracają na swoje miejsca.
5. Poproś uczniów, aby ponownie stanęli w kole. Zaprezentuj gestem, w jaki sposób będą sobie podawać z ręki do ręki małą piłeczkę lub kasztana. Gdy powiesz: *Mettez les mains en haut !* wszystkie dzieci podnoszą do góry ręce oprócz tego dziecka, które trzyma w ręku kasztana. To dziecko podaje innym nową komendę, np. *Fais un petit tour !* i zabawa toczy się dalej.
6. Podziel klasę na 4 grupy: *vous êtes le groupe numéro un, deux, trois, quatre*. Zadaniem dzieci jest zapamiętać do jakiej grupy należą i swobodnie rozejść się po sali. Dzieci poruszają się swobodnie, spacerując po klasie. Na hasło: *les numéros 1 – mettez les mains sur vos nez* dzieci zatrzymują się, a grupa jedynek wykonuje podane polecenie. Można wywołać także dwie lub trzy grupy razem..

Ćwiczenia rytmiczne

Pierwsze ćwiczenia rytmiczne

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi

- rytmizować i wyśpiewać wybrane frazy,
- przywitać się, przedstawić i pozdrowić kogoś w języku francuskim,
- odpowiedzieć na proste pytania.

Uczeń rozumie proste pytania dotyczące jego osoby: jak się nazywa, gdzie się znajduje.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Nazwy zwierząt: *le chat, le chaton, la souris, le rat, le castor, le lion*

Przedstawianie się i odpowiadanie na pytanie: *Quel est ton nom/prénom ?* Pozdrowienie: *Comment ça va ?*

Proste pytania typu: *Où es-tu ? Qu'est-ce que tu aimes ?*

Materiały potrzebne nauczycielowi:

pacynka, akompaniament melodii „do biegania” oraz spokojniejszej melodii „do chodzenia”

Przebieg ćwiczeń:

Ćwiczenie rytmiczne: *Comment ça va ?*

1. Przedstaw pacynkę uczniom: *C'est ... Lili*. Zwracając się do pacynki zapytaj ją o imię i odegraj przy jej pomocy miniscenkę z dialogiem:
 - *Salut ! Quel est ton prénom ?*
 - *Lili.*
 - *Et ton nom ?*
 - *Samson !*
2. Przy pomocy pacynki przećwicz z uczniami poszczególne elementy językowe powyższej scenki.
3. Poproś uczniów, aby usiedli na dywanie w dużym kole. Zaczynij ćwiczenia od prostych układów rytmicznych:

| | | | |
Ma-rie, Ni-cole, Paul

| | | | |
Fruit frais, fruit cuit
Fruit frit, fruit cru

† † | † † |
A Pa-ris, à Pa-ris

Uwagi:

- † – ósemka i sylaba „ti”
- | – ćwierćnuta i sylaba „ta”

Ćwiczenie rytmiczne – Animaux:

Wyklaskaj/wystukaj rytm:

↑ ↑ ↑ ↑ |
Chat-ton Chat-ton chat

↑ ↑ ↑ ↑ |
Sou-ris sou-ris rat

↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑ |
La-pin mou-ton cas-tor loup

Inne ćwiczenia rytmiczne:

4. Podziel klasę na pary. Odtwarzaj lub zagraj wesołą i żywą melodię „do biegania”, przy akompaniamencie której dzieci biegają dowolnie po sali. Gdy akompaniament cichnie i zmienia się na akompaniament „do chodzenia”, wołają swoją parę *Kasia, où es-tu ?* i przez chwilę spacerują w parach. Przy zmianie na akompaniament „do biegania” rozbiegają się po sali.
5. Na dany przez nauczyciela znak (np. podniesienie ręki do góry + pytanie: *Quel est ton prénom ?*) wszystkie dzieci jednocześnie mówią swoje imię. Gdy ręka jest uniesiona w bok + pada pytanie *Quel est ton prénom et nom ?* dzieci mówią jednocześnie i imię i nazwisko. Gdy ręka jest wyciągnięta przed siebie + nauczyciel zadaje pytania *Quel est ton prénom et ton nom ? Qu'est-ce que tu aimes ?* Dzieci odpowiadają na pytanie każdy na swój sposób.
Zachęcaj uczniów do układania swoich melodii i swobodnego improwizowania tekstu odpowiedzi na pytania.

Echo rytmiczne

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- powtórzyć krótsze i dłuższe tematy rytmiczne,
- poprawnie zaśpiewać piosenkę,
- zrozumieć proste polecenia nauczyciela.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Nauka piosenki: *La Chanson de l'écho*,

Rozwijanie umiejętności rozumienia ze słuchu i wykonywania poleceń (reagowania całym ciałem): *claquez des doigts, soufflez très fort, faites trois pas, remuez la tête, frappez les mains, criez bravo !*

Rozwijanie wrażliwości językowej i mówienia poprzez poznawanie łamańców językowych z piosenki: *Bac à p'tit mec/ Flûte à frou frou/Tout grand tout cuit/Caisse à kazoo/Babouche blanche et tout petit tricot.*

Rozwijanie umiejętności rozumienia ze słuchu.

Materiały potrzebne nauczycielowi:

nagranie piosenki „*La Chanson de l'écho*” ze strony:

<http://dourdourdoum.free.fr/index.php?page=chant&id=73>

tekst: http://jejoueenclasse.free.fr/_doc/chanson_de_lecho.pdf

instrumenty perkusyjne

francuskie łamańce językowe (*les virelangues*) można znaleźć na stronie: <http://phonethique.free.fr>

Przygotowanie:

Przygotuj dla dzieci różne instrumenty perkusyjne.

Przebieg ćwiczenia:

1. Zaśpiewaj śpiewankę. O czym jest ta piosenka? Co jest charakterystycznego w tej piosence ? (powtarzają się fragmenty, echo)
2. Zapytaj dzieci, czy słyszały kiedyś echo? Wybierz dwójkę i poproś o zademonstrowanie echa z frazami: *C'est la chanson de l'écho – 2x/Moi je trouve ça rigolo – 2x*. Potem echo prezentuje trójka dzieci, kolejno powtarzając. *C'est la chanson de l'écho*. Następna trójka powtarza echo coraz ciszej. Kolejna trójka coraz głośniejsze.
3. Zaproponuj, aby zaśpiewać pierwszą zwrotkę piosenki. Dzieci powtarzają za Tobą.

4. Zaproponuj, aby zrobić echo z całym tekstem śpiewanki:

Nauczyciel	Dzieci
<i>C'est la chanson de l'écho</i>	<i>C'est la chanson de l'écho</i>
<i>Moi je trouve ça rigolo</i>	<i>Moi je trouve ça rigolo</i>
<i>L'écho</i>	<i>L'écho</i>
<i>Répond</i>	<i>Répond</i>
<i>Toujours</i>	<i>Toujours</i>
<i>Toujours</i>	<i>Toujours</i>
<i>Quand on l'appelle.</i>	<i>Quand on l'appelle.</i>

5. Zaśpiewaj, wyklaskując tekst piosenki. Dzieci, jak echo, tylko wyklaskują rytm.
6. Podziel klasę na 2 grupy. Najpierw grupa I śpiewa i wyklaskuje, a grupa II jest echem i tylko wyklaskuje rytm, bez śpiewania. Potem dzieci śpiewają piosenkę jeszcze raz i wtedy grupy zmieniają się rolami.
7. Najpierw grupa I śpiewa i wyklaskuje, a grupa II jest echem i wygrywa rytm na instrumentach perkusyjnych np. clavesach, trójkątach czy grzechotkach. Potem dzieci śpiewają jeszcze raz i wtedy grupy zmieniają się rolami.

Te same ćwiczenia dzieci mogą wykonywać indywidualnie, z własną koncepcją muzyczną i rytmiczną.

8. Porozmawiaj z uczniami o „łamańcach językowych”. Jakie znają w języku polskim? Jakie trudne zdania są w piosence? (*Bac à p'tit mec/Flûte à frou frou/Tout grand tout cuit/Caisse à kazoo/Babouche blanche et tout petit tricot.*). Powtarzaj je z uczniami ze zmianą dynamiki i tempa, aby się ich nauczyli. Pokaż im inne francuskie łamańce językowe.
9. Zaproponuj uczniom zabawę ruchową: dzieci spacerują po klasie w rytm piosenki – na hasło: *On dort !* – dzieci zwijają się w kłębuszki i „zasypiają”. Podchodzisz kolejno do dzieci i budzisz je, mówiąc: *Réveille-toi et dis des mots compliqués !* Dzieci odpowiadają słowami z piosenki wybierając jedno z nich: *Bac à p'tit mec/Flûte à frou frou/Tout grand tout cuit/Caisse à kazoo/Babouche blanche et tout petit tricot*. Obudzone dzieci chodzą po sali w rytm muzyki, czekając na pozostałe.

Uparciuszek, czyli ostinato rytmiczno-melodyczne

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- recytować rytmicznie tekst z jednoczesnym klaskaniem,
- wystukać rytm na bębnie lub innym instrumencie perkusyjnym.

Uczeń wie, co to jest uparciuszek, czyli ostinato.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Rozwijanie umiejętności rozumienia ze słuchu,

Opis zwierzęcia: *le chien aboie, le lapin fait des trous, le mouton est poilu* itp.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

proste instrumenty
perkusyjne

potrzebne nauczycielowi:

nagranie piosenki: *J'ai dessiné un lapin* Josepha Roy

<http://dourdourdourd.free.fr/index.php?page=chant&id=86>

Przebieg ćwiczenia:

1. Zorganizuj ćwiczenia rytmiczne z udziałem całej grupy:

Dzieci	Dzieci biegają po kole w rytmie ćwierćnut	
Nauczyciel	Wystukuje rytm na bębnie	

2. Podziel klasę na dwójki i zaproponuj następujące ćwiczenie:

Dziecko 1	Dziecko biega po kole w rytmie ćwierćnut	
Dziecko 2	Dziecko maszeruje	

3. Przeprowadź dwa ćwiczenia w większych grupach:

I grupa	Dzieci biegają po kole w rytmie ćwierćnut	 <i>La - pin la - pin La - pin la - pin</i>
II grupa	Dzieci wystukują rytm na bębenkach lub maszerują	 <i>chien chien chien chien</i>

I grupa	Recytacja I	 <i>Mou ton mou ton Mou ton mou ton</i>
II grupa	Recytacja II	 <i>Loup loup loup loup</i>

4. O kim mówimy, że jest uparciuszkiem? Rozmowa z dziećmi na ten temat.
Teraz posłuchajcie muzycznego uparciuszka. Posłuchajcie piosenki *J'ai dessiné un lapin*, Josepha Roy.
Poszukacie w niej uparciuszka. A może jest ich więcej?
5. Zabawa: *Devine ce que j'ai dessiné*. Dzieci w parach rysują.

Uwaga: Ostinato rytmiczno-melodyczne to wielokrotnie powtarzana figura rytmiczna stanowiąca tło dla drugiego, bardziej zróżnicowanego głosu rytmicznego.

Ćwiczenia muzyczne z wyliczanką

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- wyklaskać rytm, puls wyliczanki,
- mówić wyliczankę ze zmianą dynamiki i tempa,
- wyrecytować rytmicznie wyliczankę.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Nauka wierszyka-wyliczanki *Une souris verte*.
Uwrażliwienie uczniów na brzmienie języka francuskiego.
Rozwijanie umiejętności rozumienia ze słuchu.

Przygotowanie:

Zapoznaj uczniów z historyjką przedstawioną w wierszyku-wyliczance. Pokaż im film z wyliczanką:
http://www.youtube.com/watch?v=bafdZx_bbj0. Zachęć dzieci do opowiedzenia historyjki.

Materiały potrzebne uczniowi i nauczycielowi:

instrumenty perkusyjne np. clavesy, grzechotki

Przebieg ćwiczenia:

1. Kilkakrotnie wypowiedz wyliczankę:
*Une souris verte
Qui courait dans l'herbe,
Je l'attrape par la queue
Je la montre à ces messieurs
Ces messieurs me disent
Trempez la dans l'huile
Trempez la dans l'eau,
Ça fera un escargot tout chaud*
2. Zaproś dzieci do mówienia jej razem z Tobą. Zwróć uwagę na dobrą, wyraźną wymowę, a także na zachowanie rytmu wyliczanki.
3. Wypowiadaj wyliczankę, zmieniając tempo (szybciej/wolniej) i dynamikę (ciszej/głośniej).
4. Staraj się mówić fragmenty wyliczanki bardzo cicho lub czekaj na „podpowiedź” dzieci.
5. Mówcie wersy na przemian: jeden wers Ty, drugi dopowiadają dzieci.
6. Podziel dzieci na 2 grupy. Jedna grupa mówi pierwszy wers, druga drugi i tak na przemian.
7. Powiedz pierwszy wers, drugi wybrane dziecko, potem znowu Ty i kolejne dziecko.

Puls i rytm

- Zachęć dzieci, aby wyklaskały tę wyliczankę. Jedne dzieci z pewnością wyklaszczą rytm a inne puls. Wytłumacz uczniom, jaka jest różnica między pulsem a rytmem.

	Rytm
<i>Une souris verte</i>	↑ ↑ ↑ ↑
<i>Qui courait dans l'herbe,</i>	↑ ↑ ↑ ↑
<i>Je l'attrape par la queue</i>	↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑
<i>Je la montre à ces messieurs</i>	↑ ↑ ↑ ↑
<i>Ces messieurs me disent</i>	↑ ↑ ↑ ↑
<i>Trempez la dans l'huile</i>	↑ ↑ ↑ ↑
<i>Trempez la dans l'eau,</i>	↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑
<i>Ça fera un escargot tout chaud</i>	Ça fera un escargot tout chaud
<i>Une souris verte</i>	Ti ti ti ti ta ta
<i>Qui courait dans l'herbe,</i>	Ti ti ti ti ta ta
<i>Je l'attrape par la queue</i>	Ti ti ti ti ti ti ta ta
<i>Je la montre à ces messieurs</i>	Ti ti ti ti ti ti ta ta
<i>Ces messieurs me disent</i>	Ti ti ti ti ta ta
<i>Trempez la dans l'huile</i>	Ti ti ti ti ta ta
<i>Trempez la dans l'eau,</i>	Ti ti ti ti ta
<i>Ça fera un escargot tout chaud.</i>	Ti ti ti ti ti ti ta ta ta
	Dzieci wyklaskują rytm wyliczanki.

I rytm

- Dzieci recytują wyliczankę i wyklaskują rytm.
- Dzieci recytują onomatopeje i wyklaskują rytm.

II puls

- Dzieci wyklaskują puls na różne sposoby (klaszcą w ręce, tupią, uderzają rączkami o kolana).
- Dzieci recytują wyliczankę i zaznaczają puls instrumentem perkusyjnym (clavesy, grzechotki).

III rytm i puls

- Podziel dzieci na 2 grupy. Przykładem i gestem przedstaw zadania dla obu grup:

Grupa 1 (rytm)	Grupa 2 (puls)
Dzieci recytują wyliczankę i wyklaskują rytm. Dzieci słuchają.	Dzieci słuchają.
Dzieci wyklaskują sam rytm.	Dzieci recytują wyliczankę i zaznaczają klaskaniem puls.
Dzieci recytują wyliczankę i grają rytm clavesami.	Dzieci zaznaczają puls grzechotkami lub clavesami. Dzieci zaznaczają puls klaskaniem w kolana.

Grupa 1	Grupa 2
<i>Pomme, pêche, poire, abricot,</i>	Dzieci wyklaskują rytm drugiej części
<i>Pomme, pêche, poire, abricot,</i>	Dzieci wyklaskują rytm drugiej części
Grupa 1	Grupa 2
Dzieci wyklaskują rytm nazw owoców	<i>y'en a une, y'en a une,</i>
Dzieci wyklaskują rytm nazw owoców	<i>y'en a une, y'en a une de trop !</i>

3. **Rozpoznaj ten rytm.** Podziel klasę na trzy grupy (A, B, C). Na podłodze rozłóż 3 kartki, na których zapisany jest rytm. Na sygnał każda grupa ma znaleźć swoją kartkę i powtórzyć zapisany rytm w dowolnie wybrany sposób (klaszcząc w dłonie, tupiąc), a następnie zaprezentować go pozostałym uczniom. Nagradzaj punktami najbardziej interesującą prezentację.

A

| ǂ ǂ | | ǂ ǂ | | | |

B

| ǂ ǂ ǂ ǂ | | | | ǂ ǂ

C

| | ǂ ǂ | | ǂ ǂ | | | |

4. **Zaszyfrowane rytmy.** Dzieci pracują w grupach. Każdej grupie daj zestaw rytmicznych wzorów. Każdy wzór oznaczony jest cyfrą. Zapisz na tablicy cyfry wskazujące, w jakiej kolejności dzieci mają wyklaskać otrzymane rytmy. Każda grupa prezentuje swoje zadanie przed całą klasą.
5. **Czy pamiętasz ten rytm?** Umieść na tablicy dłuższy wzór rytmiczny. Wyklaszcz go razem z dziećmi. Następnie wymaż jeden symbol w dowolnym miejscu i poproś uczniów o wyklaskanie go tak, jakby symbol nie został wymazany. Potem wymazuj kolejne symbole, a dzieci powtarzają rytm, zapamiętując, jak on brzmiał.

Śpiewamy, gramy i komponujemy

Śpiewamy uważnie

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- zaśpiewać poprawnie piosenkę,
- przeliterować proste słowo,
- zastąpić w piosence dźwięk efektem akustycznym (klaskanie, gra na instrumencie perkusyjnym).

Uczeń rozwija swoją wrażliwość słuchową.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Nauka piosenki *Le Magicien Bigoudi*

Rozwijanie umiejętności rozumienia ze słuchu i wykonywania poleceń (reagowania całym ciałem):

claquez des doigts, soufflez très fort, faites trois pas, remuez la tête, frappez les mains, criez bravo !

Poszerzanie słownictwa: nazwy zwierząt (*un lapin, un castor, un ouistiti, une souris, une otarie, un chameau, un canari*), magia: *le magicien, le sort, les tours de passe-passe, les trucs de magie, les tours de magie*,

Materiały:

potrzebne uczniowi:

instrumenty perkusyjne

potrzebne nauczycielowi:

nagranie śpiewanki ze strony:

<http://dourdourdourd.free.fr/index.php?page=chant&id=98>,

tekst: http://jejoueenclasse.free.fr/share/dlm/chants/le_magicien_bigoudi.pdf

Instrumenty perkusyjne

Przygotowanie:

ilustracje magów, czarodziejów, może uda ci się przygotować jakąś sztuczkę magiczną, jak zrobić sztuczkę magiczną zobaczysz w internecie na stronach www.youtube.com i innych

Przebieg ćwiczenia

1. Zapytaj dzieci: *Est-ce que vous aimez la magie ? Est-ce que vous connaissez le Magicien Merlin ? Quels d'autres magiciens connaissez-vous ? (Harry Potter, Magicien d'Orz)* Czy znacie jakieś sztuczki magiczne? Jakież? Wprowadzamy słownictwo (*les tours de magie, les trucs de magie*). Jeśli potrafisz zademonstruj swoją magiczną sztuczkę.
2. Pokaż dzieciom ilustrację do piosenki. Przedstaw Magika Bigoudi. Naucz dzieci piosenki „*Le Magicien Bigoudi*”.
3. Dzieci śpiewają piosenkę z tym, że w refrenie zamiast pierwszych wersów:
Magicien Bigoudi (bis)
Veut apprendre à ses amis (bis)
dzieci klaszczą w ręce lub wystukują to na clavesach (lub innym instrumencie perkusyjnym).
4. Wariant drugi: dzieci śpiewają bardzo cicho polecenia.
5. *Jacques a dit*. Dzieci słuchają poleceń. Jeśli polecenie jest poprzedzone *Le Magicien Bigoudi a dit* dzieci reagują na nie, jeśli nie stoją nieruchomo. Ćwiczmy z nimi polecenia z piosenki: *claquez des doigts, soufflez très fort, faites trois pas, remuez la tête, frappez les mains, criez bravo !* Zestaw poleceń można rozszerzyć.

Uczymy się piosenki

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- nauczyć się piosenki w języku francuskim,
- zaśpiewać piosenkę ze zmianą dynamiki i tempa.

Uczeń wie, co to jest echo rytmiczne.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Nauka piosenki *Frère Jacques*.

Uwrażliwienie uczniów na brzmienie języków innych niż język polski.

Rozwijanie umiejętności rozumienia ze słuchu.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

clavesy lub grzechotki

potrzebne nauczycielowi:

pacynka o imieniu Jacques, budzik i dzwoneczek,
nagranie piosenki w języku francuskim i angielskim na stronie
<http://freekidsmusic.com/traditional/frere-jacques.html>

Przygotowanie:

Przedstaw pacynkę: *Regardez, Il s'appelle Jacques, frère Jacques*. Ilustrując swe opowiadanie odpowiednimi gestami opisz sytuację: *Il dort. (Chrrrr, chrrr...)*. Zwracając się do pacynki zapytaj: *Frère Jacques, dormez-vous ? (Chrrr... chrrrr...)*.

Ostentacyjnie nakręć budzik: *Frère Jacques, dormez-vous ? Réveillez-vous !* Zachęć dzieci najpierw do powtarzania, potem do mówienia chórem: Budzik nastawiony przez nauczyciela dzwoni, ale „Pan Jan” śpi.

Zadzwoń dzwoneczkiem mówiąc: *Frère Jacques, dormez-vous ? Frère Jacques, dormez-vous ? Sonnez les matines.*

Sonnez les matines – ding, ding, dong. Ding, ding, dong. Zachęć uczniów do powtarzania/mówienia: *Frère Jacques, dormez-vous ? Réveillez-vous ! Ding, ding, dong !* „Pan Jan” wstaje, pacynka pokazuje gest przeciągania się: aaaaaa !!

Przebieg ćwiczenia:

1. Zaśpiewajcie piosenkę „Panie Janie” w języku polskim, a następnie odtwórz nagranie w językach francuskim i angielskim. W celu nauczania uczniów piosenki zastosuj następujące ćwiczenia polegające na śpiewaniu z zastosowaniem echa rytmicznego:

PYTANIA	ODPOWIEDZI
Proste echo	
<i>Frère Jacques, Dormez vous, Sonnez les matines, Ding ding dong,</i>	<i>Frère Jacques, Dormez vous, Sonnez les matines, Ding ding dong,</i>
Proste echo ze zmianą dynamiki	
<i>Frère Jacques, Dormez vous, Sonnez les matines, Ding ding dong,</i>	<i>Frère Jacques, (cicho), Dormez vous, Sonnez les matines, Ding ding dong,</i>

Echo ze zmianą na onomatopeje	
Frère Jacques, Dormez vous, Sonnez les matines, Ding ding dong,	Pam pam pam pam, Pam pam pam, pam pam pam pam pam pam Pam, pam, pam
Frère Jacques, Dormez vous, Sonnez les matines, Ding ding dong,	Pam pam pam pam La la la Tip tip tip tip tip tip Zip zip zip
Frère Jacques, Dormez vous, Sonnez les matines, Ding ding dong,	Pam pam pam pam La la la Tip tip tip tip tip tip Zip zip zip
Pam pam pam pam Pam pam pam pam pam pam pam pam pam Pam, pam, pam	Pam pam pam pam La la la Tip tip tip tip tip tip Zip zip zip
Echo z elementami perkusyjnymi	
Frère Jacques, Dormez vous, Sonnez les matines, Ding ding dong,	Dzieci odpowiadają klaskaniem w dłonie
Echo ze zmianą na onomatopeje i z elementami perkusyjnymi	
Frère Jacques, Dormez vous, Sonnez les matines, Ding ding dong,	Pam pam pam pam La la la Tip tip tip tip tip tip Zip zip zip dzieci wystukują rytm np. na clavesach lub grzechotkach (kubeczkach po jogurcie wypełnionych makiem lub groszkiem)
Tylko klaskanie	Tylko instrumenty perkusyjne
Śpiewanie w grupach	
Nauczyciel 2 dzieci Mała grupa dzieci Grupa A	Wszystkie dzieci Wszystkie dzieci Wszystkie dzieci Grupa B
Pam pam pam La la la la Tip tip tip tip tip tip Zip zip zip	Dormez vous, (cicho), Frère Jacques (głośno) Sonnez les matines, (cicho), Ding, ding, dong (głośno).

- Wybierz jednego z uczniów, który siada w środku kręgu – on będzie odgrywał postać „Pana Jana”. Odtwórz nagranie z piosenką, zadaniem ucznia jest odegranie scenki. Zabawę tę można powtarzać wielokrotnie angażując jako „aktorów” chętnych uczniów. Odtwarzaj nagrania w języku francuskim, a także śpiewajcie razem po polsku.
- Zaproponuj uczniom utrwalające słowa piosenki zabawy w detektywa i wyklaskiwanekę.

Detektyw:

Dzieci skulone leżą na dywanie. Jedno – wybrane na detektywa wychodzi z sali. Wyznacz dziecko, które cichutko śpiewa piosenkę „Frère Jacques”, pozostałe cichutko ją nucą. Detektyw musi znaleźć śpiewające dziecko.

Wyklaskiwanekę:

W zabawie bierze udział nieparzysta ilość dzieci. Dzieci dobierają się w pary. Stając naprzeciw siebie, śpiewają piosenkę „Frère Jacques” i klaszczą na przemian w swoje ręce. Na sygnał (np. gwizdek) zmieniają pary. Dziecko, które do tej pory nie miało pary, stara się znaleźć partnera.

Zaśpiewany gest

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- zaśpiewać piosenkę z gestami,
- stworzyć własną ilustrację piosenki,
- rozumieć proste polecenia oraz opisy czynności.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Rozwijanie umiejętności rozumienia opowiadanej bajki lub historyjki.

Rozumienie prostych pytań typu: *Qui est-ce ? Qu'est-ce que c'est ? Qu'est-ce qu'il fait ?* oraz nabywanie umiejętności doboru właściwych słów i wyrażeń, aby zbudować na nie odpowiedź.

Słownictwo potrzebne do pracy z historyjką/piosenką (*le lapin, le cerf, le chasseur*).

Uwrażliwienie uczniów na brzmienie języka francuskiego.

Materiały potrzebne nauczycielowi:

karty ilustrujące piosenkę: skaczący zając, polujący myśliwy oraz karty z punktami (od 1 do 5)

Przebieg ćwiczenia

1. Opowiedz historyjkę pokazując gesty. Po zakończeniu zaśpiewaj tę piosenkę, <http://www.comptine-enfants.com/comptines-a-chanter-1277.html>

Tekst piosenki	Gesty
<i>Dans sa maison un grand cerf</i>	Daszek nad głową
<i>regardait par la fenêtre</i>	Dłonie nad oczami, jakbyśmy patrzyli w dal
<i>un lapin venir au loin</i>	Dłonie nad uszami, jakbyśmy pokazywali zajączka
<i>et frapper chez lui</i>	Imitowanie pukania do drzwi
<i>cerf, cerf, ouvre moi</i>	Dłonie złożone
<i>ou le chasseur me tuera</i>	Imitowanie strzelania ze strzelby
<i>lapin lapin entre et viens me serrer la main</i>	Gest zapraszający

2. Zapytaj dzieci: O czym jest ta piosenka? Dzieci po polsku starają się opowiedzieć, co zrozumiąły. Wprowadź kluczowe słownictwo pokazując odpowiednie ilustracje: *Qui est-ce ? C'est un grand cerf. C'est un lapin. C'est un chasseur. Qu'est-ce que c'est ? C'est une maison. Qu'est-ce qu'il fait ? Il regarde par la fenêtre. Le lapin saute. Le chasseur fait la chasse.*
3. Zilustruj ruchem czynności. Dzieci zgadują, kto jest bohaterem zagadki (*le lapin, le cerf, le chasseur*) oraz co ta osoba robi.
4. Zaśpiewaj piosenkę, niech dzieci starają się powtórzyć gesty.
5. Ogłoś konkurs na najlepszy pomysł jak jeszcze inaczej można byłoby zilustrować tę piosenkę? Wybierz wśród dzieci troje, które będą zasiadały razem z Tobą w jury. Zaprosz pozostałych uczniów do wymyślenia nowych gestów do piosenki. Daj im 10–15 minut. W tym czasie narysuj na podłodze kredą scenę, przygotuj stanowisko dla jury. Dzieci się kolejno prezentują. Po każdej prezentacji jury przyznaje im określoną ilość punktów, które notuje. Osoba, która wygrała, jeszcze raz prezentuje swoją interpretację ruchową piosenki, a cała klasa uczy się nowych gestów.

Zwierzęca orkiestra

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- naśladować głosy zwierząt,
- dopasować odgłos zwierzęcia do ilustracji je przedstawiającej,
- poprawnie zaśpiewać piosenkę.

Uczeń zna wyrazy dźwiękonaśladowcze, jakie wydają zwierzęta (po francusku).

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Nauka piosenki.

Nazwy zwierząt domowych i wiejskich (*le chien, le chat, la vache, le mouton, la chèvre* itp.).

Powtórzenie nazw kolorów.

Poznanie onomatopei francuskich naśladowujących dźwięki wydawane przez zwierzęta.

Uwrażliwienie uczniów na brzmienie języka francuskiego.

Rozwijanie umiejętności rozumienia ze słuchu.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

clavesy

potrzebne nauczycielowi:

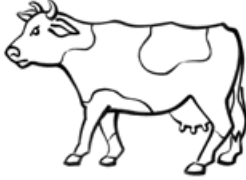

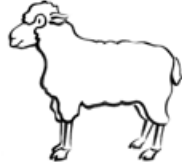
piosenka dostępna na stronie: (<http://www.boowakwala.com/enfants/boowakwala-adventures-kitten-justsaysong.html>), karty obrazkowe przedstawiające wybrane zwierzęta domowe i wiejskie, (opcjonalnie) nagrania odgłosów różnych zwierząt np. ze strony http://fr.wikipedia.org/wiki/Liste_de_cris_d%27animaux, ilustracje przedstawiające kota i krowę

Przebieg ćwiczenia:

1. Powtórz z uczniami nazwy zwierząt domowych i wiejskich (lub naucz ich). W tym celu możesz posłużyć się kartami obrazkowymi. Pytaj, jakie zwierzę przedstawione jest na ilustracji (*Qui est-ce ?*), jakiego jest koloru, czy jest duże, czy małe. Pokaż ilustrację przedstawiającą czarną owieczkę, poproś dzieci o opisanie obrazka.
2. Naucz dzieci piosenki: *Je parle aux animaux* (<http://www.boowakwala.com/enfants/boowakwala-adventures-kitten-justsaysong.html>)
3. Zaprosz dzieci do zabawy: *Imaginez que vous êtes vaches ! Chantez la chanson comme les vaches !*
4. A teraz jesteście kotkami – zaśpiewajcie, miauczając jak kotki i wystukajcie rytm na klavesach: *Imaginez que vous êtes chats ! Chantez la chanson comme les chats !* Jak jeszcze inaczej można byłoby zaśpiewać tę piosenkę?
5. Podziel dzieci na 3 grupy. Jedna grupa to dzieci, druga to kotki, a trzecia to owce. Zabawę rozpoczyna grupa dzieci, która śpiewa pierwszy wers. Potem pierwszy wers miauczają kotki, a następnie beczą owce. Tak śpiewana jest cała piosenka.
6. Wróć do kart obrazkowych – przy ich pomocy zestaw nazwy zwierząt i ich odgłosy. Możesz również pomóc sobie pracą ze stroną internetową http://fr.wikipedia.org/wiki/Liste_de_cris_d%27animaux. Uświadom uczniom różnice między niektórymi wyrazami dźwiękonaśladowczymi w języku polskim i francuskim.
7. Utwórzcie zwierzęcą orkiestrę. Podziel klasę na 3 grupy i poproś, aby dzieci wybrały sobie jakieś zwierzę, które będą udawały. Następnie wszystkie dzieci śpiewają piosenkę wybranymi głosami. Uwaga! Pomóż dzieciom dobrać onomatopeje.
8. Zaproponuj uczniom zabawę ruchową w szukające się zwierzęta. Uczniowie stają w szeregu. Wybierz cztery zwierzęta (nie podając ich nazw całej klasie). Przechodząc wzdłuż szeregu cichutko wyszepecz każdemu uczniowi na ucho, które z owych czterech zwierząt reprezentuje. Na hasło: START uczniowie spacerują po klasie wydając dźwięki ich zwierzęcia. Zadaniem uczniów jest dobrać się w grupy tak, aby wszyscy będący danym zwierzętkiem stanęli razem.

Możliwa integracja:

Rozmowa na temat wyrazów dźwiękonaśladowczych i ich funkcji w języku.

Animal	Cris d'animal	
le chat	miaou	
la poule	cot, cot, codec !	
le coq	cocoricôô	
la vache	meuh	
le chien	ouah	
le canard	coinc	
la souris	couic	
le cochon	groin-groin	
le mouton	bêêê	

ksero

Młody kompozytor

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- tworzyć muzykę do wiersza,
- przeczytać wiersz.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Odpowiadanie na bardzo proste pytania typu: *Quel âge as-tu ? Comment vas-tu ? Quelle couleur aimes-tu ?*

Uwrażliwienie uczniów na brzmienie języka francuskiego.

Rozwijanie umiejętności rozumienia ze słuchu ogólnego sensu wierszyka/historyjki.

Słowa związane z treścią wiersza: *aller : au pas, au trot, au galop.*

Materiały:

potrzebne uczniowi:

dzwonki chromatyczne, zeszyty nutowe

potrzebne nauczycielowi:

ilustracja konia, szarfy

Przebieg ćwiczenia

Wy tłumacz uczniom, na czym będzie polegało ćwiczenie.

1. Dzieci odpowiadają śpiewem na każde zadane im pytania: *Quel âge as-tu ? Comment vas-tu ? Quelle couleur aimes-tu ? Tu sais monter à cheval ?* Możesz zadawać inne pytania.

2. Wyrecytuj wierszyk *Sur son petit cheval gris*

<http://www.momes.net/comptines/animaux-de-la-ferme/un-petit-cheval-gris.html>

Niech dzieci zgadują, o czym on jest.

Sur son petit cheval gris

Quand Jeannot va à Paris

Sur son petit cheval gris

Il va :

Au pas, au pas, au pas

Quand Jeannot va à Rouen

Sur son petit cheval blanc

Il va :

Au trot, au trot, au trot

Quand Jeannot va à Quimper,

Sur son petit cheval vert,

Il va :

Au galop, au galop, au galop !

3. Dzieci ustawiają się parami. Dostają po jednej szarfie. Jedno dziecko jest konikiem, a drugie Jeannot. Dzieci z Twoją pomocą recytują wierszyk i poruszają się po sali, jak koniki raz stępą, raz klusem, a raz galopem.
4. Dzieci samodzielnie przygotowują rytmizację wierszyka. Pamiętajcie o treści wiersza!
5. Poproś, aby dzieci tworzyły (na dzwoneczkach) do niego melodię opartą na wybranych przez Ciebie dźwiękach (np. sol – mi – la).
6. Dzieci zapisują swoje melodie w zeszytach nutowych.

Jeśli chcesz wiedzieć więcej, przeczytaj:

- Burowska Z. i in., (1989). *So mi la. Ćwiczenia muzyczne w klasach I–III*. Warszawa: WSiP.
- Kloppel R., Vliex S., (1995). *Rytmika w wychowaniu i terapii*. Warszawa: PNO.
- Kropaczewska U., (2006). *Maskotka – partnerem nauczyciela w procesie nauczania języka obcego*. W: Poliglota, nr 2(4).
- Lipska E., Przychodzińska M., (1991). *Muzyka w nauczaniu początkowym. Metodyka*. Warszawa: WSiP.
- Matuszak L., (2000). *Muzyka w nauczaniu zintegrowanym*. W: Kosętko, H., Kuźma J. (red.). *Teoretyczne i praktyczne aspekty kształcenia zintegrowanego*. Kraków: Wyd. Naukowe Akademii Pedagogicznej.
- Nowakowska K., (1991). *Rytm – muzyka – taniec w wychowaniu fizycznym*. Kielce: Wyd. Pedagogiczne ZNP.
- Pikała A., (2002). *Wpływ edukacji muzycznej na postępy w nauce uczniów klas I–III w zakresie przedmiotów ogólnokształcących*. W: Zwolińska E. (red.). *Muzyka w nauczaniu zintegrowanym*. Bydgoszcz: Wyd. Akademii Bydgoskiej.
- Przychodzińska M., (1978). *Kształtowanie kultury muzycznej przez naukę słuchania muzyki*. W: *Wychowanie muzyczne w szkole*, nr 11.
- Sacher W., (1997). *Wczesnoszkolna edukacja muzyczna*. Kraków: Impuls.
- Sikora-Banasik D., (2006). *Nauka języka angielskiego i zabawa z piosenką – porady metodyczne dla użytkowników płyty 14 SONGS 4 FUN (część II)*. W: Poliglota, nr 2(4).
- Skowrońska-Lebecka E., (1995). *Dźwięk i gest*. Warszawa: Wydawnictwo Żak.
- Storms G., (1991). *Gry przy muzyce*. Warszawa: Akademos.
- Suświłło M., (1997). *Wychowanie muzyczne w zintegrowanym systemie nauczania początkowego*. W: Zwolińska E., (red.). *Sposoby kierowania rozwojem muzycznym dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym*. Bydgoszcz.
- Wilk A., (1989). *Metody kształcenia słuchu muzycznego dzieci w wieku szkolnym*. Kraków: Wydawnictwo Naukowe WSP.

Edukacja plastyczna

Spis treści

Edukacja plastyczna – wprowadzenie	123
W świecie kolorów	124
- Barwy natury	124
- Mieszamy kolory	125
- Motylek	126
- Klasowa tęcza	127
- Kolaż	128
Twórczość plastyczna i rzemiosło	129
- Warzywno-owocowe pieczątki	129
- Telefony	130
- Czerwony Kapturek	131
- Dzień i noc	132
- Ryby w akwarium	133
Odbiór dzieł sztuki	135
- Portret Egipcjanina	135
- Dziwne twarze	136
- Projekt opakowania produktu żywnościowego	137
- Witraż	139
- Jak na starych portretach	140
Literatura	141

Edukacja plastyczna

Celem edukacji plastycznej jest wdrażanie dziecka do aktywnego i twórczego działania nie tylko na gruncie sztuki czy kultury, ale przede wszystkim w codziennym życiu. Na zajęciach plastycznych mamy możliwość inspirowania uczniów do twórczości własnej, rozbudzania ich wyobraźni, rozwijania ich wrażliwości, aktywizowania twórczego myślenia. Powinniśmy stymulować i rozwijać inteligencję przestrzenną, która umożliwia dobre postrzeganie wzrokowe oraz transformowanie informacji, które docierają do nas poprzez ten zmysł. Uczniowie preferujący tę inteligencję mają zdolność tworzenia mentalnych obrazów trójwymiarowych oraz manipulowania nimi.

W części zatytułowanej *W świecie kolorów* razem z dziećmi będziecie mogli odkrywać świat kolorów wokół nas, łączyć je i tworzyć kolorowe klasowe tęczę.

Część *Twórczość plastyczna i rzemiosło* zachęca uczniów do samodzielnego tworzenia. Nie ograniczamy się tutaj do prac plastycznych. Chcemy zachęcić dzieci również do wyrażania swoich emocji poprzez ćwiczenia teatralne.

Na zajęciach plastycznych przygotowujemy uczniów do świadomego odbioru sztuki. Dzięki ćwiczeniom zawartym w części *Odbiór dzieł sztuki* dzieci poznają prace Picassa, Warhola, malarzy niderlandzkich.

Niezwykle znaczenie ma tutaj stosowanie w proponowanych ćwiczeniach metod aktywizujących. Podejmowane przez nauczyciela działania powinny prowadzić do integracji nie tylko różnych środków artystycznej ekspresji sztuk, ale też i procesów kreacji i percepcji.

W świecie kolorów

Barwy natury

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- barwić płótno naturalnymi barwnikami,
- nazywać kolory, warzywa i owoce.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

- Powtórzenie słownictwa nazywającego kolory.
- Powtórzenie słówek nazywających różne warzywa i owoce.
- Rozwijanie umiejętności rozumienia poleceń nauczyciela i ich wykonywania.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

warzywa, owoce, rośliny, z których można uzyskać naturalne barwniki (buraki, marchewka, lupinki z cebuli, herbata, trawa itp.) oraz kawałek białego płótna wielkości kartki papieru z bloku

potrzebne nauczycielowi:

prawdziwy, czerwony burak, ostry nóż

Przygotowanie:

Porozmawiaj z uczniami na temat naturalnych barwników oraz jak uzyskiwano je w dawnych czasach. Przekrój buraka na połowę i pokaż, jak sok z buraka barwi ręce oraz kartkę papieru. Poproś uczniów o przemyślenie, jakie mogą być dostępne w przyrodzie barwniki, które sami mogą zdobyć oraz o ich przyniesienie do szkoły.

Przebieg ćwiczenia:

1. Poproś uczniów o wyłożenie materiałów, które przynieśli. Powtórz poznane już słówka, unosząc do góry przyniesione egzemplarze i pytając o ich nazwę (*Regarde ! Qu'est-ce que c'est ? La carotte. Oui c'est une carotte.*).
2. Jeszcze raz wykonaj pokaz z burakiem, pytając uczniów o barwę, jaką można z niego uzyskać. (*Rouge*)
3. Unosząc kolejne przyniesione przez uczniów materiały, poproś o zgadnięcie/przewidywanie, jaką barwę można z nich uzyskać.
4. Zgromadźcie wszystkie materiały w jednym miejscu. Będzie to bank kolorów. Ostрым nożem ponacinaj przyniesione warzywa i owoce lub porozcinaj je na małe kawałki, aby więcej uczniów mogło z nich korzystać. Wykonaj też inne czynności w celu uzyskania barwników (zalanie herbaty wodą, rozgniecenie trawy itp.).
5. Uczniowie mają za zadanie, korzystając z naturalnych źródeł barwników, wykonać pracę plastyczną na płótnie. Korzystają z banku barwników, używając różnych materiałów, a po użyciu, odnosząc je na miejsce tak, aby inni też mogli je wykorzystać.
6. Podczas zajęcia monitoruj pracę uczniów i rozmawiaj z nimi indywidualnie, w języku francuskim. Zadawaj pytania dotyczące ich pracy, wybranych kolorów itd.

Uwagi:

Jeżeli uczniowie będą poproszeni o wycięcie z materiału kształtu dowolnego ubrania (sukienka, spodnie itp.) można również powtórzyć słownictwo z grupy leksykalnej *Les vêtements*.

Możliwa integracja:

Zajęcia zintegrowane dotyczące warunków, w jakich żyli ludzie w dawnych czasach.

Mieszamy kolory

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- wykonać doświadczenie związane z mieszaniem barw,
- wykorzystać informacje o barwach podstawowych i pochodnych.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Powtórzenie słownictwa nazywającego kolory.

Rozwijanie umiejętności rozumienia poleceń nauczyciela i ich wykonywania.

Materiały potrzebne uczniowi oraz nauczycielowi do demonstracji:

mocne, przezroczyste woreczki plastikowe (najlepsze są woreczki strunowe, wielkości 11 lub troszkę mniejsze), niedrogie farby w tubach (np. plakatowe)

Przebieg ćwiczenia:

1. Powtórz nazwy kolorów w języku francuskim. Pokazując słoiczki lub tubki z farbami pytaj: *C'est quelle couleur ?*
2. Zademonstruj omawiając kolejne czynności w języku francuskim na czym polega eksperyment: uczniowie wyciskają odrobinę wybranej farby (*Presse un peu de peinture ...*) do woreczka (*...dans le sac en plastique*), zamykają go (*... et ferme-le*) i rozsmarują farbę w środku. Efekt jest widoczny poprzez przezroczystą ściankę woreczka (*C'est quelle couleur ?*)
3. Poproś uczniów, aby unieśli woreczki do góry i zaprezentowali wynik swych działań. Powtórz nazwy kolorów w języku francuskim, wskazując na odpowiednie woreczki.
4. Teraz zadaniem uczniów jest otworzyć ostrożnie woreczek (*Ouvre le sac...*) i dodać nieco innego koloru (*et ajoute une autre couleur...*). Poprzez ściankę woreczka rozsmarujemy nowy kolor i mieszamy go z poprzednim (*...mélange-les !*). Uczniowie analizują efekt doświadczenia, sprawdzając, jaki kolor „z tego wyszedł”. Zaprezentujcie wyniki całej klasie (*bleu et rouge c'est violet/jaune et bleu c'est vert*).
5. Uczniowie mogą prowadzić specjalny raport z badań, gdzie narysują wyniki swych doświadczeń.
6. Po wykonaniu kilku prób uczniowie powinni sami wysnuć wnioski na temat barw podstawowych i pochodnych oraz w jaki sposób te drugie można uzyskać.

Motylek

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- wykonać kolorowego motylka,
- obserwować, jak pod wpływem wody rozmazują się i mieszają barwne plamy,
- określić cechy przedmiotów i zjawisk: kształt, wielkość, położenie, barwę, fakturę.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Powtórzenie słownictwa nazywającego kolory.

Wprowadzenie słówek typu: *la fleur, le papillon, la coccinelle, la fourmi* itp.

Rozwijanie umiejętności rozumienia poleceń nauczyciela i ich wykonywania.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

okrągły, papierowy filtr do przelewowego ekspresu do kawy,
mazaki w różnych kolorach, kolorowy, elastyczny drucik
w izolacji

potrzebne nauczycielowi:

płaski talerz z niewielką ilością wody, jeden
filtr i drucik, aby zaprezentować wzorec
uczniom

Przygotowanie:

Możesz przygotować planszę lub gazetkę ścienną pt. „Na łące”, gdzie wśród zieleni i kwiatów będą ilustracje przedstawiające motyle, biedronki, mrówki itp. Jeżeli tak, podaj uczniom i utrwal odpowiednie słownictwo (*la fleur, le papillon, la coccinelle, la fourmi*).

Przebieg ćwiczenia:

1. Używając kolorowych mazaków oraz swojego wzorcowego filtra, powtórz nazwy kolorów w języku francuskim i zaprezentuj początek ćwiczenia: uczniowie rozkładają i rozprostowują filtr do kawy tak, aby tworzył płaskie koło (*Ouvre-le et pose-le à plat sur la table.*).
2. Cały filtr uczniowie pokrywają plamkami różnych barw wykonanymi mazakiem (*Colorie-le. Utilise autant de couleurs que tu veux.*). Plamki nie muszą być idealnie wypełnione, raczej rozmazane i mogą zachodzić na siebie. Monitoruj pracę uczniów i rozmawiaj z nimi indywidualnie, w języku francuskim, zadając pytania dotyczące wybranych przez nich kolorów (*C'est quelle couleur? Quelle est ta couleur préférée?*).
3. Skończoną pracę uczniowie przynoszą do biurka nauczyciela (*Apporte-le-moi.*), gdzie na chwilę zanurzają filtr w wodzie (*Mets le filtre dans l'eau.*). Obserwują, jak wsiąkająca w niego woda powoduje rozmazywanie kolorów i mieszanie się barw. Prace należy odłożyć na jakiś czas – do wyschnięcia.
4. Kiedy prace uczniów są suche, omów z nimi efekt mieszania się barw. Poproś o wskazanie różnych kolorów (*Montre le rouge, le jaune... itd.*).
5. Na swoim suchym już filtrze pokaż, co należy zrobić dalej: uczniowie zbierają w połowie i ściskają koło, aby powstała kokardka-motylek. Drucikiem mocno to owijają, zostawiając wystające kawałki – czujki motyla.
6. Kolorowe motylki eksponujemy w klasie – na planszy, gazetce ściennej lub w innym miejscu.

Uwagi:

Wykonane motylki można liczyć, grupować w zbiory (np. według dominującej barwy) itp.

Klasowa tęcza

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- wykonać gazetkę ścienną – w postaci tęczy z kolorowych, odrysowanych i wyciętych rączek,
- posługiwać się nożyczkami i wycinać z papieru,
- współpracować w dużej grupie.

Uczeń wie: jakie są kolory tęczy.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Wprowadzenie słownictwa nazywającego kolory.

Liczebniki od 1 do 10. Rozumienie pytania *Combien de mains jaunes/rouges vois-tu ?*

Rozwijanie umiejętności rozumienia poleceń nauczyciela i ich wykonywania.

Nauka piosenki o tęczy.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

papier kolorowy,
nożyczki, klej

potrzebne nauczycielowi:

miejsce na gazetkę ścienną albo duży arkusz szarego papieru oraz ilustracja przedstawiająca tęczę np: <http://www.fotosearch.fr/IMZ347/pix1127/>, nagranie piosenki o tęczy: <http://www.mamalisa.com/?p=157&t=fs&c=22>

Przygotowanie:

Wprowadzając poszczególne kolory, proś zawsze uczniów o wykonanie „kolorowych rączek”: położenie dłoni na kartce papieru kolorowego właściwej barwy, odrysowanie jej i wycięcie. Uczniowie gromadzą takie kolorowe rączki przez kilka lekcji.

Przebieg ćwiczenia:

1. Przystępując do pracy, poproś uczniów o wyłożenie (np. na środek dywanu) przygotowanych wcześniej rączek (nie szkodzi, że się pomieszają). Powtórz nazwy kolorów, prezentując wybrane „rączki” uczniom: *C'est quelle couleur ?* Możecie liczyć „rączki” w odpowiednich kolorach, gromadzić je w zbiory, wykorzystywać do gier ruchowych tak, aby utrwalić wybrane elementy słownictwa poznanego już przez uczniów oraz liczebniki od 1 do 10 (*Combien de mains jaunes/rouges vois-tu ?*)
2. Pokaż uczniom ilustrację przedstawiającą tęczę. Powiedz: *Regarde l'arc-en-ciel*. Wskazuj na odpowiednie kolory na tęczy i poproś o ich nazwanie: *rouge, orange, jaune, bleu, vert, pourpre*. Poproś, aby każdy z uczniów dobrał sobie odpowiedni zestaw „rączek”. Uczniowie określają kolory, które zgromadzili.
3. Pokaż arkusz szarego papieru lub miejsce na gazetkę klasową. Wyjaśnij, że wykonacie tęczę w klasie (*On fera notre arc-en-ciel*.). Wybierzcie czerwone rączki i ułóżcie je w duży łuk (*Mettons tous les mains rouges ensemble*.). Sklejajcie razem, jedna za drugą. Wykonany łuk ostrożnie przenieście na arkusz szarego papieru i naklejcie na niego lub przypnijcie na gazetkę szkolnej.
4. Te same działania powtórzcie z innymi kolorami, tworząc klasową tęczę.
5. Naucz dzieci śpiewać francuską piosenkę o kolorach tęczy, wskazując odpowiednie kolory na właśnie wykonanej wspólnie tęczy.

L'arc en ciel est en fête

Car il porte sur sa tête

Un nœud de tout' les couleurs

Comme celui de ma p'tit' sœur

Violet, indigo

Bleu, vert, jaune, orange et rouge

L'arc en ciel est en fête

Les couleurs sont sur sa tête.

Uwagi:

W lekcji można wykorzystać ćwiczenia polegające na kolorowaniu rysunku z tęczą np. zamieszczonego na stronie: <http://www.coloriage-educatif.com/coloriage-enfant-187-0.html>

Kolaż

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- wykonać barwny kolaż,
- posługiwać się różnymi technikami pracy.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Powtórzenie słownictwa nazywającego kolory.

Powtórzenie nazw figur geometrycznych w języku francuskim (*le triangle, le rectangle, le carré* itd.).

Powtórzenie przymiotników: *grand/petit*.

Rozwijanie umiejętności rozumienia poleceń nauczyciela i ich wykonywania.

Materiały potrzebne uczniowi:

kolorowa, cienka bibuła (niekarbowana), klej w płynie, szeroki pędzel

Przebieg ćwiczenia:

1. Powtórz nazwy poszczególnych kolorów. Poproś uczniów o wrywanie kawałków bibułki (niedużych), w kolorze, jaki podasz. W ten sposób, powtarzając francuskie słownictwo, uczniowie przygotowują materiał do pracy plastycznej. Możesz również żądać, aby wrywane kawałki miały kształt wybranych figur geometrycznych oraz odpowiedni rozmiar (*Maintenant tu as besoin de triangle. Le triangle grand et jaune.*).
2. Uczniowie naklejają kawałki bibułki na kartkę papieru. Należy w tym celu smarować kartkę klejem (dostyc obficie) i naklejać bibułkę. Kawałki bibułki już naklejonej też mają być smarowane klejem i naklejane na nich (mają na siebie zachodzić, mieszać się) powinny być nowe elementy. Efekt jest niezwykle ciekawy!
3. Podczas zajęcia monitoruj pracę uczniów i rozmawiaj z nimi indywidualnie, w języku francuskim. Wyrażaj podziw dla wyniku ich starań, wskazuj poszczególne kolory i pytaj, jak się nazywają.

Twórczość plastyczna i rzemiosło

Warzywno-owocowe pieczątki

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- rozpoznawać warzywa i owoce,
- nazwać barwy występujące w przyrodzie,
- odróżniać fakturę materiału, z jakim pracuje,
- wykonać pieczątki z warzyw i owoców.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Wprowadzenie/przypomnienie nazw wybranych owoców i warzyw.

Przypomnienie nazw kolorów w języku francuskim.

Jeżeli lekcja jest kolejną w serii poświęconej warzywom i owocom: przypomnienie piosenki w języku francuskim (patrz: Uwagi).

Rozwijanie umiejętności rozumienia ze słuchu oraz wykonywania poleceń wydawanych w języku francuskim.

Rozwijanie umiejętności ekspresji werbalnej w języku francuskim.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

różnorodne warzywa i owoce, farby plakatowe (najlepiej w tubkach) lub tempery, tacki lub plastikowe talerzyki jednorazowe, duże kartki papieru

potrzebne nauczycielowi:

do wprowadzania lub powtarzania słownictwa: zestaw warzyw i owoców lub kart słownikowych przedstawiających wybrane słowa, nóż do przekrawania warzyw i owoców

Przygotowanie:

Naucz dzieci nowego słownictwa lub powtórz przyswojone już słowa związane z tematem. Do nauki wykorzystaj autentyczne rekwizyty lub przygotowane przez siebie karty słownikowe.

Przebieg ćwiczenia:

1. Jeśli uczniowie znają piosenkę o warzywach i owocach, zaśpiewajcie ją wspólnie.
2. Prezentując kolejne warzywa i owoce, przypominajcie sobie ich nazwy w języku francuskim oraz określcie ich kolor (*Qu'est-ce que c'est ? C'est une carotte. De quelle couleur est la carotte ? Elle est orange.*).
3. Poproś uczniów (osobno bądź w grupach) o wyciśnięcie po trochu odpowiednich farb na osobne jednorazowe talerzyki. Polecenie wydawane w języku francuskim (*On met un peu de peinture orange ... orange pour la carotte... itd.*), ilustruj gestem i przykładem tak, aby uczniowie je zrozumieli. Dobierzcie farby odpowiadające kolorom zgromadzonych warzyw i owoców.
4. Rozkrój ostrym nożem kilka marchewek i jabłek (*Qu'est-ce que c'est ?*), prezentując uczniom ich przekroje. Ilustrując swoje polecenia (*On met la carotte dans la peinture et on fait un tampon sur le papier*) gestem i przykładem, pokaż, jak należy maczać „stempelkę” w farbie, aby powstał jak najlepszy odcisk owocu lub warzywa.
5. Poproś uczniów o wykonanie stempelków na swoich kartkach papieru. Porozmawiaj z nimi o kompozycji pracy i rozmieszczeniu poszczególnych elementów.
6. Pod koniec lekcji uczniowie prezentują swoje prace, opisując poszczególne ich elementy po francusku (*C'est une pomme. Elle est verte et grande*). Pozwól uczniom na swobodną ekspresję językową, nie korygując popełnionych przez nich błędów i nie wymagając użycia konkretnych struktur.

Uwagi:

Lekcja ta może być pierwszą z serii trzech lekcji o warzywach i owocach składającej się z tematów:

- I. Zdrowe warzywa i owoce;
- II. Moje zmysły: rozpoznaję warzywa i owoce;
- III. Warzywno-owocowe pieczątki.

Możliwa integracja:

Wiersz Jana Brzechwy „Na straganie”.
Wystawa/plakat/słownik obrazkowy poświęcony jesiennym darom przyrody.

Telefony

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- zaprojektować i wykonać telefon z płaskiego pudełka,
- posługiwać się różnymi narzędziami,
- określać cechy przedmiotów i zjawisk: kształt, wielkość, barwę.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Powtórzenie słownictwa nazywającego kolory.

Powtórzenie liczebników od 1 do 9 oraz 0.

Rozwijanie umiejętności rozumienia poleceń nauczyciela i ich wykonywania.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

niewielkie, płaskie pudełko (np. po witaminach),
papier kolorowy, nożyczki, klej

potrzebne nauczycielowi:

własny prawdziwy telefon komórkowy (wyłączony),
ulotki reklamowe ze zdjęciami różnych telefonów
komórkowych

Przygotowanie:

Możesz porozmawiać z uczniami o tym, do jakiej rangi urosła obecnie komunikacja za pomocą telefonu czy Internetu. Pokaż swój telefon komórkowy, wyjaśnij, do czego jest ci potrzebny. Obejrzyjcie i oceńcie nowe wzory telefonów komórkowych na ulotkach różnych firm telekomunikacyjnych. Przedyskutujcie, jakie są najnowocześniejsze mody i trendy.

Przebieg ćwiczenia:

1. Zaprezentuj uczniom kolejne działania, jakie muszą wykonać aby zrobić swój telefon: wybór koloru telefonu (*Jaune ! J'aime bien cette couleur !*), wycięcie odpowiedniej kartki z bloku papieru kolorowego (*J'ai besoin d'une feuille de papier jaune*), oklejenie pudełka (*Je vais coller le papier sur la boîte.*), wykonanie (naklejenie lub narysowanie) przycisków telefonicznych oraz wykonanie detali zdobiących telefon. Prezentując każdą czynność omawiaj ją prostymi zdaniami w języku francuskim.
2. Na tablicy narysuj wzór klawiatury telefonu. Wskazując (nie w kolejności) na klawisze, pytaj: *C'est quel numéro de téléphone ?* Pozwól odpowiadającym na pytanie uczniom napisać we właściwym miejscu podaną cyfrę tak, aby na rysunku widniała cała klawiatura.
3. Poproś uczniów o odczytywanie numeru, jaki „wybierasz”, dotykając palcem kolejnych klawiszy na rysunku widniejącym na tablicy. Powtórz w ten sposób liczebniki 0–9. Powtórz zabawę kilka razy.
4. Poproś uczniów o wykonanie telefonów (*C'est ton tour ! Fais ton téléphone !*). Pozwól uczniom na zupełną dowolność w projektowaniu oraz wyborze odpowiednich technik pracy. Podczas zajęcia monitoruj pracę uczniów i rozmawiaj z nimi indywidualnie, w języku francuskim. Zadawaj pytania dotyczące ich pracy, wybranych kolorów itd.
5. Po skończeniu pracy pobawcie się w „wybieranie numeru” jeszcze raz: tym razem nauczyciel podaje numer, a uczniowie dotykają właściwych przycisków na swoich telefonach.
6. Wybrane prace zaprezentujcie na wystawce klasowej „Najnowocześniejsze telefony komórkowe”.

Uwagi:

Praca ta może być wykonana jako wprowadzenie do ćwiczenia „Rozmowa przez telefon” (patrz: Edukacja językowa).

Możliwa integracja:

Zajęcia zintegrowane dotyczące różnych wynalazków (historia telefonu).
Rozmowa o różnych sposobach komunikacji.

Czerwony Kapturek

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- wykonać elementy planszy będącej ilustracją do bajki *Czerwony Kapturek*,
- wykonać figurki z rolek papieru toaletowego będących elementami planszy,
- współpracować w grupie.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Powtórzenie słownictwa nazywającego kolory.
Powtórzenie słownictwa z grupy leksykalnej: *la famille*.
Rozumienie czytanej przez nauczyciela bajki (*Le Petit Chaperon Rouge*).
Rozwijanie umiejętności rozumienia poleceń nauczyciela i ich wykonywanie.
Uwrażliwienie uczniów na brzmienie języka francuskiego.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

dla każdej grupy: kilka rolek po papierze toaletowym, papier kolorowy, kawałki tkanin, kawałek tektury (podstawa planszy), karta pracy

potrzebne nauczycielowi:

uproszczona wersja bajki o Czerwonym Kapturku w języku francuskim (<http://www.podcastfrancaisfacile.com/podcast/2009/07/le-petit-chaperon-rouge-2.html>).

Przygotowanie:

Przeczytaj uczniom uproszczoną wersję bajki o Czerwonym Kapturku w języku francuskim, pokazując ilustracje. Powtórzcie kluczowe dla bajki słownictwo: *la forêt, Le Petit Chaperon Rouge, la mère, la grand-mère, le loup* itp. Utrwal słownictwo np. kolorując postacie na karcie pracy. Możesz wykonać ćwiczenie typu „kolorowe dyktando”, podczas którego będziesz prosić uczniów o pokolorowanie postaci według podawanego przez Ciebie klucza (*Colorie le Petit Chaperon Rouge : elle a les yeux bleus ...*).

Przebieg ćwiczenia:

1. Pokaż uczniom figurkę, którą wcześniej wykonałeś (*Qui est-ce ?*). Zaprezentuj wykonanie jednej z postaci: np. Kapturka. (Rolkę owijamy czerwonym papierem; ucinamy wystające poza krawędzie rolki brzegi; na kartce papieru rysujemy buzię dziewczynki w czerwonej czapeczce oraz dwie rączki i koszyczek; kolorujemy narysowane elementy, wycinamy oraz naklejamy na rolkę tak, aby powstała figurka Czerwonego Kapturka).
2. Podaj uczniom zasady pracy w grupach i wyjaśnij, na czym polega stojące przed nimi zadanie: mają wykonać planszę będącą ilustracją tej bajki. Wszystkie elementy „stojące” wykonane będą z rolek papieru toaletowego: drzewa oraz występujące w bajce postacie. Do wykonania planszy uczniowie mogą wykorzystać przyniesione przez siebie kawałki tkanin i inne materiały (np. zielona tkanina naklejona na tekturę może stanowić poszycie w lesie).
3. Po wykonaniu planszy poproś grupy, aby usiadły koło swoich prac. Wymieniaj poszczególne słowa z bajki – zadaniem uczniów jest wskazać je na planszy.
4. Przeczytaj bajkę w języku francuskim jeszcze raz. Uczniowie mogą podczas czytania „odgrywać” scenki, zmieniać i przedstawiać elementy na planszy.

Uwagi:

Zajęcia mogą być elementem większego projektu klasowego polegającego na odegraniu scenek z bajki w dwóch językach lub tylko po francusku, czy wystawieniu przedstawienia kukielkowego, gdzie wykonane figurki, umieszczone przy pomocy zszywacza na grubszych paskach tektury będą kukielkami.

Do realizacji projektu można wybrać tekst z albumu dla dzieci: *Grégoire Solotareff et Nadja, Le Petit Chaperon vert, Ed. L'Ecole des loisirs*.

Inne ćwiczenia i dodatkowe materiały na stronie <http://materalbum.free.fr/chaperon/fichier.htm>

Możliwa integracja:

Omawianie lektury – baśni braci Grimm.

Dzień i noc

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- wykonać z plasteliny pracę przedstawiającą noc i dzień,
- posługiwać się różnymi technikami plastycznymi,
- śpiewać piosenkę.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Powtórzenie słownictwa nazywającego kolory.

Nauka piosenki: *Brille, brille, petite étoile ! (Twinkle, Twinkle Little Star)*.

Wprowadzenie słówek związanych z tematem, np.: *le soleil, la lune, l'étoile, les nuages, le jour, la nuit* itp.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

kartka papieru z bloku technicznego, plastelina

potrzebne nauczycielowi:

nagranie piosenki w wersji angielskiej (<http://www.kididdles.com/lyrics/t023.html>), karty obrazkowe ilustrujące nowe słownictwo (*le soleil, la lune, l'étoile, les nuages, le jour, la nuit*)

Przygotowanie:

Posługując się kartami obrazkowymi, wprowadź i utrwal nowe słówka związane z piosenką i tematem pracy.

Nauucz uczniów słów piosenki:

Brille, brille, petite étoile !

Dis-moi, dis-moi, qui tu es.

Tout en haut du firmament

Tu as l'éclat d'un diamant.

Brille, brille, petite étoile !

Dis-moi, dis-moi, qui tu es.

(Melodia: *Twinkle, Twinkle, Little Star*)

Przebieg ćwiczenia:

1. Zaśpiewajcie wspólnie piosenkę *Brille, brille, petite étoile !*
2. Pokaż uczniom dwie karty obrazkowe, przedstawiające noc i dzień. Zapytaj, co jest na nich narysowane. Zestaw karty razem mówiąc: *La nuit/le jour*.
3. Poproś uczniów, aby wyjęli kartki z bloku technicznego. Powinni złożyć je wszerek i zgiąć tak, aby powstały dwie połówki. Ich zadaniem jest wylepić na nich (jakby na płaskorzeźbie) dzień i noc – każde na osobnej połowie.
4. Podczas pracy uczniów monitoruj ją i rozmawiaj z nimi indywidualnie, w języku francuskim. Pytaj, co „wylepiają”, mając na względzie utrwalenie wprowadzonego słownictwa.

Ryby w akwarium

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- wykonać kolorową rybkę z talerzyka papierowego,
- określać kształt, wielkość oraz barwy wykonanej pracy.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Powtórzenie słownictwa nazywającego kolory.

Powtórzenie słownictwa z grupy leksykalnej: *Nos animaux* oraz nauka wierszyka: *J'ai vu*. Przypomnienie konstrukcji *J'ai ...un chat/un poisson*.

Rozwijanie umiejętności rozumienia poleceń nauczyciela i ich wykonywania.

Materiały potrzebne uczniowi:

papierowy talerzyk jednorazowy, mazaki lub papier kolorowy

Przygotowanie:

Wprowadź słownictwo nazywające zwierzęta domowe. Przypomnij konstrukcję *J'ai ...un chien/un chat*.

Naucz uczniów wierszyka o rybkach:

<i>J'ai vu Un poisson marron Qui mangeait un bonbon... Ah bon ! Ah bon ! J'ai vu Un poisson bleu Qui mangeait des œufs... Ah bon ! Ah bon !</i>	<i>J'ai vu Un poisson violet Qui mangeait du poulet... Ah bon ! Ah bon ! J'ai vu Un poisson vert Qui mangeait un courant d'air... Ah bon ! Ah bon !</i>	<i>J'ai vu Un poisson blanc Qui mangeait la pluie et le temps... Ah non ! Ah non ! Pour jouer je veux du temps !</i>
---	---	--

autor – Ihab Shaker: <http://www.momes.net/comptines/poissons/j-ai-vu.html>

Przebieg ćwiczenia:

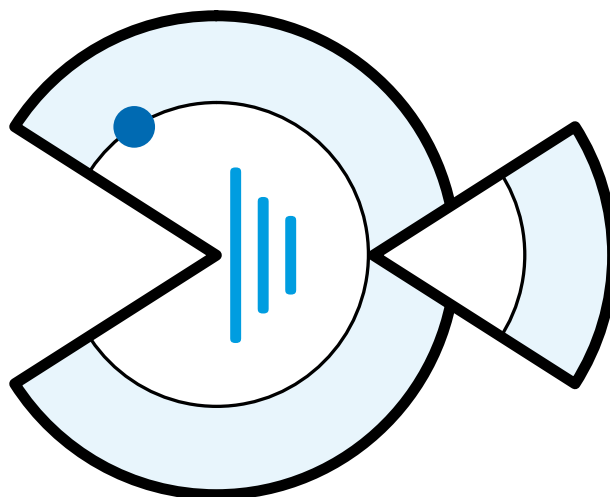
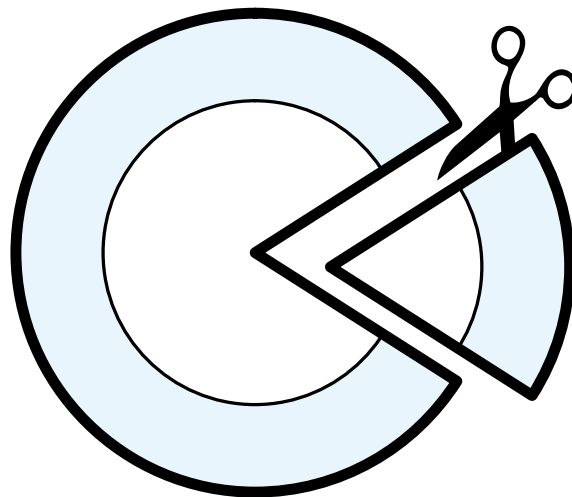
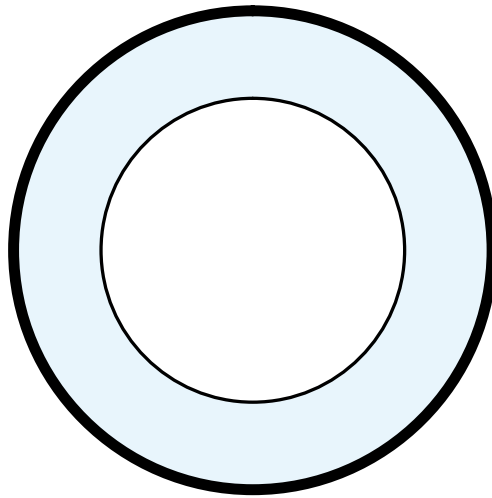
1. Uczniowie wycinają trójkątny kawałek ze swojego talerzyka. Wycięty ubytek to będzie buzia rybki, przytwierdzony z drugiej strony trójkącik to jej ogonek.
2. Uczniowie kolorują rybkę według własnego uznania (z obu stron), rysują oczka oraz np. łuski. Poproś uczniów, aby ze swoimi rybkami stanęli na dywanie w półkolu. Wyjaśnij reguły zabawy: uczniowie wspólnie recytują wierszyk. Nauczyciel pyta uczniów: *Alors, que est-ce que tu as vu ?* Uczniowie odpowiadają: *J'ai vu un poisson ...* (i wskazują na pierwszego ucznia w półkolu). Zadaniem tego ucznia jest odpowiedzieć słowami wierszyka, zmieniając tylko kolory i opisując przez siebie wykonaną rybkę (np. *J'ai vu un poisson orange*). Następnie uczeń wskazuje koleżę/koleżankę, aby kontynuować zabawę (*Et toi ?*).

Uwagi:

Gotowe rybki można powiesić w klasie np. na niteczkach od sufitu. Będą wtedy powiewały przy każdym poruszeniu powietrza. Z uczniami starszymi można wprowadzić całe zdania *J'ai vu un poisson marron qui mangeait un bonbon...* i zachęcić uczniów do twórczej zabawy z językiem.

Możliwa integracja:

Zajęcia zintegrowane dotyczące zwierząt domowych i opieki nad nimi.

ksero

Odbiór dzieł sztuki

Portret Egipcjanina

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- wykonać pracę plastyczną zainspirowaną twórczością starożytnych Egipcjan.

Uczeń zna:

- malarstwo starożytnego Egiptu,
- podstawowe informacje z dziedziny malarstwa.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Powtórzenie słownictwa nazywającego kolory.

Utrwalenie słownictwa związanego z nazwami części ciała.

Rozwijanie umiejętności rozumienia poleceń nauczyciela i ich wykonywania.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

kartka papieru, farby, kredki, mazaki itp.

potrzebne nauczycielowi:

album, rysunki, fotografie przedstawiające malarstwo starożytnego Egiptu

Przygotowanie:

Zaprezentuj uczniom albumy, rysunki, fotografie przedstawiające malarstwo starożytnego Egiptu (przełącz się na stronę muzeum w Luwrze www.louvre.fr, przygotuj prezentację multimedialną). Zapoznaj uczniów z podstawowymi cechami tej twórczości, pokazując omawiane szczegóły na przyniesionym materiale poglądowym. Zwróć uwagę uczniów na charakterystyczne pozy dla malarstwa egipskiego oraz elementy stroju, ubioru i ozdoby.

Przebieg ćwiczenia:

1. Powtórz nazwy części ciała. Ustaw się profilem w „egipskiej” pozie i zadawaj pytania mające na celu podanie poznanych nazw części ciała w języku francuskim.
2. Wyjaśnij uczniom, że zadaniem ich jest wykonanie portretu Egipcjanina. Uczniowie powinni wziąć pod uwagę wszystkie omówione cechy sztuki starożytnego Egiptu.
3. W trakcie zajęcia monitoruj pracę uczniów i rozmawiaj z nimi indywidualnie, w języku francuskim. Powtarzaj poznane już nazwy części ciała w języku francuskim.
4. Po skończonej pracy pozwól uczniom zaprezentować swoje prace i urządźcie klasową wystawę.

Dziwne twarze

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- wykonać pracę plastyczną zainspirowaną twórczością Picassa.

Uczeń zna:

- niektóre dzieła Pabla Picassa,
- podstawowe informacje z dziedziny malarstwa.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Powtórzenie słownictwa nazywającego kolory.

Utrwalenie słownictwa związanego z nazwami części ciała.

Rozwijanie umiejętności rozumienia poleceń nauczyciela i ich wykonywania.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

kartka papieru, zdjęcia w czasopismach przedstawiające twarze kobiet (po kilka na jednego ucznia), nożyczki, klej

potrzebne nauczycielowi:

album, rysunki, fotografie przedstawiające malarstwo Picassa, karty obrazkowe przedstawiające części twarzy: oko, nos, usta, ucho itp.

Przygotowanie:

Zaprezentuj uczniom albumy, rysunki, fotografie przedstawiające prace Picassa. Zapoznaj uczniów z podstawowymi cechami tej twórczości, pokazując omawiane szczegóły na przyniesionym materiale poglądowym.

Przebieg ćwiczenia:

1. Powtórz słownictwo nazywające części twarzy. Przy powtarzaniu posługuj się kartami obrazkowymi, układając z nich „dziwną twarz”.
2. Poproś uczniów, żeby wyjęli przyniesione zdjęcia z czasopism. Powinni z nich wycinać te elementy twarzy, które im podajesz: *Découpe le nez... très bien/parfait... merci... découpe maintenant...* (uczniowie wycinają je „kanciasto” w kwadratach, trójkątach, prostokątach itp.).
3. Wyjaśnij uczniom, na czym polega ich zadanie: z wyciętych elementów mają ułożyć i nakleić na karton „dziwną twarz” tak, aby była podobna do postaci Picassa.
4. W trakcie zajęcia monitoruj pracę uczniów i rozmawiaj z nimi indywidualnie, w języku francuskim. Zadawaj pytania dotyczące ich pracy, wybranych elementów zdjęć, które wykorzystują w swym kolażu. Jeżeli tylko to możliwe, powtarzaj poznane już słownictwo w języku francuskim.
5. Po skończonej pracy pozwól uczniom zaprezentować swoje prace i urządzcie klasową wystawę.

Projekt opakowania produktu żywnościowego

Cele:

Uczeń potrafi:

- wykonać pracę plastyczną zainspirowaną twórczością Andy Warhola, Emile Salkina i Martial Raysse'a.

Uczeń zna:

- niektóre dzieła Andy Warhola oraz Emile Salkina i Martial Raysse'a.
- podstawowe informacje z dziedziny historii sztuki.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Powtórzenie słownictwa nazywającego kolory.

Utrwalenie poznanego słownictwa z grupy leksykalnej *la nourriture*.

Powtórzenie konstrukcji *J'aime/Je n'aime pas...*

Rozwijanie umiejętności rozumienia poleceń nauczyciela i ich wykonywania.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

odbitka ksero karty pracy,
kolorowe mazaki i markery

potrzebne nauczycielowi:

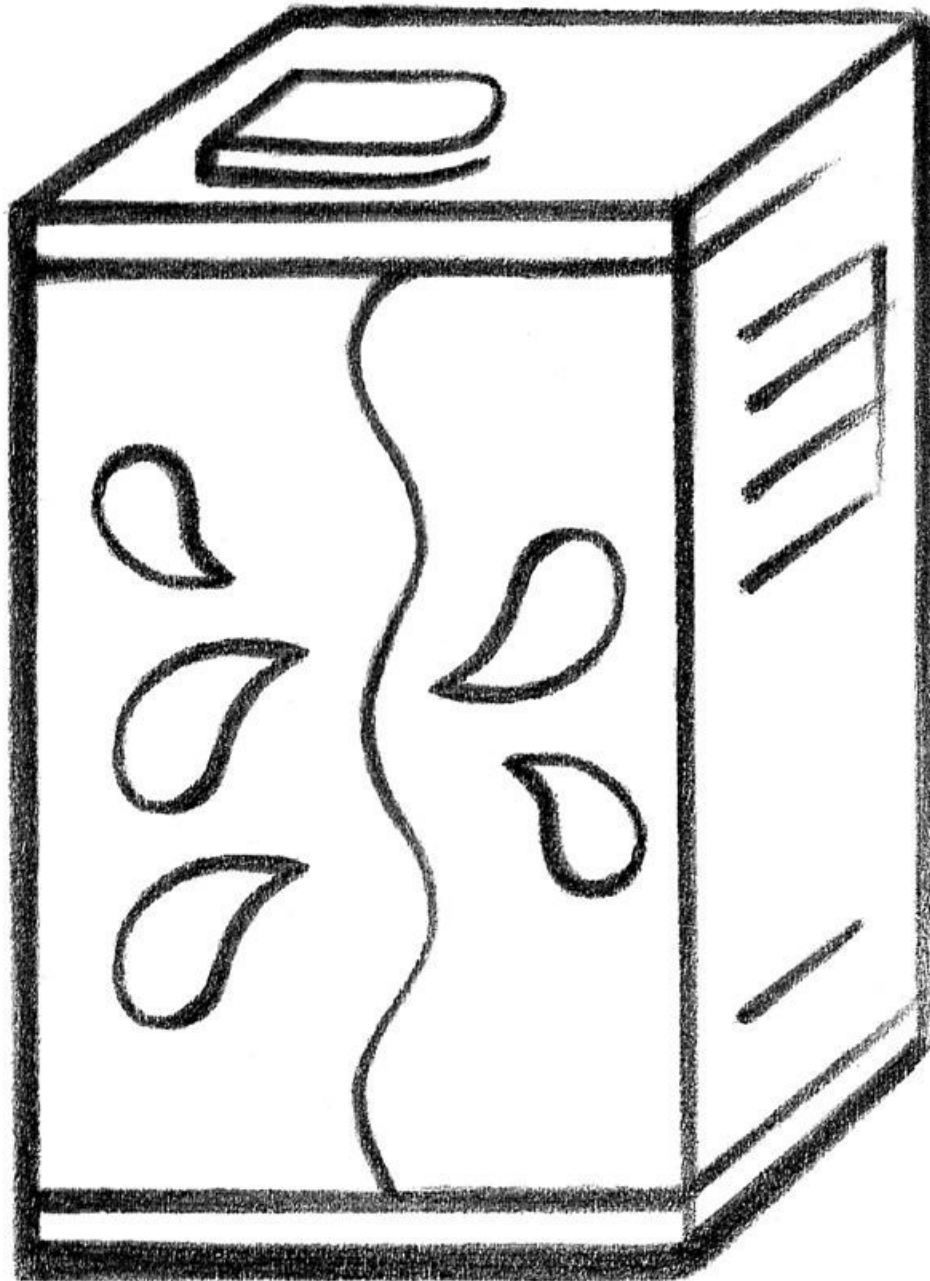
album, rysunki, fotografie przedstawiające twórczość Andy Warhola, puszka z zupą (najlepiej *Campbell*), karty obrazkowe ilustrujące poznane nazwy produktów żywnościowych

Przygotowanie:

Zaprezentuj uczniom albumy, rysunki, fotografie przedstawiające twórczość Andy Warhola. Zapoznaj uczniów z podstawowymi cechami tej twórczości, pokazując omawiane szczegóły na przyniesionym materiale poglądowym. Wyjaśnij w prosty sposób termin: *pop art*.

Przebieg ćwiczenia:

1. Powtórz słownictwo związane z nazwami produktów żywnościowych. Zapytaj: *Est-ce que tu aimes...* ? wskazując na poszczególne karty obrazkowe.
2. Wyjaśnij uczniom, na czym polega ich zadanie: powinni zaprojektować opakowanie dowolnego produktu żywnościowego. Służyć do tego będzie rysunek pudełka zamieszczony na karcie pracy. Projekt ma być wykonany mazakami lub markerami.
3. W trakcie zajęcia monitoruj pracę uczniów i rozmawiaj z nimi indywidualnie, w języku francuskim. Zadawaj pytania dotyczące ich pracy, wybranych kolorów itd., pytaj, jaki produkt żywnościowy „znajdzie się” w projektowanym przez nich opakowaniu. Jeżeli tylko to możliwe powtarzaj poznane już słownictwo w języku francuskim oraz strukturę gramatyczną *J'aime...*
4. Po skończonej pracy pozwól uczniom zaprezentować swoje prace i urządźcie klasową wystawę.

Witraż

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- wykonać pracę plastyczną zainspirowaną witrażami Wyspiańskiego.

Uczeń zna:

- niektóre dzieła Stanisława Wyspiańskiego,
- podstawowe informacje z dziedziny historii sztuki,
- nowy rodzaj sztuki, jakim jest witraż.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Powtórzenie słownictwa nazywającego kolory.

Rozwijanie umiejętności rozumienia poleceń nauczyciela i ich wykonywania.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

twarda, plastikowa, przezroczysta kieszonka na dokumenty rozcięta na pojedyncze części (jak kartka papieru), markery permanentne w różnych kolorach lub farby do malowania na szkle

potrzebne nauczycielowi:

album, rysunki, fotografie przedstawiające malarstwo i witraże Stanisława Wyspiańskiego

Przygotowanie:

Zaprezentuj uczniom albumy, rysunki, fotografie przedstawiające malarstwo i witraże Stanisława Wyspiańskiego. Zapoznaj uczniów z podstawowymi wiadomościami na temat witrażu: gdzie znajdują się najważniejsze witraże Wyspiańskiego oraz jak były wykonywane.

Przebieg ćwiczenia:

1. Wyjaśnij uczniom, na czym polega ich zadanie: na przezroczystych kawałkach plastiku powinni markerami permanentnymi wykonać projekt witrażu.
2. W trakcie zajęć monitoruj pracę uczniów i rozmawiaj z nimi indywidualnie, w języku francuskim. Zadawaj pytania dotyczące ich pracy, powtarzaj nazwy kolorów poznane już w języku francuskim.
3. Po skończonej pracy pozwól uczniom zaprezentować swoje prace i urządzcie klasową wystawę. Witraże bardzo ładnie wyglądają przyklejone do szyby okiennej taśmą klejącą.

Jak na starych portretach

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- samodzielnie szukać informacji,
- włączyć rodziców w przebieg projektu klasowego.

Uczeń **zna** podstawowe informacje z dziedziny malarstwa i historii sztuki.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Powtórzenie słownictwa z grup leksykalnych: *les vêtements* oraz *les parties du corps*.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

rycina przedstawiająca jeden wybrany obraz
(w toku trwania projektu)

potrzebne nauczycielowi:

albumy malarstwa przedstawiające realistyczne portrety
i autoportrety (najlepiej malarstwo niderlandzkie)

Przebieg ćwiczenia:

1. Przejrzyjcie z uczniami albumy malarstwa, które stanowią podstawę ćwiczenia. Zwróćcie uwagę na stroje, jakie noszą portretowani ludzie i na pozy, w jakich są przedstawiani. Każdy obraz może być okazją do zadania pytania: *Qu'est-ce qu'elle/il porte ?* oraz powtórki materiału językowego.
2. Zadaniem uczniów jest wybrać jeden obraz i poszukać w domowych, babcinych szafach ubrań, kostiumów, które mogą naśladować strój, jaki nosi osoba na portrecie. Uczeń powinien również umieć przybrać odpowiednią pozę.
3. Produktem projektu może być album z fotografiami lub przegląd dzieł malarskich, które zaprezentują przebrani uczniowie np. podczas obchodów Dnia Matki. Każdy obraz/strój uczniowie powinni umieć opisać w języku francuskim.

Jeśli chcesz wiedzieć więcej, przeczytaj:

Boguszewska A., Weiner A., (2002). *Edukacja plastyczno-muzyczna – 160 pomysłów na nauczanie zintegrowane w klasach I–III*. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls.

Burnford H., Wright N., Harrison P., (1996). *Każde dziecko to potrafi: sto pomysłów na sztukę*. Warszawa: Wyd. Delta.

Czelakowska D., (2007). *Inteligencja i zdolności twórcze dzieci w początkowym okresie edukacji. Rozpoznawanie i kształcenie*. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls.

Gutfeld M., (1989). *Plastyka w przedszkolu i w klasach początkowych szkoły podstawowej*. Toruń: IKN

Jakubiec S. (red.), (2004). *Aktywność estetyczna dziecka w zintegrowanym systemie nauczania*. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls.

Jąder M., (2005). *Techniki plastyczne rozwijające wyobraźnię*. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls

Kalbarczyk A., (2005). *Zabawy ze sztuką. Podręcznik metodyczny dla nauczycieli. Praca z dzieckiem uzdolnionym, wrażliwym lub nieśmiałym w małych grupach. Grupy wiekowe: 5–7 lat, 7–9 lat, 9–13 lat. Ponad 100 tematów plastycznych*. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls.

Krzemińska-Adamek M., (2006). *Receptywne przyswajanie słownictwa z kontekstu bajki przez dzieci w wieku wczesnoszkolnym*. W: Poliglota, nr 1(3).

Wojnar I., (1995). *Teoria wychowania estetycznego*. Warszawa: Wyd. Żak.

Zwolińska E. (red.), (2005). *Edukacja kreatywna*. Bydgoszcz: Wydawnictwo Akademii Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego.

Edukacja prozdrowotna

Spis treści

Edukacja prozdrowotna – wprowadzenie	145
Ja i moje ciało	146
- Części ciała	146
- Prześwietlenie	147
- Moje zmysły	148
- Badam świat zmysłami	150
- Wesoły czy smutny – emocje	153
Zdrowie i rozwój	154
- Zdrowe owoce i warzywa	154
- Nakrywanie do stołu	157
- W łazience	160
- Ubrania na różne pory roku	166
- Mamo, czy mogę zagrać w piłkę?	162
Zabawy i gry ruchowe	163
- Piłeczki do sąsiada	163
- Która godzina, Panie Wilku?	164
- Stop! Bez ruchu!	165
- Pomocy!	166
- Samochody	167
Literatura	168

Edukacja prozdrowotna

Jest równie ważna, jak pozostałe obszary edukacyjne. Jej celem jest rozwijanie umiejętności dbania o własne zdrowie i bezpieczeństwo, kształcenie nawyków zdrowego odżywiania się, rozwijanie postaw otwartych i przyjaznych dla drugiego człowieka, uczenie współpracy między dziećmi. Proponowane ćwiczenia rozwijają u dzieci inteligencję kinestetyczną, która pozwala na sprawne wykorzystanie swojego ciała do wyrażenia emocji, do rozwiązywania wybranych problemów. Dzieci sprawnie posługujące się tą inteligencją z łatwością i precyzją wykonują prace manualne oraz z łatwością kontrolują motorykę swojego ciała. Do realizacji wyznaczonych celów konieczne jest rozwijanie u dzieci inteligencji intrapersonalnej oraz interpersonalnej. Pierwsza jest związana z samoświadomością. Pozwala na refleksję nad własnym zachowaniem, możliwościami, uczeniem się, motywacją oraz emocjami. Uczniowie, którzy mają ją dobrze rozwiniętą, skuteczniej używają strategii uczenia się. Druga, to inteligencja związana z umiejętnościami komunikowania się z innymi. Dzieci sprawnie posługujące się tą inteligencją łatwo wchodzi w interakcje z innymi oraz posiadają umiejętność pracy w zespole.

W części *Ja i moje ciało* znajdują się ćwiczenia, które pomogą zrozumieć dzieciom, jak zbudowane jest ich ciało. Dzięki nim nauczą się także opisywać swój wygląd.

Dzięki ćwiczeniom zawartym w części *Zdrowie i rozwój* dzieci będą mogły rozwinąć swoje umiejętności dbania o własne zdrowie, prawidłowego odżywiania się oraz dbania o własne bezpieczeństwo.

W części *Zabawy i gry ruchowe* znajdziesz ciekawe gry ruchowe, które można wykorzystać na lekcji języka francuskiego prowadzonej zarówno w klasie, jak i na świeżym powietrzu.

Ja i moje ciało

Części ciała

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- wykonać sylwetkę człowieka z szarego papieru,
- pracować w grupie,
- nazywać części ciała po francusku.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Wprowadzenie lub utrwalenie słownictwa związanego z częściami ciała.

Materiały potrzebne uczniowi:

arkusz szarego papieru dla każdej grupy.

Przygotowanie:

Wprowadź lub powtórz słownictwo związane z nazywaniem różnych części ciała

Przebieg ćwiczenia:

1. Podaj uczniom zasady pracy w grupach i wyjaśnij, na czym polega stojące przed nimi zadanie: Połóż arkusz szarego papieru na podłodze (*Mets la feuille de papier par terre.*), jeden z uczniów z grupy kładzie się na nim (*allonge-toi sur le papier...*), a inni odrysowują (*dessine le contour...*) jego postać (należy zwrócić uwagę na ułożenie rąk i nóg).
2. Uczniowie kolorują postać wspólnie. Należy narysować elementy twarzy oraz ubranie na ludziku tak, aby rysunek był kompletny. Monitorując pracę uczniów, upewnij się, że potrafią nazwać poszczególne części ciała.
3. Uczniowie przedstawiają swoje prace w klasie, pokazując na rysunku i nazywając poszczególne części ciała (*Il/elle a la tête, le nez, les oreilles. Il/elle a les yeux marron, les cheveux longs.* itp.)

Uwagi:

Jeżeli w klasie jest miejsce, można zrobić wystawę prac uczniów tak, aby mogli je oglądać i porównywać. Zajęcia te mogą być pierwszymi z kolei w cyklu zajęć o ciele, wraz z tematem „Prześwietlenie”.

Prześwietlenie

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- wykonać sylwetkę człowieka z szarego papieru,
- wyjaśnić, do czego służą zdjęcia rentgenowskie i jak się je wykonuje.

Uczeń wie, jaką funkcję pełni układ kostny człowieka.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Utrwalenie słownictwa będącego nazwami części ciała.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

arkusz szarego papieru
dla każdej grupy

potrzebne nauczycielowi:

zdjęcie rentgenowskie ręki lub nogi, karty wyrazowe z nazwami części ciała,
opcjonalnie: plansza z układem kostnym człowieka

Przygotowanie:

Wprowadź lub powtórz słownictwo związane z nazywaniem różnych części ciała. Wyeksponuj w klasie karty wyrazowe z poznanymi przez uczniów nazwami części ciała.

Przebieg ćwiczenia:

1. Pokaż uczniom swoją rękę/nogę mówiąc: *C'est mon bras/ma jambe*. Kilkakrotnie powtórz tę demonstrację, utrwalając wypowiedziane zdanie. Możesz poprosić uczniów, aby wskazali swoje kończyny, recytując wspólnie wypowiedziane przez nauczyciela zdanie.
2. Następnie robiąc tajemniczą minę, pokaż uczniom zdjęcie rentgenowskie mówiąc: *C'est mon bras/ma jambe*. Pokaż zdjęcie każdemu uczniowi tak, aby zwrócił uwagę na przedstawione na zdjęciu kości.
3. Wyjaśnij uczniom, że jest to zdjęcie przedstawiające kości tkwiące w środku ręki/nogi. Jeśli temat zainteresuje uczniów, pozwól im wyciągnąć na bazie własnego doświadczenia i wiedzy wnioski, do czego służą zdjęcia rentgenowskie i jak się je wykonuje. W miarę możliwości pokaż uczniom planszę z układem kostnym człowieka.
4. Podaj uczniom zasady pracy w grupach i wyjaśnij, na czym polega stojące przed nimi zadanie: jeden z uczniów z grupy kładzie się na arkuszu szarego papieru, a inni odrysowują jego postać (należy zwrócić uwagę na ułożenie rąk i nóg). Następnie uczniowie rysują (według własnego wyobrażenia i wiedzy) układ kostny człowieka, zamalowując pozostałą powierzchnię na czarno. Ostatnim zadaniem grupy jest podpisanie wszystkich możliwych części ciała na „zdjęciu rentgenowskim”, do czego wzorem są karty wyrazowe wyeksponowane przez nauczyciela w klasie.
5. Każda grupa przedstawia swoje „zdjęcie”, omawiając rysunek: *C'est un bras/une jambe/une main/une tête*. itp.

Uwagi:

Zajęcia te mogą być drugimi z kolei w cyklu zajęć o ciele, wraz z tematem „Części ciała” (patrz str. poprzednia). Jeżeli tak, to można obie sylwetki połączyć (np. zszywaczem u góry), dając planszę z sylwetką wykonaną podczas lekcji „moje ciało” na wierzch, a sylwetkę z „prześwietleniem” pod spód.

Możliwa integracja:

Zajęcia zintegrowane dotyczące prawidłowego funkcjonowania organizmu człowieka.
Zajęcia zintegrowane dotyczące bezpieczeństwa dzieci podczas zabaw na świeżym powietrzu i w domu.

Moje zmysły

Cele ćwiczenia:

Uczeń zna:

- zmysły człowieka.

Uczeń wie, jakimi narządami nasz organizm bada otaczający go świat.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Przypomnienie nazw wybranych części ciała.

Nauka wierszyka *Mes 5 sens*.

Zastosowanie (powtórzenie i utrwalenie) konstrukcji *Je peux...*

Kreatywne zastosowanie języka (opis przedstawionych na rysunku wrażeń zmysłowych).

Materiały potrzebne nauczycielowi:

karty słownikowe przedstawiające: oczy, uszy, nos, rękę, usta oraz karty przedstawiające: gałązkę bzu, nutki, chmurę, pluszowego niedźwiadka oraz ciasto czekoladowe

Przygotowanie:

Naucz dzieci lub przypomnij słownictwo będące nazwami części ciała.

Przebieg ćwiczenia:

1. Powtórz z uczniami nazwy części ciała.
2. Ułóż wokół siebie karty słownikowe przedstawiające części ciała odpowiadające za doznania zmysłowe (oczy, uszy, nos, rękę, usta).
3. Prezentując kolejne kartoniki i wykonując odpowiednie gesty mów:
Je peux voir avec mes yeux – c'est le sens de vue.
Je peux sentir avec mon nez – c'est le sens d'odorat.
Je peux entendre avec mes oreilles – c'est le sens d'ouïe.
Je peux toucher avec mes mains – c'est le sens de toucher.
Je peux goûter avec ma langue – c'est le sens de goûter.
4. Rozłóż kartoniki prezentujące obiekty poznania zmysłowego i poproś uczniów o dobranie w pary części ciała i przedmiotu. Następnie recytując głośno wierszyk, wprowadź ewentualne zmiany (np. jeżeli uczniowie podporządkowali chmurę zmysłowi wzroku):

Mes 5 sens

*Un gros nuage jouflu
pour le plaisir de ma vue
Un parfum de lilas
pour le plaisir de mon odorat
Une jolie mélodie
pour le plaisir de mon ouïe
Un ourson peluché
pour le plaisir d'y toucher
Un gâteau chocolaté
pour le plaisir d'y goûter*

<http://www.coindespets.com/comptines/sens/lessens.html>

5. Podejmij próby wspólnej recytacji wierszyka, wskazując na właściwe karty. Utrwalajcie wierszyk recytując go wielokrotnie. Warto podczas recytacji wykonywać odpowiednie gesty: patrzanie, słuchanie, wężanie itp.
6. Poproś uczniów, by narysowali części ciała odpowiadające za wrażenia zmysłowe (*Dessine deux yeux. Colorie-les en bleu.*).
7. Uczniowie mają za zadanie przy każdej z części ciała dorysować obiekty, które można rozpoznać dzięki temu właśnie narządowi. Często narysowany przedmiot będzie pasował do kilku zmysłów, można je wtedy łączyć linią. Innym wyjściem byłoby narysowanie zbiorów z częściami wspólnymi, nauczyciel powinien wtedy przygotować wzór rysunku na tablicy.
8. Uczniowie, recytując wierszyk, zmieniają dowolnie jego słowa: (*Le nez crochu, pour le plaisir de ma vue !*). Pozwól im na swobodną ekspresję językową, podpowiadaj właściwe słownictwo i nagradzaj pochwałą każdą próbę wypowiedzi.

Uwagi:

Lekcja może stanowić pierwszą z serii dwóch lekcji dotyczących zmysłów:

- I. Moje zmysły
- II. Moje zmysły – rozpoznaję warzywa i owoce.

Lekcja także może stanowić uzupełnienie zajęć opisanych w rozdziale *Edukacja przyrodnicza i społeczna: Zgadnij, jaki to zmysł?* oraz *Co jest w tej butelce?*

Możliwa integracja:

Zajęcia zintegrowane dotyczące poznawania świata poprzez zmysły.

Badam świat zmysłami

Cele ćwiczenia:

Uczeń zna:

- informacje na temat zmysłów człowieka.

Uczeń wie, jak doświadczenia zmysłowe pozwalają odkrywać świat.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Przypomnienie nazw wybranych części ciała.

Jeżeli jest to druga lekcja w cyklu poświęconym zmysłom: powtórzenie wierszyka *Mes 5 sens* (str. 148).

Wprowadzenie/przypomnienie nazw wybranych owoców i warzyw.

Jeżeli lekcja jest kolejną w serii poświęconej warzywom i owocom: przypomnienie wiersza.

Przypomnienie konstrukcji: *J'aime/je n'aime pas*.

Rozwijanie umiejętności rozumienia ze słuchu oraz wykonywania poleceń wydawanych w języku francuskim.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

różnorodne warzywa i owoce,
karta pracy

potrzebne nauczycielowi:

zestaw warzyw i owoców, duża chusta lub kawałek tkaniny, przepaska
do zawiązania oczu

Przygotowanie:

Naucz dzieci nowego słownictwa związanego z tematem. Do nauki wykorzystaj autentyczne rekwizyty (warzywa i owoce) albo przygotowane przez siebie lub uczniów karty słownikowe.

Przebieg ćwiczenia:

1. Powtórz uprzednio wprowadzone słownictwo, prezentując kolejno właściwe karty słownikowe lub prawdziwe warzywa i owoce (włączając te, przyniesione przez uczniów). Możesz powtórzyć wierszyk z lekcji poświęconej warzywom i owocom (patrz: Uwagi).
2. Wybierz kartę słownikową przedstawiającą jabłko oraz prawdziwe jabłko. Połóż je koło siebie.
3. Zaprezentuj uczniom kartę przedstawiającą jabłko. Przyjrzyj się jej. Powiedz: *C'est une pomme*. Pokaż kartę kilku uczniom i zapytaj, co przedstawia (*Qu'est-ce que c'est ?*).
4. Powąchaj kartę przedstawiającą jabłko. Gestem przekaż uczniom, że nie ma ona żadnego zapachu i że nie wiesz, co to jest.
5. Taką samą pantomimę wykonaj, prezentując brak doznania słuchowego (nie słyszysz karty przedstawiającej jabłko), brak doznania smakowego i brak doznania dotykowego.
6. Pokaż uczniom prawdziwe jabłko. Popatrz na nie – powiedz: *C'est une pomme !* Powąchaj – powiedz: *C'est une pomme !* Zamknij oczy, dotknij, powiedz: *C'est une pomme !* Ugryź jabłko – powiedz: *C'est une pomme !* Przyłóż jabłko do ucha – przedstaw uczniom brak doznania słuchowego.
7. Rozdaj uczniom karty pracy. Powtórz nazwy przedstawionych tam części ciała.
8. Poproś uczniów, aby narysowali jabłuszko przy tej części ciała, która odpowiada za odpowiedni zmysł pozwalający je rozpoznać.
9. Jeżeli lekcja jest druga z kolei w serii dotyczącej zmysłów (patrz: Uwagi), możecie wspólnie wyrecytować wierszyk, wskazując na kolejne części ciała odpowiadające za zmysły.
10. Przykryj warzywa i owoce dużą chustą. Uczniowie, kierując się zmysłem dotyku, powinni rozpoznać je i podać ich francuskie nazwy.
11. Zawiąż uczniom oczy. Pozwól im wąchać przyniesione do klasy warzywa i owoce. Dla lepszego rozpoznania zapachu można poszczególne egzemplarze naciąć lub nakłuć. Uczniowie, kierując się zmysłem powonienia, powinni rozpoznać je i podać ich francuskie nazwy.
12. Jeżeli uczniowie przynieśli do klasy swoje warzywa i owoce – pozwól im je posmakować (można z zawiązanymi oczami). Przypomnijcie sobie ich francuskie nazwy. W czasie wykonywania tego ćwiczenia można również przypomnieć strukturę: *J'aime/je n'aime pas*.

Uwagi:

Lekcja ta może być pierwszą z trzech lekcji o warzywach i owocach:

- I. Zdrowe warzywa i owoce;
- II. Moje zmysły: rozpoznaję warzywa i owoce;
- III. Warzywno-owocowe pieczątki.

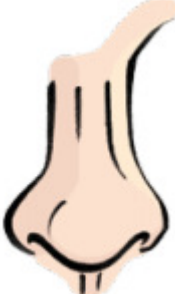

Lekcja może też być drugą z dwóch lekcji dotyczących zmysłów:

- I. Moje ciało. Zmysły
- II. Moje zmysły – rozpoznaję warzywa i owoce.

Zajęcia mogą również stanowić uzupełnienie lekcji opisanych w rozdziale *Edukacja przyrodnicza i społeczna: Zgadnij, jaki to zmysł?* oraz *Co jest w tej butelce?*

Możliwa integracja:

Zajęcia zintegrowane dotyczące poznawania świata poprzez zmysły.
Wiersz Jana Brzechwy
„*Na straganie*”.

		Je peux voir
		Je peux entendre
		Je peux sentir
		Je peux toucher
		Je peux goûter

ksero

Wesoły czy smutny – emocje

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- rozpoznać i nazwać swoje emocje,
- wykonać zestaw rysunków pozwalających rozpoznawać i nazywać emocje.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Przymiotniki nazywające nastroje np.: *content, heureux, mécontent, triste* itp.
Słowa nazywające części twarzy: *les yeux, la tête, le nez* itp.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

duże kartki, jedna
w zasięgu ręki kilku osób

potrzebne nauczycielowi:

kilka dużych, papierowych talerzyków jednorazowych, karty wyrazowe
z odpowiednimi przymiotnikami (np.: *content, heureux, mécontent, triste*).

Przygotowanie:

Wprowadź lub przypomnij (można przy pomocy ćwiczeń dramowych) słownictwo związane z nazywaniem emocji. Poleć uczniom, aby usiedli w małych grupkach (na podłodze, dywanie) nieopodal Ciebie. Każda grupka dysponuje kartką papieru i kilkoma kredkami czy mazakami (kolory nieistotne).

Przebieg ćwiczenia:

1. Wyjmij talerzyki papierowe przygotowane na tę lekcję. Powiedz: *Je vais dessiner les visages*. Wypowiedź swoją poprzez gestykulację tak, aby była zrozumiała dla wszystkich uczniów.
2. Pokaż pierwszy talerzyk. Powiedz: *Content. Il est content*. Pokaż uczniom, że nie jesteś pewien, jak narysować szczęśliwą twarz. Poproś, żeby narysowali „podpowiedzi” dla Ciebie na kartkach, które mają przed sobą (*Content. Les yeux contents. Comment les dessiner, aidez-moi !*) Niech uczniowie rysują, jednocześnie czyniąc jakby rysunkowe notatki.
3. Wybierz jedną, dwie propozycje. Powiedz: *Oh oui, ce sont les yeux contents !* Przerysuj wybraną propozycję na talerzyk. Uczyn tak z kolejnymi elementami twarzy, upewniając się, że zarówno słownictwo z nimi związane, jak i to nazywające emocje, jest wypowiedziane wiele razy.
4. Po wykonaniu całego rysunku pokaż pracę klasie: *Content ? Oui, il est content !*
5. Ten sam schemat powtórz z innymi talerzykami-bużkami, rysując na nich wyraz twarzy sugerujący wybrane emocje. Powoli pozwalaj, aby to uczniowie decydowali, który element najbardziej im odpowiada.
6. Po wykonaniu wszystkich twarzy wyłóż obok nich karty wyrazowe i poproś uczniów o dobranie podpisów do odpowiednich buziek.
7. Uczniowie sami, w swoich zeszytach, rysują buzie wyrażające nazwane na lekcji emocje.

Uwagi:

Wyeksponuj talerzykowe buzie w klasie wraz z podpisami i postaraj się, aby uczniowie często nazywali swoje nastroje i emocje, posługując się poznanym już słownictwem.

Zdrowie i rozwój

Zdrowe owoce i warzywa

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- rozpoznać poszczególne warzywa i owoce i je nazwać po francusku,
- nazwać niektóre zwierzęta
- grupować elementy w zbiory.

Uczeń **zna** wartość odżywczą warzyw i owoców.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Wprowadzenie/ przypomnienie nazw wybranych owoców i warzyw (*la carotte, la salade, la patate, la banane*).

Nauka wiersza.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

różnorodne warzywa i owoce

potrzebne nauczycielowi:

do wprowadzania lub powtarzania słownictwa: zestaw warzyw i owoców lub kart słownikowych przedstawiających wybrane słowa; karty wyrazowe z napisami: *LES LEGUMES* oraz *LES FRUITS*

Przygotowanie:

Porozmawiaj z uczniami na temat wartości odżywczych owoców i warzyw. W rozmowie nawiąż do doświadczeń i wiedzy uczniów związanej z ich własnymi (dobrymi lub złymi) nawykami żywieniowymi. Przypomnij uczniom podstawowe wiadomości o witaminach i ich wpływie na prawidłowe funkcjonowanie organizmu.

Naucz dzieci nowego słownictwa związanego z tematem. Do nauki wykorzystaj autentyczne rekwizyty lub przygotowane przez siebie lub uczniów karty słownikowe.

Przebieg ćwiczenia:

1. Powtórz uprzednio wprowadzone słownictwo, prezentując kolejno właściwe karty słownikowe lub prawdziwe warzywa i owoce (włączając te, przyniesione przez uczniów). Odkładając poszczególne karty (egzemplarze), grupuj osobno warzywa, osobno owoce.
2. Wprowadź słowa: *LES FRUIT* oraz *LES LEGUMES*, kładąc odpowiednie karty wyrazowe obok właściwych zbiorów. Wyjaśnij: *Ce sont des légumes, Ce sont des fruits*, wskazując odpowiedni zbiór. Poproś uczniów o kilkakrotne powtórzenie słów: *les fruits, les légumes*, za każdym razem wskazując odpowiedni zbiór.
3. Zmieszaj wszystkie warzywa i owoce razem. Unosząc po kolei każde z nich, pytaj o właściwe francuskie słowo (*Qu'est-ce que c'est ?*) oraz poproś uczniów, by wskazali, do jakiej grupy (*les fruits, les légumes*) ono należy. Odkładaj je do właściwego zbioru. Powtórz ćwiczenie, prosząc kolejnych uczniów o wybranie jednego warzywa/owocu, zadanie pytania o jego francuską nazwę oraz odłożenie do właściwego zbioru. To samo ćwiczenie uczniowie mogą powtórzyć w parach lub grupach, używając przyniesionych przez siebie warzyw i owoców.

4. Pokaż uczniom wybrane warzywa i owoce mówiąc: *C'est bon pour toi !* – wskazuj na uczniów oraz *C'est bon pour moi !* – wskaż na siebie. Wprowadź pierwsze wersy wiersza ilustrując je pomocami wizualnymi i gestem:

Et c'est pour ça

*C'est la carotte, c'est la carotte
Qui fait pousser les oreilles aux lapins
Et c'est pourquoi, et c'est pourquoi
Tous les lapins la mangent bien.
C'est la salade, c'est la salade
Qui fait pousser les oreilles aux hamsters
Et c'est pourquoi, et c'est pourquoi
Tous les hamsters la mangent bien.
C'est le fromage, c'est le fromage
Qui fait pousser les oreilles aux souris
Et c'est pourquoi, et c'est pourquoi
Toutes les souris le mangent bien.
C'est la patate, c'est la patate
Qui fait pousser les oreilles aux cochons
Et c'est pourquoi, et c'est pourquoi
Tous les cochons la mangent bien.
C'est la banane, c'est la banane
Qui fait pousser les oreilles aux p'tits singes
Et c'est pourquoi, et c'est pourquoi
Tous les p'tits singes la mangent bien.
Et c'est tout ça, et c'est tout ça
Qui fait pousser les oreilles aux enfants
Et c'est pourquoi, et c'est pourquoi
Tous les enfants le mangent bien.*

http://comptine.free.fr/comptine/et_c%27est_pour_%C3%A7a.html

5. Lekcja może być zakończona tworzeniem karty słownikowej w zeszytcie (ilustracje przedstawiające warzywa i owoce, pogrupowane w zbiory: *LES LEGUMES* oraz *LES FRUITS* z właściwymi podpisami lub bez, jeżeli uczniowie nie umieją jeszcze pisać).

Uwagi:

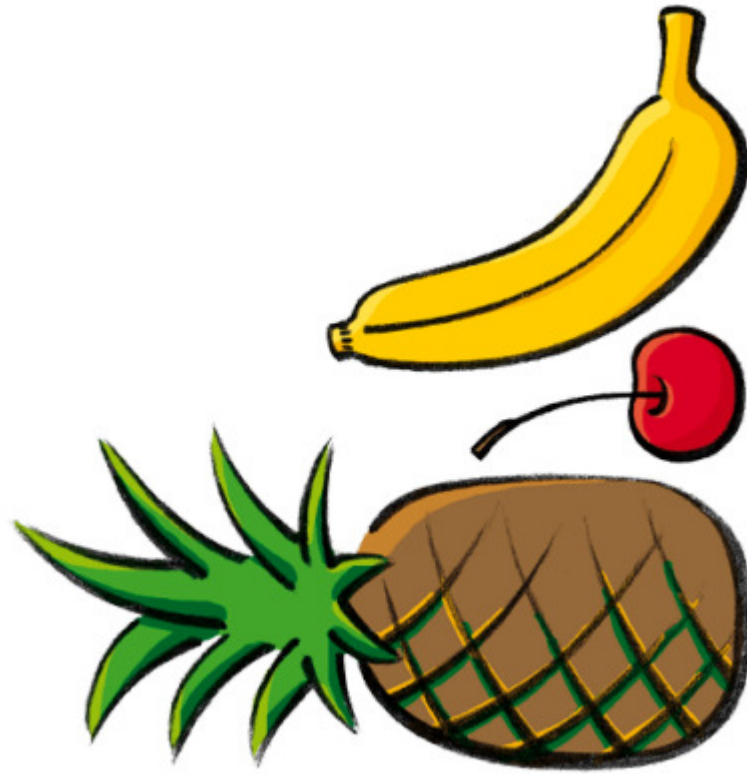
Lekcja ta może być pierwszą z serii trzech lekcji o warzywach i owocach składającej się z tematów:

- I. Zdrowe warzywa i owoce;
- II. Moje zmysły:
rozpoznaję warzywa i owoce;
- III. Warzywno-owocowe pieczątki.

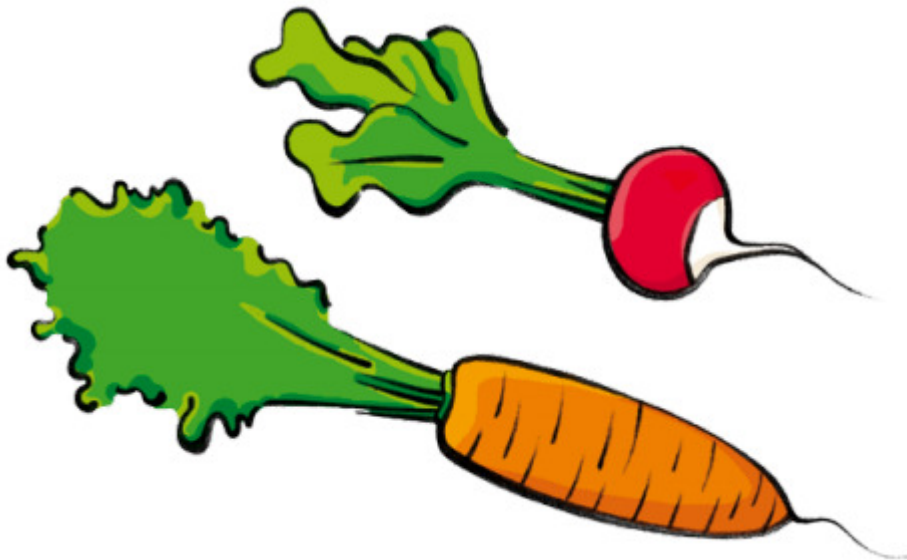
Możliwa integracja:

Zajęcia zintegrowane dotyczące jesieni (np. wspólne rysowanie plakatu *DARY JESIENI*).
Zajęcia zintegrowane dotyczące zdrowego odżywiania się.
Zajęcia w ramach edukacji matematycznej dotyczące zbiorów.
Wiersz Jana Brzechwy „*Na straganie*”.

Les fruits

Les légumes

ksero

Nakrywanie do stołu

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- przyjmować gości (powitanie, zwroty grzecznościowe),
- prawidłowo zastawić stół.

Uczeń zna wartość dobrego wychowania i kultury osobistej człowieka.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Słownictwo związane z tematem (*une assiette, un verre, une cuillère, un couteau, une fourchette, une serviette, une nappe, un chandelier, une bougie* itp.)

Nauka wierszyka *Des mots magiques et doux* lub piosenki *Le Petit déjeuner*.

Materiały:

potrzebne uczniowi:

jeśli to możliwe, każdy uczeń powinien mieć zestaw składający się z jednorazowego talerzyka, filiżanki i sztućców oraz papierowej serwetki (ewentualnie wyżej wymienione przedmioty mogą być narysowane przez uczniów i wycięte z papieru)

potrzebne nauczycielowi:

zestaw jednorazowych naczyń oraz papierowa serwetka lub karty słownikowe przedstawiające: talerz, filiżankę, łyżkę, widelec, nóż, łyżeczkę oraz serwetkę

Przygotowanie:

Nauucz dzieci nowego słownictwa związanego z tematem. Do nauki wykorzystaj autentyczne rekwizyty lub przygotowane przez siebie lub uczniów karty słownikowe.

Przebieg ćwiczenia:

1. Ułóż wraz z uczniami (przypinając na tablicy karty słownikowe lub zastawiając „wzorcowy” stół, uczniowie naśladują czynności) zastawę stołową. Każda kolejna czynność uczniów powinna być poprzedzona instrukcją nauczyciela (*Mettons la table, s'il vous plaît !*) Monitoruj pracę uczniów, upewniając się, czy układają „zastawę” na stole w sposób prawidłowy.
2. Przeprowadź z uczniami zabawę typu *Qu'est-ce qui manque ?* Najpierw nauczyciel zabiera kolejne rekwizyty z „zastawionego” stołu, a uczniowie zgadują, jakiego elementu zabrakło. Następnie siedzący ze sobą uczniowie przeprowadzają tę samą zabawę w parach.
3. Recytując wierszyk, układajcie kolejne elementy zastawionego stołu. Przeprowadzajcie ćwiczenie z recytacją/układaniem odpowiednich elementów na stole wielokrotnie (uczniowie powtarzają za nauczycielem, recytują wspólnie oraz indywidualnie) tak, aby w końcu uczniowie mogli pracować w parach: jeden uczeń recytuje, drugi układa elementy na stole.
4. Wykonaj z uczniami podkładkę na stół. Jeżeli to możliwe, zalaminuj prace uczniów, żeby mogli korzystać z podkładki w domu.

5. Naucz uczniów wierszyka o potrzebnych grzecznych słowach lub o śniadaniu.

Des mots magiques et doux

*Bonjour,
mon p'tit amour.
S'il te plaît
mon p'tit bébé.
Merci,
mon p'tit chéri.
Pardon
mon p'tit mignon.
Coucou,
mon p'tit loup.
A tout à l'heure,
mon p'tit cœur.
A bientôt,
mon p'tit oiseau.
Au revoir,
mon p'tit canard.
Bonne nuit,
mon p'tit ami.
A demain,
mon p'tit lapin.*

lub piosenki:

Le Petit déjeuner

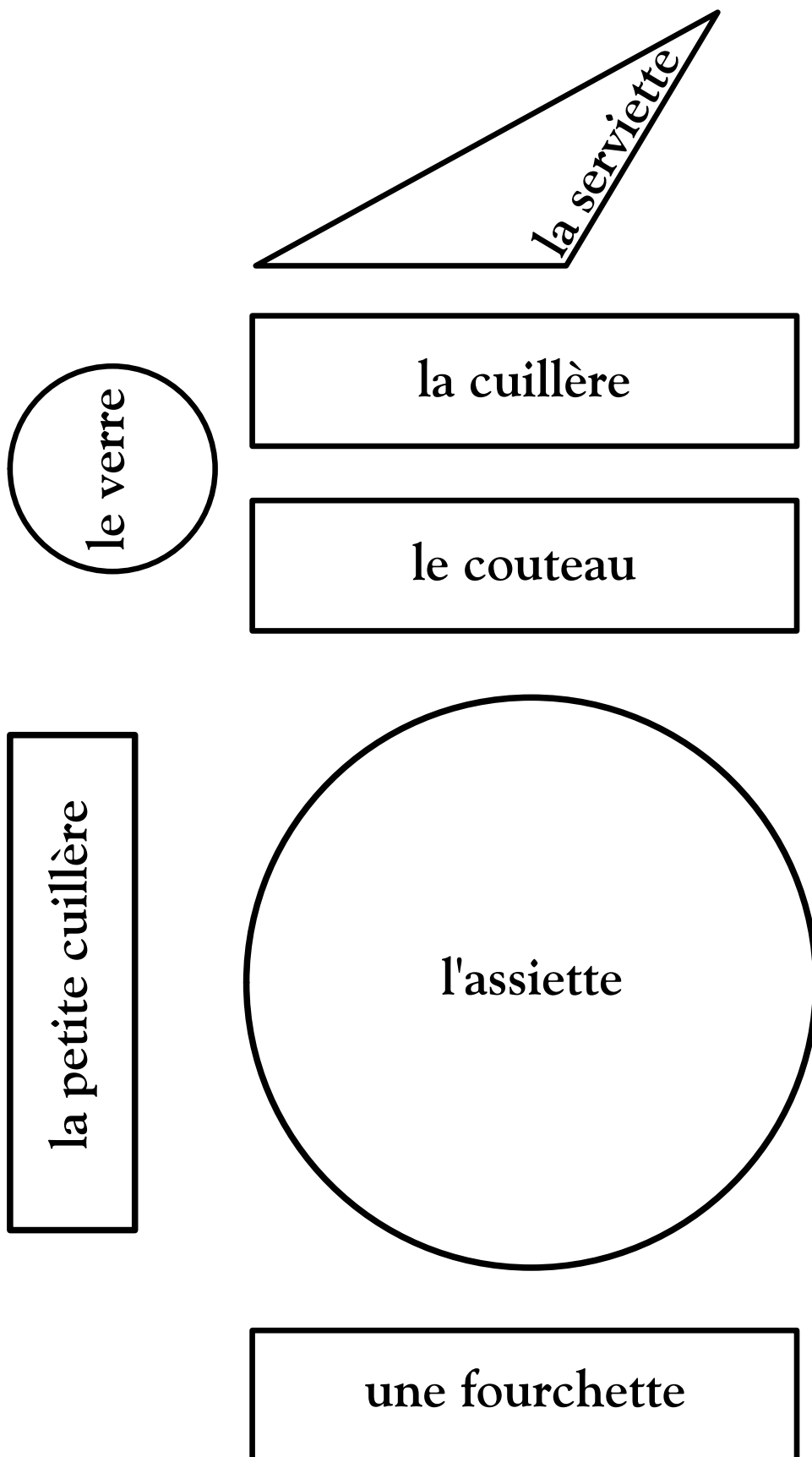
*Le matin pour mon petit déjeuner,
Je prends mon bol et j'y mets du lait.
Je tartine ma biscotte avec mon couteau,
Elle se casse à chaque fois, c'est rigolo !
Dans mon chocolat chaud ! Dans mon chocolat chaud !
YEAH ! (Sur l'air de „je vais à l'étable pour tirer ma vache”)*

http://comptine.free.fr/comptine/et_c%27est_pour_%C3%A7a.html

Możliwa integracja:

Rozmowa nawiązująca do osobistych doświadczeń uczniów na temat przyjmowania gości w ich domach, sposobach dekoracji stołu itp.

Zajęcia związane z nabywaniem umiejętności nakrywania do stołu mogą być jednym z elementów projektu: Przyjmujemy gości, w którym produktem finalnym będzie klasowe przyjęcie, np. dla mam na Dzień Matki.

W łazience

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- w postaci ćwiczeń dramowych przedstawić czynności higieniczne.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Wprowadzenie nowego słownictwa: *le savon, la dentifrice, la brosse à dents, le peigne, le shampoing, l'éponge, le sèche-cheveux, la brosse.*

Reakcja całym ciałem (TPR) na polecenia typu: *Lave tes mains, s'il te plaît !*

Materiały potrzebne nauczycielowi:

zestaw realiów w postaci: mydła, szczoteczki do zębów, pasty do zębów, grzebienia, szamponu, suszarki do włosów; zestaw zdań rozkazujących wypisanych na paskach papieru: *LAVE TES MAINS !, BROSSE LES DENTS !, LAVE LES CHEVEUX !*

Przebieg ćwiczenia:

1. Wprowadź przy pomocy realiów nowe słówka. Dobierz kilka ćwiczeń utrwalających słownictwo, aby uczniowie ćwiczyli rozpoznawanie i nazywanie przedstawionych przedmiotów.
2. Zaprezentuj jeden z przyniesionych przez siebie przedmiotów: *le savon*. Pokaż gest mycia rąk. Poproś uczniów: *Lave tes mains !*, chwalcąc ich za właściwie dobrane do sytuacji gesty.
3. W ten sam sposób zaprezentuj pozostałe zdania rozkazujące, łącząc je z przedmiotem (przedmiotami), które służą pokazywanym czynnościom.
4. Poproś uczniów o przygotowanie ćwiczenia dramowego pt. Rano – w łazience szykuję się do wyjścia do szkoły. Kiedy uczeń w trakcie ćwiczenia prezentuje którąś z omawianych wcześniej czynności, uczniowie razem wykrzykują np. *Lave tes mains !* i wykonują odpowiednie gesty naśladujące jej wykonanie.

Możliwa integracja:

Zajęcia zintegrowane dotyczące higieny ciała.

Ubrania na różne pory roku

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- odpowiednio dobrać strój do zróżnicowanych warunków pogody,
- powiedzieć w co się ubiera.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Powtórzenie słownictwa nazywającego pory roku.

Powtórzenie słownictwa związanego z pogodą.

Wprowadzenie i utrwalenie słownictwa nazywającego wybrane ubrania (np. *le pantalon, le t-shirt, les chaussettes, les chaussures, les tennis, le jeans, la jupe* itd.).

Materiały:

potrzebne uczniowi:

czasopisma poświęcone modzie, małe karteczki

potrzebne nauczycielowi:

duży arkusz szarego papieru

Przygotowanie:

Wprowadź słownictwo związane z tematem *Les vêtements pour chaque saison*.

Przebieg ćwiczenia:

1. Przypomnij nazwy pór roku. Narysuj bardzo duże koło na arkuszu szarego papieru i podziel je na ćwiartki. Każda z ćwiartek to inna pora roku. Na obwodzie każdej części koła możesz napisać nazwę odpowiedniej pory roku (*PRINTEMPS, ETE, AUTOMNE, HIVER*).
2. Poproś uczniów, aby wybrali jedną z pór roku i na małych karteczkach narysowali charakterystyczną dla niej pogodę (*Quel temps fait-il au printemps/en été/en hiver ?* itd.). Możesz również podzielić klasę na cztery grupy i każdej z nich narzucić, jaką porę roku ilustruje.
3. Podejdźcie do planszy (np. leżącej na dywanie) i połóżcie karteczki na odpowiednich ćwiartkach koła. Omówcie, jaka pogoda jest charakterystyczna dla każdej pory roku (*Au printemps il fait beau.....*). Nie należy popadać w stereotypy i np. jako jedyne dla jesieni podawać deszczową i wietrzną pogodę – jesień to także piękne, słoneczne dni, ale i opady śniegu.
4. Możecie karteczki z pogodą właściwą każdej porze roku, po jej omówieniu, przykleić na obwodzie koła lub, jeśli ich jest dużo, w obszarze wyznaczonym poprzez kolejne jego części.
5. Poproś uczniów, aby w przyniesionych czasopismach wyszukali zdjęcia i ilustracje przedstawiające stroje właściwe dla każdej pory roku i naklejali je w obrębie poszczególnych ćwiartek. Praca może być wykonywana indywidualnie (uczniowie decydują i wycinają sami, po czym podchodzą do planszy i nakleją w odpowiednich miejscach wycięte przez siebie obrazki) lub w grupach (wtedy każda grupa ma przydzieloną porę roku). Podchodząc do planszy i naklejając kolejny element stroju, dzieci muszą głośno wypowiedzieć jego francuską nazwę (może być w zdaniu np.: *C'est le printemps, j'ai besoin de...*). Podczas zajęcia monitoruj pracę uczniów i rozmawiaj z nimi indywidualnie, w języku francuskim. Zadawaj pytania: co wybrali, jak nazywa się ta część stroju, jakiego jest koloru, czy się uczniowi podoba itp.
6. Po upływie wyznaczonego czasu przeanalizujcie planszę. Uczniowie powinni dojść do wniosku, że nie sama pora roku, ale aktualne warunki pogodowe powinny mieć wpływ na decyzję, w co się ubrać.

Mamo, czy mogę zagrać w piłkę?

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- nazywać różne dyscypliny sportu w języku francuskim.

Uczeń wie, jaki jest zdrowy tryb życia.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Nazwy różnych dziedzin sportu.

Tryb rozkazujący: np. *Joue au tennis !*

Pytanie o pozwolenie: *Maman, je peux... ?*

Rozumienie i wykonywanie poleceń w języku francuskim.

Materiały potrzebne nauczycielowi:

zestaw kart słownikowych przedstawiających różne sporty

Przygotowanie:

Naucz uczniów nazw różnych sportów oraz form rozkazujących typu: *jouer au foot, jouer au tennis, nager* itd.

Przebieg ćwiczenia:

1. Wyjaśnij uczniom zasady zabawy.
2. Uczniowie ustawiają się po jednej stronie sali. Nauczyciel siedzi z boku. Jeden z uczniów staje naprzeciwko grupy.
3. Uczeń stojący naprzeciwko grupy wydaje imienne polecenia np. *Tomek, joue au tennis !* Ten, do kogo skierowane jest polecenie, musi zapytać „mamy”, czyli nauczyciela: *Maman, je peux jouer au tennis ?*
4. Jeśli „mama” odpowie: *Oui, tu peux* – uczeń, naśladowując ruchy charakterystyczne dla tej dyscypliny sportu, przechodzi na drugą stronę. Jeżeli „mama” się nie zgodzi (*Non, tu ne peux pas !*), musi pozostać na miejscu, aż zostanie wywołany ponownie.

Zabawy i gry ruchowe

Pileczki do sąsiada

Cele ćwiczenia:

Uczeń rozwija:

- umiejętność rzucania piłeczki jedną ręką,
- refleks i szybkość.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Powtórzenie nazw kolorów.

Powtórzenie liczebników.

Powtórzenie i utrwalenie pytania: *Combien de... y a-t-il ? Combien de... tu vois ?*

Ćwiczenie umiejętności rozumienia poleceń nauczyciela i ich realizowania.

Materiały potrzebne nauczycielowi:

kilkadziesiąt miękkich, różnokolorowych pomponów z wełny lub kolorowych, plastikowych piłeczek (wielkość piłki tenisowej)

Przygotowanie:

Przedziel boisko, salę gimnastyczną lub inną dużą salę, w której odbywają się zajęcia siatką/linką/sznurkiem/ płotkiem na dwie połowy.

Przebieg ćwiczenia:

1. Podziel uczniów na dwie grupy i ustaw po obu stronach siatki dzielącej salę na połowę.
2. Wyjaśnij zasady: nauczyciel wysypuje równą ilość pomponów na obie połowki sali. Zadaniem uczniów jest przerzucić jak najwięcej pomponów na stronę przeciwnika. Każdy zawodnik może podnosić i przerzucać każdorazowo tylko po jednej piłce. Wygrywa ta drużyna, która po sygnale nauczyciela: STOP, ma na swojej połowie jak najmniej pomponów.
3. Podczas liczenia pomponów (po każdej kolejnej rundzie, aby wyłonić zwycięzcę) liczenie wspólnie po francusku.
4. Licząc piłeczki/pompony można również zadawać pytanie o to, ile pomponów konkretnego koloru znajduje się na połowie przeciwnika. Można modyfikować zasady gry, prosząc np. o przerzucanie tylko czerwonych (lub innej barwy) pomponów.

Możliwa integracja:

Wykonywanie pomponów z różnokolorowej włóczki.

Która godzina, Panie Wilku?

Cele ćwiczenia:

Uczeń rozwija:

- szybkość w biegu i refleks.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Pytanie o godzinę (*Quelle heure est-il ?*).

Umiejętność recytacji zdania *Il est... heures*.

Liczebniki od 1-12.

Nazwy posiłków: *le petit déjeuner, le déjeuner, le dîner*.

Powtórzenie nazw różnych produktów żywnościowych.

Przygotowanie:

Naucz uczniów pytania: *Monsieur le Loup, quelle heure est-il ?* oraz odpowiedzi: *Il est... heures, c'est l'heure de dîner !*

Wyjaśnij zasady gry.

Przebieg ćwiczenia:

1. Jeden z uczniów staje po jednej stronie sali, a reszta uczniów po drugiej. Uczeń, który stoi naprzeciwko grupy jest Panem Wilkiem (*Monsieur le Loup*). Wilk staje tyłem do grupy.
2. Grupa chórem zadaje pytanie: *Monsieur le Loup, quelle heure est-il ?* Wilk odpowiada: *Il est... heures*. Uczniowie posuwają się naprzód w kierunku Wilka z taką ilością kroków, jaką godzinę Wilk podał. Podczas marszu naprzód uczniowie chórem liczą kroki.
3. Jeżeli Wilk odpowie: *C'est l'heure de dîner !*, odwraca się i próbuje złapać jak największą ilość uczniów, którzy wtedy uciekają w przeciwnym kierunku. Złapani uczniowie są teraz pomocnikami Wilka i na jego hasło (*C'est l'heure de dîner !*) wraz z nim łapią pozostałych.
4. Wygrywają ci uczniowie, którzy jako pierwsi dostaną się na koniec boiska, tam gdzie rezyduje Wilk.
5. Grę można modyfikować prosząc Wilka o wymienianie nazw różnych posiłków lub nazw różnych produktów żywnościowych (*C'est l'heure de fromage ! C'est l'heure de pommes !*).

Stop! Bez ruchu!

Cele ćwiczenia:

Uczeń rozumie:

- polecenia nauczyciela.

Uczeń rozwija koordynację ruchową.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Powtórzenie poznanych nazw zwierząt.

Zastosowanie prostych przymiotników *petit(e)/grand(e)*.

Użycie czasownika *savoir* dla wyrażenia umiejętności.

Rozumienie poleceń nauczyciela i wykonywanie ich.

Materiały potrzebne nauczycielowi:

nagranie – podkład muzyczny żywej melodii „do biegania”, opcjonalnie: karty słownikowe przedstawiające różne zwierzęta

Przebieg ćwiczenia:

1. Przypomnij uczniom poznane już wcześniej nazwy zwierząt. Możesz w tym celu użyć kart słownikowych.
2. Uświadom uczniom różnice między zwierzętami, opisując je przy pomocy prostych przymiotników oraz odpowiedniej modulacji głosu: *L'éléphant est grand ; La souris est petite.* itp.
3. Poproś uczniów, żeby zaprezentowali charakterystyczne ruchy dla jednego, dwóch zwierząt: *Tu sais sauter comme le lapin ? Tu sais marcher comme l'éléphant ?*
4. Wyjaśnij uczniom zasady zabawy: nauczyciel wydaje uczniom polecenie wykonywania charakterystycznych dla danego zwierzęcia ruchów (*Marche comme l'éléphant !*). Następnie nauczyciel puszcza muzykę, a uczniowie naśladują ruchami odpowiednie zwierzę. Kiedy nauczyciel zatrzyma muzykę, mówiąc przy tym: *Lapin gelé !*, uczniowie nieruchomieją. Następnie pada kolejne polecenie, dotyczące naśladowania ruchów innego zwierzęcia (*Saute comme la grenouille !*) i zabawa zaczyna się od nowa.

Uwagi:

Uczniowie nie muszą znać wszystkich używanych na zajęciach czasowników nazywających ruch (*marcher, sauter, voler* itd.). Wystarczy, jeżeli zrozumieją nazwę zwierzęcia i dostosują do niej charakterystyczny dla niego sposób poruszania się.

Ćwiczenie to można modyfikować, zmieniając utrwalane przy jego pomocy słownictwo.

Pomocy!

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- bezpiecznie się bawić z innymi.

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Francuskie nazwy członków rodziny (*la maman, le papa, le frère, la sœur* itp.).

Przebieg ćwiczenia:

1. Powtórz z uczniami słownictwo nazywające członków rodziny (*la maman, le papa, le frère, la sœur* itd.).
2. Wyjaśnij zasady gry: jedna osoba z grupy ma za zadanie złapać innych. Osoby, do których się zbliża, mogą się ratować przed złapaniem, wpadając w ramiona innej osoby z zawołaniem: *Maman, (papa, frère, sœur) aide-moi !* Dopóki dwie osoby się obejmują, nie można ich złapać. Kto już jest złapany, staje się nowym łapiącym (jak w berku).

Uwagi:

Pomysł zabawy zaczerpnięty z: G. Reichei, R. Rabenstein, M. Thanhoffer. *Grupa i ruch. Metody relaksacyjne – Taniec twórczy. Start zespołowy – gry i zabawy integrujące*. Warszawa: Centrum Animacji Kultury, 1997.

Samochody

Cele ćwiczenia:

Uczeń potrafi:

- udzielać wskazówek, jak dojechać do ...,
- bezpiecznie bawić się z innymi.

Uczeń rozwija koordynację ruchową.

Uczeń zna podstawowe zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym (sygnalizacja świetlna).

Możliwe do wprowadzenia/utrwalenia elementy językowe:

Liczba pojedyncza i mnoga rzeczowników (*la voiture, les voitures*).

Powtórzenie liczebników głównych (oraz pytania: *Combien de voitures vois-tu ?*) i porządkowych (*premier/première, deuxième, troisième* itd.).

Powtórzenie kolorów (*rouge, vert, orange*).

Rozumienie i wydawanie poleceń związanych z dawaniem wskazówek, jak dojechać/dojechać do właściwego miejsca (np. *Vas tout droit, tourne à gauche, arrête-toi !*).

Materiały potrzebne nauczycielowi:

kilka małych samochodzików zabawek,

dwa duże wycięte z papieru kolorowego kółka w kolorach: zielonym i czerwonym.

Przygotowanie:

1. Pokaż uczniom małe samochodziki, które przyniosłeś do klasy. Wskaż na jeden z nich, zapytaj: *Qu'est-ce que c'est (une voiture)*. Ustaw samochodzik z dala od innych i wskazując na przemian na: jeden – więcej niż jeden, utrwalać liczbę mnogą rzeczowników: *une voiture – des voitures*.
2. Ustaw samochodziki jeden za drugim. Wprowadź (lub przypomnij) liczebniki porządkowe (*premier/première, deuxième, troisième* itd.). Wykonajcie kilka ćwiczeń utrwalających.
3. Ułóżcie samochodziki na podłodze/stoliku. Przypomnij kolory sygnalizacji świetlnej oraz ich symbolikę. Na wypowiedziane przez Ciebie hasło: *le feu vert* uczniowie mogą „jechać” samochodzikami po podłodze, *le feu rouge* – muszą się zatrzymać.

Przebieg ćwiczenia:

1. Przypomnij uczniom, jak należy dawać wskazówki związane z pytaniem o drogę. Jeżeli uczniowie mają kłopoty z rozróżnieniem prawej i lewej strony, narysuj na ich prawej dłoni gwiazdkę i utrwalać pojęcie *la main droite*.
2. W dużej sali uczniowie swobodnie rozbiegają się. Zawołaj: *Au parking !* i wykonaj ręką gest zachęcający, aby uczniowie zgromadzili się wokół Ciebie, „na parkingu”.
3. Wyjaśnij uczniom zasady gry: uczniowie dobierają się w pary. Jeden z nich jest samochodem, drugi kierowcą. Osoby w parach stają obok siebie. „Samochód” zamyka oczy. Wyciąga przed siebie wyprostowane ręce – zderzaki. Zadaniem kierowcy jest prowadzić samochód, wydając mu polecenia: *Vas tout droit ! Arrête-toi ! Tourne à gauche/à droite*. Samochody nie biegają tylko powoli chodzą po sali. Ważne jest, aby podczas „jazdy” nie zderzyć się z innym „samochodem”.
4. Podczas zabawy monitoruj pracę uczniów i sprawdzaj, czy dobrze wykonują polecenia partnerów oraz czy bawią się w bezpieczny sposób.
5. Znowu zgromadź uczniów wokół siebie (*Au parking !*). Ustaw ich w jednej linii – wszystkie dzieci będą teraz samochodzikami. Przy okazji ustawiania się możesz powtórzyć liczebniki porządkowe. Pokaż wycięte z papieru kółka, które symbolizują sygnalizację świetlną (*le feu rouge/vert*). Stań na przeciwległej linii. Gdy powiesz: *Le feu vert !*, pokazując odpowiedni kolor – samochody „jadą” w Twoim kierunku. Na hasło: *le feu rouge !* muszą się zatrzymać, by ponownie kontynuować jazdę na zielonym świetle. Wygrywają ci uczniowie, którzy pierwsi dotrą do mety.
6. Przeprowadź grę kilka razy, prosząc wybranych uczniów, by zastąpili Cię w roli „sygnalizatora świetlnego”.

Jeśli chcesz wiedzieć więcej, przeczytaj:

Dziamska D., (2005). *Edukacja przez ruch*. Warszawa: WSiP.

Fuchs B., (1999). *Gry i zabawy na dobry klimat w grupie*. Kielce: Jedność.

Kierczak U., (2002). *Poradnik metodyczny – wychowanie fizyczne nauczanie zintegrowane*. Warszawa: WSiP.

Pęcek-Czuba M., (2005). *Piosenki, rymowanki i ćwiczenia ruchowe w edukacji wczesnoszkolnej dzieci nieumiejących jeszcze czytać i pisać*. Poliglota, nr 2(2) pp. 91–98

Reichei G., Rabenstein R., Thanhoffer M., (1997). *Grupa i ruch. Metody relaksacyjne – Taniec twórczy. Start zespołowy – gry i zabawy integrujące*. Warszawa: Centrum Animacji Kultury.

Sałačka B., (2004). *Zabawy relaksacyjne dla dzieci w wieku przedszkolnym*. Koszalin: Wyd. CEN.

Siemek D., (1986). *Gry i zabawy ruchowe dzieci w wieku przedszkolnym*. Warszawa: Instytut Wydawniczy.

Stadnik K., (2005). *Rola gier i zabaw w nauczaniu dzieci klas I–III języka angielskiego*. Poliglota, nr 1(1) pp. 86–90.

Bibliografia

Ogólne

- Adamek I., (1997). *Podstawy edukacji wczesnoszkolnej*. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls.
- Armstrong T., (2009). *7 rodzajów inteligencji. Odkryj je w sobie i rozwijaj*. Warszawa: Wydawnictwo MT Biznes
- Gardner, H., (1999). *Intelligence Reframed – Multiple Intelligences for the 21st Century*. New York: Basic Books.
- Gardner, H., (2004). *Les intelligences multiples. La théorie qui bouleverse nos idées reçues*. Paris : Editions Retz
- Gardner, H., (2004). *Inteligencje wielorakie. Teoria w praktyce*. Poznań: Wydawnictwo Media Rodzina.
- Gardner, H., (2009). *Inteligencje wielorakie. Nowe horyzonty w teorii i praktyce*. Warszawa: Wydawnictwo Laurum.
- Iluk J., (2006). *Jak uczyć małe dzieci języków obcych?* Częstochowa: Wydawnictwo WSL.
- Kopik A., Zatorska M., (2009). *Każde dziecko jest zdolne*. Kielce: Grupa Edukacyjna S.A.
- Michalak R., (2004). *Aktywizowanie ucznia w edukacji wczesnoszkolnej*. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.
- Moroz H. (red.), (2000). *Edukacja zintegrowana w reformowanej szkole*. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls.
- Nowak-Łojewska A., (2007). *Zintegrowane zadania w edukacji wczesnoszkolnej*. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls.
- Pamuła M., (2003). *Metodyka nauczania języków obcych w kształceniu zintegrowanym*. Warszawa: Wydawnictwo Fraszka Edukacyjna.
- Siek-Piskozub T., (1994). *Gry i zabawy w nauczaniu języków obcych*. Warszawa: WSiP.
- Siek-Piskozub T., (1995). *Gry, zabawy i symulacje w procesie glottodydaktycznym*. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.
- Sowińska H., (1996). *Integracja w pracy z dziećmi w wieku wczesnoszkolnym*. Poznań: PWD Ławica.
- Szeffler E. (red.), (2000). *Aktualne problemy edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej*. Bydgoszcz: Wyd. Akademii Bydgoskiej.

Pedagogika różnic indywidualnych

- Granderie (de la) A., (1982). *Pédagogie des moyens d'apprendre*. Paris : Editions du Centurion.
- Granderie (de la) A., (1990). *Pour une pédagogie de l'intelligence*. Paris : Editions du Centurion.
- Légrand L., (1986). *La différenciation de la pédagogie*. Paris : Editions du Scarabée.
- Meirieu Ph., (1996). *La pédagogie différenciée : enfermement ou ouverture*. W: Bentolila A., *L'école : diversité et cohérence*. Paris : Nathan Pédagogie.
- Meirieu Ph., (2000). *L'école, mode d'emploi. Des «méthodes actives» à la pédagogie différenciée*. Paris : ESF éditeur, 13e éd.
- Meirieu, Ph., Le Bars S., (2001). *La machine-école*. Coll. Le Monde Actuel. Editions Gallimard.
- Vecchi G., (2000). *Aider les élèves à apprendre*. Paris : Hachette Education.

